

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 20. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljami, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski

dnevnik

OSREDNJA
P.P. 126
66001 KOPER

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 274 (11.690)

Trst, torek, 22. novembra 1983

14. občni zbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze

Enotni v boju za enakopravnost razvoj in sodelovanje ob meji

V nedeljo se je v tržaškem Kulturnem domu zbralo na štirinajstem rednem občnem zboru Slovenske kulturno-gospodarske zveze preko tristo oseb. Prisotnih je bilo 132 odposlancev včlanjenih ustanov, večje število članov glavnega odbora, predsedniki in predstavniki prosvetnih in športnih društev ter številni ugledni gostje. Prvič je bil prisoten vladni generalni komisar dr. Marrosu in prvič je občni zbor SKGZ v Trstu pozdravil predstavnika tržaškega županstva. Prisotne so bile številne delegacije najvažnejših strank KPI, PSI, KD in Slovenske skupnosti, slovenske zamejske organizacije, predstavniki koroških Slovencev, italijanske manjšine v Jugoslaviji, jugoslovanski generalni konzul in predstavniki matične domovine. Odposlanci in ostali udeleženci občnega zbora so razpravljali skoro nepretrgoma dobrih deset ur. Na dnevnem redu so bila vsa bistvena vprašanja Slovencev v Italiji, o katerih sta poglobljeno poročala predsednik Boris Race in tajnik Duško Udovič. Ze smo dejali, da je razprava zajela celotno paleto problemov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Boj za globalno zaščito v sedanjem razdobju, razdelitev sil v tej zvezi in napor za akcijsko utrjevanje enotne

delegacije. Boj za našo gospodarsko uveljavitev v Trstu, Gorici in v videmski pokrajini, pri čemer pa tako v poročilih kot tudi v razpravi ni manjkalo poglobljenih besed o kulturni politiki in o razvoju slovenskega kulturnega dela in ustvarjanja v zajedstvu. Na zelo visoki ravni so bili posegi beneških Slovencev. Pa še bi lahko naštevaj najvažnejše teme, kot so mladinsko gibanje, sredstva množičnega obveščanja, pa še zlasti telesna kultura kot izredno važna dejavnost v našem boju za narodnostni obstoj in za povezovanje mladine, žensko vprašanje. In končno ne prav nazadnje občutena potreba in nujnost politike odprte meje, tesne navezanosti na matični narod in matično državo in pri tem vloga slovenske manjšinske skupnosti kot krepitve vezi na meji. V tem kontekstu je bil poudarjen tudi boj za resnični mir. Na občnem zboru so bila podeljena odličja in plakete SKGZ, odličja dela in boja, ki so dala celotnemu nedeljskemu delovnemu dnevu še posebno praznično in svečano vzdušje in z njim tudi odraz volje in zavesti za nujnost nadaljnjih naporov, za delo in boj v korist Slovencev v Italiji.

NA 7., 8., 9. IN 10. STRANI

V Neaplju utrditev socialistične in laičnih strank Na Južnem Tirolskem Magnagova SVP ohranila večino

Na neapeljskih volitvah občuten padec KPI - Demokristjani le delno pridobili nazaj glasove, ki so jih izgubili na političnih volitvah

RIM — Upravne volitve v nekaterih italijanskih občinah, med katerimi prednjačita Neapelj in Reggio Calabria kot edini večji mesti, ki sta obnovili občinski svet, in deželne volitve na Tridentinskem - Južnem Tirolskem predstavljajo nedvomno utrditev sedanje petstrankarske koalicije. Skoraj povsod so socialisti in republikanci pridobili lepo število glasov, demokristjani pa so privabili nazaj precej volivcev, ki so jih letos spomadi, na političnih volitvah, zapustili. Znatno padec pa je zabeležila komunistična partija; ta padec je prišel do izraza predvsem v Neaplju, kjer je KPI sicer ostala najmočnejša stranka v občini, vendar je izgubila skoraj 5 odstotkov glasov v primerjavi s prejšnjimi občinskimi in političnimi volitvami. Po dosedanjih podatkih je torej že mogoče trditi, da bo v Neaplju zelo težko sestaviti novo večino, kajti levji delež mest si delijo tri stranke: KPI, KD in MSI, brez sodelovanja dveh izmed teh treh pa matematične večine — vsaj po dosedanjih podatkih — še ni. Kar pa zadeva neofašiste je treba povedati, da je Almirantejevi stranki v celoti spodletel poiskus, da bi postala druga najmočnejša stranka. Krščanski demokristjani so namreč, v primerjavi s političnimi volitvami, nekoliko pridobili, neofašisti pa so ostali pri svojih glasovih in zabeležili celo slabši uspeh kot na prejšnjih občinskih volitvah. Na Južnem Tirolskem je stanje seveda povsem drugačno, predvsem zaradi nemške manjšine s svojimi strankami, ki je v bocenski pokrajini tudi tokrat ohranila absolutno večino in se je v deželnem merilu celo utrdila. Treba je tudi zabeležiti, da so v Bocnu izgubile domala vse «italijanske» stranke, razen neofašistov, ki so očitno s svojimi izrazito nacionalističnimi gesli privabili številne italijanske volivce, ki so nezadovoljni s sedanjim stanjem. V Reggio Calabria so občuten pa-

OBČINA NEAPELJ

Stranke	Obč. volitve 83		Pol. vol. 83		Obč. vol. 80	
	Gl.	%	Sed.	%	%	Sedeži
KD	163.784	24,3	20	21,8	25,3	21
KPI	181.743	27	23	31,5	31,7	27
PSI	70.612	10,5	9	8,9	7,7	6
MSI	140.551	20,8	17	20	22,3	18
PSDI	44.968	6,7	5	4,8	6,5	5
PRI	33.333	4,9	4	3,6	3	2
PLI	14.631	2,2	1	2,9	1,8	1
DP	6.420	1	—	1,3	1	—
PR	8.977	1,3	1	2,9	—	—
LISTA	—	—	—	—	—	—
ZA NEAPELJ	1.241	0,2	—	—	—	—

Neveljavnih glasov je bilo skupno 27.804 (4 odstotke), od katerih 6.423 (0,9 odst.) belih glasovnic.

DEŽELA TRIDENTINSKA - JUŽNA TIROLSKA

Stranke	Dež. volitve 83		Pol. vol. 83		Dež. vol. 78	
	Gl.	%	Sed.	%	%	Sedeži
KD	155.173	27	19	27,6	30,4	22
KPI	47.767	8,3	6	11,1	8,9	7
PSI	38.608	6,7	4	6,8	6,3	4
MSI-DN	25.088	4,4	3	3,3	2,3	2
PSDI	13.400	2,3	1	2,4	2,7	2
PRI	26.023	4,5	3	4,9	2,3	1
PLI	8.435	1,5	1	1,6	1,5	1
SVP	193.902	33,7	25	32,4	29,8	21
AUT. INT.	18.055	3,1	2	—	—	—
PPTT	—	—	—	3,3	7,1	5
DP	9.674	1,7	1	1,9	1,2	1
SÜD-TIROL	7.251	1,3	1	2,1	—	—
PSD ST	—	—	—	—	1,1	1
L. ALT.	12.939	2,2	2	—	—	—
PDU	6.958	1,2	1	—	0,7	1
ZELENI	8.371	1,4	1	—	—	—
NS-NL	—	—	—	—	4	2

Pred dokončno namestitvijo novih raket

«Bundestag» o evroizstrelkih

BONN — V «Bundestagu» se je večeraj s posegom zveznega kanclerja Kohla začela razprava o evroizstrelkih, na kateri bo moral zahodnonemški parlament dati dokončno besedo o namestitvi novih ameriških jedrskih raket «pershing 2» na ozemlju ZRN. Rezultat glasovanja pa je že sedaj jasen, saj ima vlada dovolj trdno večino, da se ji ni treba bati presenečenj.

Vsekakor pa je prvič od ustanovitve ZRN zvezni parlament razdvojen ob tako pomembnem zunanje-političnem vprašanju, kar bo seveda imelo dolgoročne posledice, saj socialdemokracija odločno nasprotuje ameriškim raketam.

Občni zbor SSŠ v Gorici

V Gorici je bil večeraj občni zbor SSŠ za goriško pokrajino, ki se ga je udeležilo zelo veliko slovenskih šolnikov. Na njem sta poročala predsednik profesor Albin Sirk in tajnik profesor Leopold Devetak. V imenu tržaških kolegov je pozdravil profesor Skrinjar. Izvolili so tudi nov odbor sindikata.

NA 12. STRANI

Protesti danes v Tržiču

V Tržiču bodo danes demonstracije delavcev ladjedelnice istočasno ko se v Rimu na ministrstvu za državne udeležbe razpravlja o načrtu Fincantieri za preustroj ladjedelnic. Z delavci solidarizirajo tudi občinska uprava in trgovci. Večeraj pa so o širši sindikalni problematiki razpravljali na pokrajinskem aktivu CGIL.

NA 12. STRANI

Kras izgubil v Kleveju

Kot je bilo pričakovati, so Krasove namiznoteniške igralke v drugem kolu evropskega tekmovanja sejemskih mest izgubile proti favoriziranemu moštvu Weiss-Rot-Weiss iz Kleveja, ki ima zelo bogato tradicijo v tej športni panogi. Naše predstavnice so v Kleveju izgubile z 1:5, česar pa gotovo ne gre jemati kot neuspeh. Zahodne Nemke so namreč odlične igralke, med katerimi še zlasti izstopa Hendrixenova. Naj omenimo še da je Weiss-Rot-Weiss že dvakrat osvojil državno prvenstvo in je letos prvi na lestvici v prvenstvu ZRN.

Častno točko za Kras je osvojila Marina Cergol. Gre pa še poudariti, da so bile krasovke v Kleveju gostoljubno sprejete in da se vračajo domov s prijetnimi vtisi.

NA 14. STRANI

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po De Mitovi zahtevi o umiku italijanskih sil

Craxi sklical vlado za izgleditev spora Andreotti-Longo o Libanonu

RIM — Če nismo zmožni nadzorovati pobud naših zaveznikov, ki nas vsekakor vpletajo in vpletajo naše vojake v Libanonu, je treba preveriti vlogo italijanskega mirovnega kontingenta in tudi razloge za njegovo prisotnost, je izjavil v nedeljo tajnik KD De Mita. Ni se torej omejil za podpiranje zunanjega ministra Andreottija (ki je obsodil francosko represalijo in sprožil ježno reakcijo socialdemokratskega tajnika in ministra Longa), ampak je razširil polemiko, ki se je vnela po vladnem srečanju Italija - Francija v Benetkah, na ves libanonski problem.

Včeraj mu je drugi mož PSI, Martelli, dal v bistvu prav, ko je poudaril, da je sicer v govoru tajnika KD nekaj »polemičnih naglasov«, ki niso vredni odgovora, toda politični problem, ki ga je postavil, je realen. «Vloga in perspektive multinacionalne mirovne sile in italijanskega kontingenta v njej je treba obravnavati v luči krajevnih razmer, razpravljati z zavezniki in v okviru vlade,» ker gre »za načela in vrednote, ki jih noben demokrat ne more prezirati».

Polemika se torej nadaljuje. Glasilo PSDI ostro očita KD nezadostno zvestobo zahodnemu bloku in zatrjuje, da je francoski kolega predhodno obvestil Spadolinija o represaliji za atentat na francoske vojake v Bejrutu (toda obrambni minister je to takoj uradno demantiral). Za Andreottija pa je Longov izbruh v Benet-

kah »ničvredna drobovina«, ker je že vlada odobrila smernice zunanje politike, ki jih je potrdil parlament. Tudi republikanci so se z uradnim sporočilom vodstva distancirali od Longa, češ da je »prisotnost italijanskega kontingenta v Libanonu pogojena tudi v bodoče s soglasjem sprtih strani in z dejansko možnostjo, da izvaja posredovalno in mirovno poslanstvo».

V okviru vladne koalicije je torej PSDI v bistvu osamljen, Craxi pa je za jutri sklical ministrski svet, da ponovno prouči italijansko prisotnost v Libanonu. Možnosti so baje tri: ohranitev kontingenta, takojšen in popoln umik, odpoklic vojakov in ohranitev simbolične prisotnosti (na pr. s poljsko bolnišnico). Težko je namreč, da ostane vse po starem, saj je sedaj prav KD dvignila zastavo umika, v soglasju s tem, kar že davno zahteva leva opozicija.

Sicer ves katoliški svet soglaša z Andreottijem in De Mito, kot izhaja iz javnih stališč predstavniških organizacij «Obramba miru ni znamenje slabosti, ampak moralna izbira,» zatrjuje mladinsko gibanje KD, ki jedko opozarja «generala Longa», da demokristjani hočejo «ostati v NATO, ne da bi morali obleči ameriške vojaške sukne». Tajnik PSDI najbrž išče spravo z Andreottijem, ki ga pa ni sprejel in se je moral Longo zadovoljiti s srečanjem z njegovim oprodo Evangelistijem. R. G.

Uradni pogovori o aranžmajih v Švici Mednarodna podpora stabilizaciji v SFRJ

ŽENEVA — Predstavniki 15 zahodnih držav, Kuvajta, Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke so se ob koncu tedna sešli z jugoslovansko delegacijo. Govorili so o uresničevanju globalnega finančno-kreditnega aranžmaja teh držav in 15 komercialnih bank za podporo jugoslovanskega programa gospodarske stabilizacije.

V pogovoru z dopisnikom Tanjuga, je član ZIS Janko Smole, ki vodi delegacijo, dejal, da na tem sestanku niso samo pregledali doslej uresničene posojilne politike, marveč so začeli tehtati tudi možnosti za nadaljevanje takšnega sodelovanja v prihodnjem letu. Jugoslavija in njeni kreditni partnerji želijo, da bi to sodelovanje nadaljevali in da bi Švica tudi v prihodnje koordinirala akcijo, saj je to vloga v tem letu odlično opravila.

Janko Smole je ugotovil, da se pri uresničevanju globalnega finančno-kreditnega aranžmaja za podporo programu gospodarske stabilizacije obe-

tajo sklepni pogovori za finančna posojila v skupni vrednosti 180 milijonov dolarjev in za kredit v znesku 300 milijonov dolarjev za refinanciranje jugoslovanskih kreditnih obveznosti.

Janko Smole je v pogovoru poudaril, da je eden od temeljnih sklepov ženevskega sestanka, da Jugoslavija čimprej izkoristi odobrene blagovne kredite za uvoz surovin in reprodukcijskega materiala. Izkoriščanje teh kreditov je pogoj, da bi prihodnje leto dobili podobne kreditne aranžmaje. (dd)

Dolar 1.637 lir

RIM — Vzpon dolarja se nadaljuje na valu napovedi o povišanju bančnih obresti v ZDA in špekulacij v zvezi z nadaljnjo zaostritvijo mednarodnih razmer. V Italiji je tečaj ameriške valute dosegel nov zgodovinski rekord 1.637 lir, močno se je pa okreplil tudi v razmerju z drugimi evropskimi valutami in japonskim jenom.

Ob nazadovanju komunistov in neuspehu misovcev

Krščanska demokracija zaustavila padec Vse vladne stranke utrdile svoj položaj

OBCINA REGGIO CALABRIA

Stranke	Obč. volitve 83(*)		Pol. vol. 83		Obč. vol. 80	
	Gl.	%	Sed.	%	Sedeži	%
KD	31.417	30,9	17	35,1	41	21
KPI	12.543	12,3	6	19,8	13,7	7
PSI	22.754	22,4	12	11,8	22,7	12
MSI	8.844	8,7	5	13,9	10,2	5
PSDI	10.127	10	5	4,2	7,5	4
PRI	6.604	6,5	3	7,4	2,8	1
PLI	1.707	1,7	—	1,9	1,2	—
DP	664	0,7	—	0,9	—	—
PR	664	0,7	—	1,1	—	—
LISTA						
«ZA REGGIO»	4.979	4,9	2	—	—	—
PNP	774	0,8	—	3,8	—	—

(*) Podatki se nanašajo na 250 od skupnih 268 volilšč.

RIM — Krščanska demokracija je kot kaže zaustavila padec ob zadnjih političnih volitvah; socialistična stranka napreduje predvsem na Jugu, republikanci na vsem državnem ozemlju, medtem ko ostale laične stranke ohranjajo svoje prejšnje rezultate; KPI nazaduje, predvsem v Neaplju in v Reggio Calabrii, a to nazadovanje je očitno tudi na Tridentinskem.

To so v glavnem splošne težnje na nedeljskih in včerajšnjih upravnih volitvah na Tridentinskem, Južnem Tirolskem, v Neaplju, Reggio Calabrii in v drugih občinah širom po Italiji. Volilni test je bil namreč zelo raznolik in zato po vsej verjetnosti tudi težko ocenljiv. Vsekakor je povsem jasno, da je petstrankarska večina utrdila svoj položaj. Prav tako je jasno nazadovanje komunistov, ki je najbolj boleče prav v prestolnici Ju-

ga, Neaplju, ki pa ostaja mesto s skoraj nemogočimi izgledi za uspešno upravljanje. Za konec in prav tako na splošno je precej očiten neuspeh misovcev, saj so jim vsi napovedovali uspeh, ki pa je izostal.

Prvi komentarji politikov odražajo torej tako stanje. V prvi vrsti so seveda najbolj zadovoljni demokristjani. Za vse je spregovoril De Mita. Sekretar krščanske demokracije je izrazil svoje zadovoljstvo nad rezultati, kljub temu, da je bil »prepričan« v uspeh, ki so ga zabeležili v Neaplju. Po besedah De Mite dokazuje sedanje glasovanje težnjo k ponovnemu pridobivanju glasov in utrjevanju krščanske demokracije, stranke »brez katere je v krizi vsa demokracija«. Bledi torej splošno razširjena slika o »KD v prostem padu« in se utrjuje vladna koalicija.

Se bolj zadovoljni in to celo preko dejanskega uspeha so republikanci. Na valu svojega političnega posebej ljenja, ki jim je tako pri srcu, so Spadolinijevi ljudje šli tako daleč, da so se proglasili za edine resnične zmagovalce sedanjih volitev.

Bolj umirjeno je zadovoljstvo v vrstah socialistov. Podsekretar Valdo Spini je v svoji izjavi poudaril »jasno« napredovanje PSI v Neaplju, predvsem pa v Reggio Calabrii, kjer so socialisti postali druga stranka. Tudi za Spinija ni sedanje glasovanje s političnega vidika nagradilo opozicijo Craxijevi vladi.

Grenka tako na neapeljski kot na vsedrjavni ravni je ocena italijanskih komunistov. «Smo izgubili, KPI kaže v Neaplju občutno nazadovanje,» je navedel Renato Zangheri, odgovoren za odnose s krajevnimi upravami in ustanovami. «Odpira se novo obdobje, v katerem bolj kot prej potrebujemo borbeno zavzetost prve neapeljske stranke v sodelovanju z levimi in demokratičnimi silami, ob zavračanju ozkih in strumentalnih računov v vsedrjavni viziji vprašanju Neaplja in Juga.»

Za KPI sta se torej že začela na vsedrjavni ravni razprava in ocenjevanje. Prvi konkretni primer bo sejanje centralnega komiteja partije v četrtek in petek.

RINA GAGLIARDI

Napredovanje MSI v Bocnu simptom radikalizacije odnosov med narodoma

Izidi nedeljskih upravnih volitev v bocenski in tridentinski pokrajini so potrdili narodnostno in družbeno specifičnost, ki tako globoko označuje stvarnost dežele Tridentinske - Južne Tirolske ter tudi dokajšnjo napetost, ki trenutno vlada na narodnostno mešanem območju severno od Trenta. Rezultati volitev v Bocnu in v Trentu nimajo v bistvu zaradi raznolikosti obeh pokrajin nič skupnega, razen tega, da bo nov deželni svet odraz seštevka mandatov v obeh pokrajinah.

Po predvidevanjih je v bocenski pokrajini južnotirolska ljudska stranka (SVP) Silviusa Magnaga ohranila absolutno večino glasov, čeprav je zabeležila rahlo nazadovanje v primeru s prejšnjimi upravnimi volitvami, ki jo v odstotkih postavlja na raven junijskih političnih volitev. SVP pa bo spričo večjega števila svetovalcev (od 34 na 35) imela v novem bocenskem pokrajinskem svetu celo enega zastopnika več, kar nedvomno utrjuje njeno vlogo. V nemškem taboru velja še zabeležiti volilni izid

skrajnih nacionalistov »domovinske lige« (Heimatbund), ki so prvič v povojnem času izvolili svojega predstavnika v pokrajinski svet, medtem ko so južnotirolski socialdemokrati izgubili svoj edini sedež. Nemški neodvisneži (PDU), ki se sklicujejo na ideologijo liberalizma, pa so ohranili en sedež.

Zelo dobro se je med nemškimi in kot kaže tudi med italijanskim govorčim prebivalstvom odrezala alternativna lista »za drugo Južno Tirolsko«, ki bo imela v pokrajinski skupščini kar dva svoja zastopnika. Eden od teh bo gotovo vođa in ustanovitelj liste Alexander Langer.

V italijanskem bloku pa pade takoj v oči rezultat MSI, ki je spretno izkoristila nacionalistične polemike in mržnjo, ki jo določeni italijanski krogi še od časa fašizma gojijo do Nemcev. Fašisti, ki so skoraj podvojili glasove, so izvolili enega predstavnika več na škodo KD, ki bo imela sedaj v pokrajinskem svetu tri svoje zastopnike. Nekoliko preseneča tudi poraz socialdemokratov na račun republikancev, čeprav gre podčrtati, da se je Spadolini, ko je bil predsednik vlade, zelo zavzemal za celovito uresničevanje »paketa».

Tudi v tridentinski pokrajini so izidi volitev potrdili trend nedavnih političnih volitev. Rezultati dokazujejo, da KD prevlaja zelo hudo krizo, mnogi njeni volivci so se opredelili za avtonomiste PPTT Enrica Prunerja in zlasti za »odpadnike« tega gibanja, ki se zbirajo okrog senatorja Fontanarija. Komunisti in socialisti so ohranili svoje sedeže, prav tako tudi manjše laične stranke. Svojega predstavnika v pokrajinski svet sta izvolili tudi DP ter pacifistično - zelena lista bivšega poslanca Marca Boata.

SANDOR TENCE

POKRAJINA BOCEN

Stranke	Dež. volitve 83		Pol. vol. 83		Dež. vol. 78	
	Gl.	%	Sed.	%	%	Sedeži
KD	27.326	9,6	3	11,5	10,8	4
KPI	16.079	5,6	2	8	7,8	3
PSI	11.206	3,9	1	4,3	3,3	1
MSI	16.827	5,9	2	3,4	2,9	1
PSDI	3.644	1,3	—	1,3	2,3	1
PRI	5.889	2,1	1	2,8	1,1	—
PLI	2.177	0,8	—	0,9	1,1	—
SVP	170.161	59,5	22	59,6	61,3	21
DP	1.248	0,4	—	1,1	0,4	—
SÜD-TIROL	7.251	2,5	1	—	—	—
L. ALT.	12.939	4,5	2	—	—	—
PDU	6.958	2,4	1	—	—	—
NS-NL	—	—	—	0,1	5,4	1

POKRAJINA TRIDENT

Stranke	Dež. volitve 83		Pol. vol. 83		Dež. vol. 78	
	Gl.	%	Sed.	%	%	Sedeži
KD	127.847	44,2	16	43,3	49	18
KPI	31.688	10,9	4	14,1	10,7	4
PSI	27.402	9,5	3	9,3	9,1	3
MSI	8.261	2,8	1	3,2	1,8	1
PSDI	9.756	3,4	1	3,5	3	1
PRI	20.134	7	2	6,9	3,5	1
PLI	6.258	2,2	1	2,3	1,8	1
SVP	23.741	8,2	3	5,8	—	—
AUT. IND.	17.417	6	2	—	—	—
DP	8.426	2,9	1	2,7	1,9	1
PPTT	—	—	—	5,7	13,1	5
ZELENI	8.371	2,9	1	—	—	—
NS	—	—	—	0,3	6,1	1

● Volitve

NADALJEVANJE S 1. STRANI

dec doživeli tako demokristjani kot komunisti, v tem mestu pa se je uveljavila krajevna »Lista za Reggio«, ki je zbrala skoraj 5 odstotkov glasov. Volilo se je tudi v nekaterih drugih občinah,

Za konec pa še ugotovitev, da je bila volilna udeležba v poprečju nižja od običajne. V Neaplju je volilo 79,7 odstotka volilnih upravičencev, 5 odstotkov manj kot na prejšnjih občinskih volitvah, nižjo volilno udeležbo pa so zabeležili tudi drugod.

Diego Novelli (KPI) spet turinski župan

TURIN — Komunist Diego Novelli je ponovno izvoljen za turinskega župana. Zanj je pri tretjem glasovanju v balotazi z načelnikom KD Zanetto glasovalo 34 svetovalcev (KPI plus eden) proti 20. Po škandalu s podkupninami se je pred 8 meseci PSI umaknil iz leve koalicije, ki je upravljal občino od 1975, včeraj pa se je, skupaj s PSDI, PRI in PLI pri glasovanju vzdral, ker so propadli tudi poskusi sestave občinskega odbora s KD. Ker tudi Novelli nima večine, si je pridržal pravico, da župansko mesto sprejme ali se umakne, potem ko bo na pogajanjih s PSI in drugim preveril možnost politično - upravnega sporazuma.

□ BAGDAD — Te dni so rešili dva tuja delavca v Iraku, ki sta bila ugrabljena 4. novembra. Gre za Jugoslovana Jusufa Jajića iz Ivangrada in zahodnega Nemca Karla-Heinza Kuhnerja, ki sta delala v Iraku za neko zahodnonemško družbo. Ugrabili so ju uporniki Kurdi Masuda Barzanija, ki jih po trditvah iz Bagdada podpirajo Iranci, rešile pa iraške oblasti s hitro in učinkovito akcijo.

Diplomatski viri pravijo, da sta bila v zadnjem času ugrabljeni dve skupini zahodnonemških deavcev. En del so jih spustili na prostost v Teheran, medtem ko o drugih nimajo nobenih informacij. Prav tako pravijo, da je v rokah upornikov tudi skupina indijskih delavcev. (dd)

Koroški Slovenci so v nedeljo priredili mogočno proslavo

Petinsedemdeset let Slovenske prosvetne zveze

CELOVEC — Zabrissati je treba petinsedemdeset let ustvarjalnega dela, uspehov in neuspehov, kriznih in svetlih trenutkov. To je vse za nami. Zabrissati je treba to, a ne izbrisati, kajti narejeno in opravljano delo naj bo spodbuda za naprej, za nadaljnjo rast celotne slovenske narodnostne skupnosti za Karavankami, za rast slovenske kulture na tem ogroženem področju.

Tako nekako je v svojem vznesenem pozdravnem nagovoru dejal dolgoletni predsednik Slovenske prosvetne zveze iz Celovca pesnik Valentin Polanšek. V njegovih besedah je bil klic k delu in ustvarjalnosti, klic k polnemu življenju. Namenjen je bil vsem, ki so v nedeljo prišli na slovesno in jubilejno prireditev ob 75-letnici ustanovitve SPZ v celovski Dom glasbe, predvsem pa tistim tisočim rojakom, ki se slovesnosti niso udeležili. Spodbuda za naprej torej. In ta spodbuda se je pokazala tudi med potekom same prireditve, ki je za dihala sveže in za take prilike še kar ne-

običajno. Ni bilo pozdravnih govorov in konvencionalnih izjav, ampak smotrno zasnovan prikaz dela, kritičen pogled v 75 let življenja SPZ.

Auditorij, v katerem so bili številni gostje iz Slovenije, z Dunaja, predstavniki avstrijskih oblasti, uradna delegacija Zveze slovenskih kulturnih društev iz Trsta in drugi, je zelo cenil postavitev in zamisel prireditve, skozi katero se je vila rdeča nit pripovedi o 75-letni zgodovini Slovenske prosvetne zveze, a je segala še nazaj in dlje, tako da je bila to zgodovina življenja slovenske narodnostne skupnosti v Avstriji. In tako smo bili priče mnogim stičiščem, vzporedno so stopali v ospredje politična misel, sporočilo kulture in prosvete, beseda različnih generacij, pesem in zgodovinski dokument, vse v harmoničnem zaporedju. Jasno je izpadlo, da je kultura vendarle gibalo in gonilo narodnostne skupnosti in naroda in tu ima seveda celovška SPZ za koroške rojake prav posebno in opazno mesto.

Rekli smo, da je šlo za pripoved oziroma zgodovinski prikaz, ki se je vil skozi besedo šestih »pripovedovalcev«, njihovo izvajanje pa so dopolnjevali nastopi skupin in posameznikov, predstavnikov starejše, srednje in najmlajše generacije.

Uvod v prireditev je bila nežna Schumannova »Aufschwung«, ki jo je na klavir igrala Andreja Močilnik, nato pa so se v kavosnostnem prepletanju zvrstili Moški zbor SPD iz Radiš, moški zbor SPD »Zarja« iz Železne Kaple, mešani pevski zbor SPD »Rož« iz Sentjakoba v Rožu, koroška bukovičnica in pesnica samoukinja Milka Hartman, pisatelj Janko Messner, kantavtorici Eda in Silvija Velik, popansambel »Zmeda« SPD »Danice« iz Sentvida v Podjuni, pevsko instrumentalna skupina KDP »Drava« iz Žvabeka, Hanca Rabin iz Brda pri Smorhju in na koncu znani avstrijski kantavtor Reinhart Sellner z Dunaja, ki je zapel provokativno pesem o odnosu oblasti do koroških Slovencev in o solidarnosti. Scenarij

nedeljske prireditve sta izdelala Janko Malle in Janko Messner.

»Pa srečno in navidenje čez 25 let, ko bomo proslavljali 100-letnico naše zveze«. S temi enostavnimi besedami je bilo konec nedeljskega slavlja v Celovcu in v teh besedah je mogoče najti zagotovilo in poročilo, da se bo slovenska kultura v Avstriji vsebinsko še bolj plemenitila, še bolj bo postajala nepogrešljiv dejavnik boja za pravice narodnostne skupnosti, postajala bo še odmevnejša. Zato ni naključje, da je bila prav v nedeljo na Dunaju velika akademija, na kateri so predstavili dela književnikov narodnostnih manjšin v Avstriji in slovenska literatura je bila prav posebej opazna. To je še en dokaz, da gre zares vztrajati v kvalitetni vsebinski rasti, ki lahko edina poruši vse pregrade. Na to in na še marsikaj je opozorila nedeljska slovesnost, nakazala je pot, po kateri mora stopati kulturno delovanje, da bo kultura zares živa in nepogrešljiva vrednota v življenju posameznika in skupnosti. M. ČUK

Prosirske palestinske sile že v predmestju Tripolija

BEJRUT — Bejrutski radio je včeraj sporočil, da so se palestinske odpadniške sile prebile v neposredno bližino Arafatovega štaba v Tripoliju, od katerega jih loči še borihi 500 metrov. Nenadno poslabšanje položaja za arafatove bove je posredno potrdil tudi Jaser Arafat, ko je obtožil Sirijo in Libijo, da sta s tankovsko in topniško podporo omogočili napredovanje odpadniških sil. Prosirske sile so obenem pregazile prvo obrambno črto islamskih fundamentalistov in prodrle v predmestje Tripolija.

Arafatu zveste sile priznavajo neuspehe, a obenem poudarjajo, da so vsi borci pripravljeni na boj za vsako hišo in za vsako ulico Tripolija. To zatrjujejo tudi Arafatovi zavezniki iz fundamentalističnih vrst, ki se dobro zavedajo, kakšen konec bi dočakali po morebitni zmagi prosirskih sil. Uporniki medtem zatrjujejo, da je le vprašanje časa, kdaj bo padel tudi Arafatov štab v Tripoliju.

Kot kaže pa imajo odpadniki že pr-

ve skrbi. Ob včerajšnjih uspehih so libanonski šiiti napovedali, da ne bojo več sodelovali v bojih proti Arafatu. Na tihem se marsikdo že zaveda, da bi z Arafatovim porazom ustvarili je enega mučenika več, madež izdajstva pa bi le s težavo zbrisali. Pozno popoldne pa so napovedali premirje.

Včeraj se je med občasnimi premori v spopadih začel beg civilnega prebivalstva iz Tripolija. Dosedanji spopadi so kot običajno terjali še največ življenj prav med civilisti, ki sedaj v paničnem strahu zapuščajo mesto.

Položaj v Tripoliju je po trditvah tujih dopisnikov strahoten. V mestu že nekaj dni ni ne vode in ne elektrike, prav tako primanjkujejo najosnovnejše življenjske potrebščine, meso pa je tarča topovskih in raketnih izstrelkov.

Skraino napet položaj pa je tudi v osrednjem in južnem Libanonu. Izraelci so zaprli vse dostope na svoje zasedeno ozemlje v južnem Libanonu, saj

so bojijo povračilnih ukrepov po njihovem nedeljskem letalskem napadu na položaje družov, Sircev in prosirskih Palestincev. Po prvih podatkih je v izraelskem bombardiranju zgubilo življenje 18 oseb, več deset pa je ranjenih.

Občasni spopadi so bili včeraj tudi pri Suk el Garbu, položaj v Sufu pa je skrajno napet, da se lahko vsak trenutek sprevrže v splošen spopad.

Medtem pa je včeraj prispel v Alžir vodja družov Džumbat, ki se bo po srečanju z alžirskimi voditelji sestel tudi z voditeljem libanonskih šiitov Berijem.

BRUSELJ — Železarska in jeklarska industrija sta v oktobru proizvedli 35,9 milijona ton železa in jekla, kar je za 5,6 milijona ton več kot v enakem obdobju lani. Podatek navaja vso svetovno proizvodnjo z izjemo proizvodnje v državah vzhodnega bloka. V prvih desetih mesecih pa je bila proizvodnja nižja od lanske.

Atentat v Severni Irski

BELFAST — Neka doslej neznana skupina »moč katoliške reakcije« si je prevzela odgovornost za nedeljski krvavi atentat v neki protestantski cerkvi v Severni Irski. V atentatu so izgubile življenje tri osebe, sedem pa jih je bilo ranjenih.

Dva zakrinkana moška sta vdrla v krajevno cerkev v Darckleju, majhnem mestecu kakih pet kilometrov od meje z Irsko, in odprla ogenj iz avtomatskega orožja na vernike, med katerimi je bilo veliko žensk in otrok. Neznanca sta nato takoj zbežala z avtom, v katerem ju je čakal pajdaš.

Uspela akcija »Saljuta 7«

MOSKVA — Sovjetska tiskovna agencija Tass je včeraj odločno ovrgla govornice, ki so se pojavile na Zahodu v zvezi s težavami, ki naj bi jih imela sovjetska kozmonavta Vladimir Ljahov in Aleksander Aleksandrov pri povratku na Zemljo. Tass pripominja, da na krovu »Saljuta 7« je vse v redu in vse aparature odlično delujejo, tako da eksperimenti tečejo po prvotnem načrtu.

Ljahov in Aleksandrov sta do potankosti izvršila vse naloge, pravi Tass in se sedaj pripravljata na povratek. Kozmonavta sta v vesolju že od junija letos.

ZDA prodajajo manj orožja

WASHINGTON — Po podatkih obrambnega ministrstva ZDA naj bi Washington letos prodal v tujino manj orožja od prejšnjih let. Reaganova administracija je sklenila pogodbe o prodaji orožja s »samo« 74 državami za skupno vsoto 18,3 milijarde dolarjev, kar je za 3,1 milijarde manj od lanskega leta. Vse kaže, da je to samo muha enodnevna, kajti že prihodnje leto predvidevajo, da bodo ZDA poskrbele za nov rekord v izvozu orožja, kajti mnoge pogodbe so že podpisane.

Dvajset let po streljih v Dallasu, ki so tedaj pretresli svet

Kennedyjev mit blede polagoma tudi v Ameriki

Danes mineva dvajset let, ko je po streljih v Dallasu svetu zastal dih: tedaj še neznan atentator je ubil predsednika Johna Fitzgeralda Kennedyja in po vsem svetu, zlasti pa v Ameriki, je zavladal občutek tesnobe, strahu pred bodočnostjo.

Atentatu je sledila vrsta dogodkov, ki so zaprepadali svet. Ze sam umor ameriškega predsednika je potekal v okoliščinah, ki niso bile nikoli do kraja razčiščene, v mesecih po dallaskih streljih pa je skončala pod strelji znanih in neznanih ubijalcev vrsta oseb, ki so bile tako ali drugače povezane z atentatom na Kennedyja.

Toda ne le zaradi (nikoli do kraja razkrita) ozadja tega atentata, tudi sicer je Kennedy ostal še po svoji smrti na razne načine prisoten v ameriškem političnem življenju. Za časa svojega predsednikovanja je namreč podvel številne akcije in si zadal naloge, s katerimi je želel rešiti vrsto socialnih in drugih vprašanj. Postal je predlagatelj »nove meje«, s katero je pritegnil za seboj predvsem ameriško mladino, intelektualce, znanstvenike in socialno zatirane sloje. Toda če je odkril »novo mejo«, je je za časa svojega tisočdnevnega bivanja v Beli hiši ni nikoli kaj prida razširil.

Njegova velika zasluga je bila predvsem v tem, da je znal s prepričljivo jasnostjo pokazati na številne nerešene socialne probleme ameriške družbe ter se zanje zavzeti, obenem pa si pridobiti srca in duše svojih sodelavcev, ki si jih je izbiral iz najvišjih intelektualnih vrst ameriških izobraženec, ter se z njihovo pomočjo lotevati reševanja nalog, ki mu jih je postavljala vloga predsednika.

Če je bil Kennedy po eni strani človek, ki je vedel, da mora kot ameriški predsednik vladati s pozicije moči, pa je po drugi strani tudi vedel, da je oblast lahko zelo dvorezen meč, katerega učinkov ni mogoče vedno predvideti. Prav zato je ob svojih najpomembnejših odločitvah v domačem in mednarodnem političnem življenju sicer nastopal odločno, vedno pa je puščal vsaj drobno nitko stikov in možnosti za drugačne rešitve. Nikoli ni za seboj podiral vseh mostov.

Kljub temu pa danes zgodovina Kennedyju ne pripisuje le pozitivnih dejanj, ampak je neredko zagrešil tudi hude napake. Prav zato je bil v svojih državnihskih dejanjih pogosto protisloven, včasih je bilo njegove sklepe težko razumeti, saj niso imeli prav nič skupnega z njegovo deklarirano politiko »nove meje«. Toda v dobro mu lahko štejemo to, da je svoje napake (kakor tudi ves njegov »štab«) odkrito priznaval in se je iz njih tudi marsikaj naučil. Tako lahko na podlagi te ugotovitve rečemo, da poznamo danes pravzaprav dva Kennedyja: enega, ki je komaj prekoračil prag Bele hiše in se je z vso ognjevitostjo svoje mladosti pogнал v vrtnec vodenja ene največjih in najmočnejših dežel sveta, ter drugega, ki so ga neuspehi (pa tudi uspehi), že doobra oklesali ter preoblikovali v človeka, ki se je iz učenca spremijal v mojstra.

Če med svetlejšje točke njegovega predsednikovanja po eni strani štejemo stike, ki jih je znal vzpostaviti z množicami, jasne upravne programe, odločnost v zatiranju rasizma, preudarnost v trenutku, ko se je svet znašel pred katastrofo (kubanska kri-

za), gospodarske ukrepe, široko razumevanje evropske politike (bil je eden redkih, ki je v Italiji razumel usmeritev v levo), pa je po drugi strani tudi res, da je bil prav on eden izmed začetnikov vietnamske tragedije, ki je kasneje dobila mere, kakršnih gotovo ni pričakoval. Vsekakor je globalno vzeto, ustvarjal temelje novega sloga v ameriškem političnem življenju in morda je bilo v Ameriki preveč močnih mož, ki si takih sprememb niso želeli. Na to kaže tudi kasnejši razvoj dogodkov, ko je Kennedy v svoji deželi

sicer res ostal neke vrste mit, vendar pa mu ameriška zgodovina nikakor ne priznava mesta, ki bi mu po vsem sodeč le moralo iti. Danes se v ZDA mnogi že sprašujejo, če ta potomec irskih izseljencev sploh sodi med velike ameriške predsednike in nikakor ni pretirano, če rečemo, da pri mnogih, ob spominu nanj, vlada celo določeno neugodje. Amerika je pač dežela, ki se ni nikoli rada obračala nazaj, Kennedy pa je danes že zgodovina, ki Amerikanecm tudi sicer ni bila nikoli preveč pri srcu.

medex
Zivilska industrija
Ljubljana, Jugoslavija

melbrogen

Lajša težave pri jetrnih obolenjih

Priporočamo kot dopolnilno sredstvo pri virusnem hepatitisu, rekonvalescentom po jetrnih obolenjih ter vsem tistim osebam, pri katerih je jetrna funkcija okrnjena zaradi zastupitev.

Tudi včeraj skupščine dijakov in stavke «proti bilingvizmu»

Fašisti nadaljujejo z rovarjenjem po šolah

Učiteljske Carducci so desničarji zasedli, toda le za pičlo uro

Kot je bilo pričakovati po sobotnih spodletelih poskusih na liceju Galilei in na šoli za geometre so hoteli tudi včeraj pripadniki zloglasne fašistične «Fronte della gioventù» zanetiti na italijanskih višjih srednjih šolah val protislovenske gonje vedno pod prevezo «voja proti bilingvizmu». Na več šolah so izsilili skupščine dijakov, na nekaterih šolah so stavkali, na učiteljsku Carducci se je sicer skupščina dijakov izrekla za zasedbo šole, na enourni zasedbi pa so policisti «povabili» peščico dijakov naj zapustijo šolsko poslopje, kar so le-ti tudi storili. Sinoči je bil tako položaj na italijanskih višjih srednjih šolah podoben sobotnemu: nobena šola ni bila zasedena.

Včeraj je bilo najbolj «vroče» prav na učiteljsku Carducci. Pripadniki «Lotta studentesca», dijaške organizacije «Fronte della gioventù», so začeli na skupščini dijakov po svoje prikrojevati zakonski osnutek za globalno zaščito Slovencev, ki ga je v parlament vložila KD, pri čemer so obnovili svoje že znane teze, «da bodo mladi Italijani ostali brez dela, če bo parlament izglasoval zakon». De-

mokratski študentje na skupščini sploh niso mogli do besede, saj so jim desničarji stajno jemali megafon iz rok, kričali, zasmehovali. Da je bila skupščina dobro zrežirana neke drugje, ne na šoli, jasno priča italijanska zastava, ki so jo prinesli nekateri dijaki s sabo. Ko je ravnateljica šole vprašala enega od teh, zakaj je prinesel zastavo v šolo, ji je dobesedno odgovoril: «Ukazal so mi naj tako naredim in jaz sem jo prinesel.»

Po štirih urah «razprave» je prišlo do glasovanja: 161 dijakov se je izreklo za zasedbo, 106 pa jih je bilo proti. Za zasedbo je glasovala večina dijakov iz prvih dveh razredov. Po mnenju dijakov, ki so se izrekli proti zasedbi, so le-ti glasovali za zasedbo samo, da bi si privoščili nekaj dni počitnic.

Nadaljnji potek dogodkov je pokazal, da je bila ta ugotovitev pravilna: ob 14. uri, komaj uro po oklicu zasedbe, so policisti, ki jih je bila poklicala ravnateljica, vstopili v šolsko poslopje. Na «zasedeni» šoli so bili takrat le trije dijaki! Agenti so jih povabili naj zapustijo poslopje in

dijaki so se odzvali njihovem pozivu.

Tudi na liceju Galilei so imeli včeraj dijaki skupščino. Sprva je kazalo, da so šolo zasedli, saj so z oken razobesili italijanske zahteve in transparente, nato pa se je izvedelo, da so dijaki podaljšali skupščino do popoldne. Ob 16. uri je bila na šoli skupščina staršev, na kateri bi moral razpravljati o bližnjih šolskih volitvah. Skupščina je trajala do 19. ure, nakar so bodisi starši, bodisi dijaki zapustili šolo.

Na tehničnem zavodu Volta so dijaki stavkali. Kar na lepem so se odločili, da pojdejo domov in tudi odšli. Za danes so najavili skupščino, na kateri bo gotovo govor prav o «bilingvizmu». Podobno je bilo na sedežu poklicnega zavoda Galvani v Ul. Lazzareto Vecchio. Na poklicnem zavodu za trgovino Sandrinelli so imeli dijaki skupščino. Na klasičnem liceju Dante so stavkali iz protesta zoper sobotni poseg policije, s katerim so agenti prekinili zasedbo šolskega poslopja. Pri tem gre pripomniti, da so dijaki liceja Dante zasedli šolo iz protesta zoper nekatere

odločitve ravnatelja.

Zoper rovarjenje fašistov na italijanskih višjih srednjih šolah se je odločno izrekel koordinacijski odbor demokratičnih dijakov. Demokratični dijaki v svojem sporočilu ugotavljajo, da je slovenska manjšina spet tarča nacionalističnih izpadov, ki jih vodita MSI in FdG, in to v času, ko pesti Trst huda gospodarska kriza. «Mi hočemo razumeti, skupaj z našimi profesorji, kje tičijo vzroki krize našega mesta. Prepričani smo, da tako delo zahteva najprej osamitev tistih, ki ne delujejo v korist Trsta, temveč se oplačajo od njegove preteklosti, od nasilja in razkolov», pišejo demokratični dijaki in tako zaključujejo: «Tudi zato hočemo razpravljati o miru in sožitju na tej zemlji, da bi lahko kot mladi in študenti dan za dnem gradili dobre odnose med Italijani in Slovenci. Dijake pozivamo zato naj skušajo razumeti pomen, ki ga imajo vsa ta prizadevanja za naše sedanje in prihodnje življenje, profesorje vabimo naj nam pomagajo v teh prizadevanjih, na sredstva javnega obveščanja pa se obračamo z željo, da bi posvetila tem vprašanjem pozornost, ki naj ne bi bila samo formalna.»

KPI predlaga ustanovitev posebne komisije za spremembo statuta F-JK

Komunistična skupina v deželnem svetu je včeraj predložila zakonski osnutek — prvi podpisnik je načelnik Renzo Pascolat — ki predvideva ustanovitev posebne komisije za proučitev in spremembo deželnega statuta Furlanije - Julijske krajine.

V spremnem poročilu se podčrtuje, kako našo deželo obtežuje pomanjkanje celovitega izvajanja deželnega statuta ter pomanjkanje prenosa pristojnosti krajevnim avtonomijam. Poleg tega si mora naša dežela zagotoviti — je nadalje rečeno v spremnem poročilu — gotovost rednih dohodkov, osnovi člena štev. 49 deželnega statuta, kar pomeni zagotoviti finančne garancije za naslednje triletje.

Potem ko se v poročilu podrobno razčlenjuje osnovna vprašanja, ki so potrebna širše analize za okrepitev specifičnosti deželne avtonomije (mednarodna vloga dežele, tržaško vprašanje, narodnostne in jezikovne manjšine, decentralizacija) se v zakonskem osnutku KPI predlaga specifični instrumenti, s katerimi bi se treba lotiti teh vprašanj: po mnenju KPI je treba ustanoviti posebno komisijo za proučevanje in spremembe deželnega statuta.

Poziv KZ: pohiteti s plačilom davka Socof

Kmečka zveza poziva svoje člane, ki še niso izpolnili obveznosti v zvezi s plačilom dodatnega občinskega davka na zgradbe SOCOF, da to čimprej storijo, saj bo rok zapadel v sredo, 30. t.m.

Njeni uradi so na razpolago vsak dan z naslednjim urnikom: v ponedeljkih, torških, sredo in petkih od 8. do 13. ure; v četrtnih od 8. do 12. ure ter od 15. do 17.30; v sobotah od 8. do 12. ure.

KZ nadalje obvešča, da se v njenih uradih do konca tega meseca izpolnjujejo tudi obveznosti povezane s predujmi na davke ILOR in IRPEF.

V Rimu srečanje predstavnikov dežel o radiotelevizijski informaciji

Na rimskem sedežu dežele Umbrija so se včeraj sestali predstavniki dežel, ki imajo določene odgovornosti glede radiotelevizijskega informiranja. Za deželo F-JK sta se sestanka udeležila tajnik predsedstva deželnega sveta svetovalec Persello ter predsednik odbora za radiotelevizijsko službo Jurij Slama.

Persello je prisotne seznanil o delovanju deželnega sveta glede teh vprašanj, podrobneje pa se je zaustavil v zvezi z vprašanjem imenovanja kandidatov v upravni svet RAI in glede obnovitve deželnega odbora za radiotelevizijsko službo.

Persello in Slama sta nadalje zaprosila, da bi se dežele predstavile v Rimu z enotnimi zahtevami, da bi si na tak način utrl pot demokratični princip o teritorialni decentralizaciji radiotelevizijske informacije.

Važno sporočilo upokojencem

Upokojenci, ki morajo avtenticirati svoj podpis pod «Izjavo o odgovornosti» («Dichiarazione di responsabilità»), naj upoštevajo sledeča navodila občinske uprave:

1. podpise lahko avtenticirajo pooblaščen funkcionarji tržaške občine, funkcionarji zavoda INPS, ki sprejemajo dokumente z izjavo, notari in kanclist na preturi;
2. podpise avtenticirajo na vseh občinskih izpostavah v četrtih, kjer upokojenec biva;
3. polo je treba predložiti funkcionarju izpolnjeno, vendar nepodpisano;
4. upokojenci morajo imeti pri sebi veljavni osebni dokument. Ob tem občina opozarja, da so osebne izkaznice veljavne pet let od datuma izdaje;
5. občina si pri avtenticaciji pridržuje 500 lir za uradniške stroške.

● Zaradi temeljitega čiščenja bo jutri od 13. do 17. ure preprečeno parkiranje v naslednjih ulicah: Foscolo (med Trgom Garibaldi in Ul. d'Azeglio), Vasari (med Ul. Oriani in d'Azeglio), Parini (med Ul. Vasari in Pascoli) ter Manzoni (na predelu med Ul. Foscolo in Pascoli).

S pestmi nad avtomobilista ki ga je prehitel v koloni

Surovost in preobestnost avtomobilskih voznikov očitno ni doma le na italijanskem Jugu, kot nekateri (zmožno) mislijo. Primerke patološkega prekipevanja jeze in fizičnega obračunavanja imajo tudi med «civiliziranimi» in «mittelevropskimi» Tržačani, kot priča dogodek, ki se je pripetil v nedeljo proti večeru na jugoslovanski strani mejnega prehoda pri Škofijah.

V vrsti avtomobilov, s katerimi so se Tržačani vračali proti domu z izleta po bližnji Istri, je bil s svojim vozilom tudi 50-letni Silvano Parenzan iz Ul. d'Alviano 94, ob katerem je sedela njegova 45-letna žena Norma, na zadnjih sedežih pa zakonski par prijatelj. Dogodki so se začeli pospešeno odvijati, ko je Parenzan prehitel v koloni čakajoči avtomobil in se vrnil pred njega. To je še neidentificiranega voznika tako razbesnilo, da mu je kri v sekundi zavrela. Stopil je do Parenzana, vnelo se je prerekanje, nato pa so po «kršitelju» začele padati pesti. Končni obračun je bil za Parenzana zelo hudo: napadalec mu je prebil zgornjo ustnico in zbil sekalec, hudo pa ga je obdelal tudi po čelu in nosu, tako da mu

je verjetno zlomil nosno kost. Okrvavljenega so prijatelji prepeljali v tržaško bolnico, kjer so ga sprejeli na ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v 25 dneh. Policija bo verjetno v kratkem izsedia napadalec, kajti Parenzanovi sopotniki niso uspeli pravočasno onesposobiti nasilneža, izpisali pa so si številke njegove evidenčne tablice s tržaško registracijo.

Pokrajinski odbor za soočanje z vlado

Prihodnjo soboto se bo na sedežu pokrajine sestal posebni odbor, ki ga je pokrajinski svet ustanovil zadnje dni oktobra in ki bo predstavljal tržaško pokrajino v vedno bolj zahtevnem soočanju z osrednjo vlado. Na sejo odbora je predsednik pokrajine Clarici povabil tudi tržaške parlamentarce in tržaškega župana Richettija.

● Župan Richetti je sprejel na predstavitvenem obisku poveljnika šole za agente javne varnosti polkovnika Franca Greca.

Dve predstavitvi Spacalove monografije

V Trstu bodo te dni predstavili italijanski in slovenski publikij monografijo Lojzeta Spacala, ki sta jo izdali Mladinska knjiga v Ljubljani in založba Arte e Pensiero v Firencah.

Danes bodo tako knjigo predstavili v tržaškem Časnikarskem krožku (Corso Italia 12) in sicer ob 18. uri. O knjigi bodo spregovorili Roberto Damiani, Decio Gioseffi, Sergio Malesi, Giulio Montenero in Milko Renner.

V četrtek bodo ob 18.30 knjigo predstavili v Tržaški knjigarni. Spregovorila bosta kritika Zoran Kržišnik in Galo Renner. Ob priliki bodo v TK Galeriji razstavili tudi najnovejša Spacalova dela.

Dve predstavitvi sta seveda dokaz ugleda, ki ga uživa Lojze Spacal. Naj tu dodamo, da so njegovo monografijo pred kratkim predstavili tudi v Milanu.

Slama in Posarelli na Glasbenih srečanjih

V okviru Glasbenih srečanj bo v četrtek v baziliki sv. Silvestra drugi koncert sezone 1983-84. S flavto in ob klavirju bosta nastopili dve mladi koncertistki Erika Slama in Rosanna Posarelli. Erika Slama je že mladih nog začela študijo flavte z učiteljem Milošem Pahorjem in je diplomirala na konservatoriju Tartini lanske leto.

Mladi koncertistki bosta izvajali de-

la Vanhala, Beethovna, Hindemitha in Viozzija.

Za četrtek, 8. decembra, je predviden izredni koncert čedajskega pianista Andrea Ruclija.

Nabrežinski pevci gostovali v Boljuncu

V soboto zvečer je bil v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu celovečerni koncert moškega in mešanega zbora Igo Gruden iz Nabrežine; koncert je priredilo KD France Prešeren iz Boljunca.

Nabrežinski zbor, ki ga vodi Matjaž Šček in ki se je zadnja leta lepo uveljavil doma in v tujini, tokrat ni pokazal vsega, kar zmora. Morda pa mu je manjkala glavna spodbuda prav s strani občinstva, ki se je koncerta udeležilo v zelo skromnem številu. Vsekakor se zboru pozna trudopolno in disciplinirano delo in prepričani smo, da uspeh ne bo izostal.

(ris)

Okrogla miza o socialni varnosti

V okviru tečaja za strokovno izobraževanje, ki ga prireja šolsko skrbništvo za učitelje šoloobveznih otrok, je bila v šoli «Bergamas» okrogla miza o socialnem varstvu. Med drugimi se je udeležil tudi pokrajinski odbornik Cannone, ki je spregovoril o sodelovanju med pokrajino in šolskim skrbništvom za vključevanje prizadetih otrok. Kot je spomnil odbornik, skrbi za spremstvo in pomoč prizadetim učencem tudi specializiran kader pokrajinske uprave.

V PETEK, 2. DECEMBRA

Na Opčinah koncert partizanskega zbora iz Ljubljane

V petek, 2. decembra, bo v prostori KD Tabor in kot gost TPPZ Pinko Tomažič nastopil Partizanski pevski zbor iz Ljubljane s celovečernim koncertom. Pod vodstvom dirigenta Milivoja Šurbka bo izvajal niz mednarodnih pesmi na socialno tematiko.

● Na zadnji seji upraviteljev Sklada za Trst je predsednik pokrajinske uprave Clarici predlagal srečanje z župani okoliških občin, da bi uskladii splošne in specifične potrebe teh občin, tako da bi uspešneje izkoristili finančne vire sklada.

● Podžupan Pacor je včeraj počil venec k obeležju Gabrieleja Foschiatija, ki je umrl 20. novembra 1944 v koncentracijskem taborišču v Dachau.

● Komunistična svetovalska skupina je nasovila na predsednika prve deželne komisije Manzona zahtevo po čimprejšnji obravnavi zakonskega osnutka KPI za širjenje idealov miru in sožitja.

Predavanje o madžarskem gospodarstvu

Državni tajnik ljudske republike Madžarske in predsednik madžarskega vsedravnega urada za blago ter cene prof. Béla Csikós - Nagy bo predaval v Trstu o «Problemih in perspektivah reforme gospodarstva in nove faze reforme na Madžarskem». Predavanje, organizira ga Inštitut za študij in dokumentacijo o evropskem Vzvodu (ISDEE), bo v petek na sedežu inštituta (Korzo Italia 27) ob 18. uri.

● V Centru Barbacan so na ogled jedkanice in risbe grafičnega mojstra Maria Scarpattija. Razstava bo odprta še do četrтка.

† Dne 19. novembra nas je zapustil naš dragi

Albino Tauzzi (Binko)

Pogreb bo danes, 22. t.m., ob 9.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče k Sv. Ani.

Žalostno vest sporočata brat Riko z ženo in hčerko in teta Lidija.

Trst, 22. novembra 1983

Ravnateljica, tajnice, učno osebje in združenje staršev osnovne šole «F. Bevk» na Opčinah izrekajo Riku Taučarju iskreno sožalje ob izgubi brata.

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Marčelo Kufersin

Pogreb bo danes, 22. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: žena Maria, hči Nadja in sin Jure z družinama ter drugo sorodstvo

Trst, 22. novembra 1983

Ob težki izgubi dragega očeta MARCELA

izreka iskreno sožalje svojemu odborniku Juriju Kufersinu in svojem Zdrženju slovenskih športnih društev v Italiji.

Upravni svet in direkcija Založništva tržaškega tiska izrekata najgloblje sožalje Juriju Kufersinu ob izgubi dragega očeta.

Ob bridki izgubi Marčela Kufersina izrekajo sinu Juriju iskreno sožalje delovni kolegi Založništva tržaškega tiska.

ŠZ Bor izreka globoko sožalje Juriju Kufersinu in družini ob izgubi dragega očeta.

KASTA izreka globoko sožalje svemu dolgoletnemu članu in članu nadzornega odbora Juretu Kufersinu ob izgubi dragega očeta.

Ob izgubi dragega moža in očeta Marčela Kufersina izrekajo svojem najgloblje sožalje družine Abram, Furlanič, Gruden, Jurkič, Mijot, Neubauer, Plesničar in Šušteršič.

Ob težki izgubi očeta izreka Oddelek za staro glasbo globoko sožalje Nevi in Štefanu Baku.

Ob prerani izgubi dragega očeta izrekajo Nevi in družini globoko sožalje sošolci z liceja.

Robertu Pavlici izrekajo iskreno sožalje ob izgubi nonota starši in sošolci 4. razreda osnovne šole «J. Ribičič» pri Sv. Jakobu.

«Piknik s tvojo ženo» spet med nami

V Križu in v Jabležini sta v soboto in v nedeljo Andrej in Marija Jelačin uprizorila veseloigro «Piknik s tvojo ženo», ki je tudi tokrat žela med občinstvom velik uspeh. Komedijo, ki jo je napisal in režiral sam Andrej Jelačin (doslej je doživela nad sto ponovitev), pikro in zbadljivo obravnava zakonsko življenje v luči sedanjih družbenih razmer

Važno obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza opozarja vse vinogradnike, ki imajo več kot 1.000 kv. metrov vinograda in mislijo prodajati vino, da morajo prijaviti pridelek vina v letošnjem letu najkasneje do 29. t.m. Prijave vina sprejemajo za vsako občino pristojni občinski uradi in sicer:

- zgoniška občina vsak dan od 9. do 11. ure;
- repentabrska občina vsak dan od 9. do 11. ure;
- miljska občina vsak dan od 9. do 11. ure (soba 16 v tretjem nadstropju);
- devinsko - nabrežinska občina vsak dan od 9. do 11. ure;
- tržaška občina vsak dan od 9. do 11. ure (soba 273 v tretjem nadstropju na Trgu Granatieri 2 ter v

občinskih izpostavah na Opčinah, Proseku in v Križu). Dolinska občina bo v sodelovanju s Kmečko zvezo izpolnjevala prijave vina tudi v občinskih hišah po naslednjem sporedu:

- Ricmanje: danes, 22., od 17.30 do 19. ure v srenjski hiši;
- Prebened: v četrtek, 24., od 17.30 do 19. uri v srenjski hiši;
- Mačkolje: v petek, 25., od 17.30 do 19. ure v srenjski hiši.

Za devinsko - nabrežinsko občino bo Kmečka zveza organizirala službo, ki bo izpolnjevala prijave vina po vaseh z naslednjim sporedom:

- v Mavhinjah danes, 22., od 17.30 do 19. ure v bivši občinski hiši.

Vsi zainteresirani morajo prinesiti s seboj davčno številko (codice fiscale).

Galerija

Ul. sv. Franciška 20

vas vljudno vabi v četrtek, 24. novembra, ob 18.30 na predstavitve nove

SPACALOVE MONOGRAFIJE

Uvodno besedo bosta imela kritika Zoran Kržišnik in Milko Rener.

Ob priliki bodo razstavljena najnovejša Spacalova dela

Razstave

Narodna in študijska knjižnica - Odsek za zgodovino obvešča, da je razstava o Ukinitvi slovenskih in hrvatskih šol ob 60-letnici Gentilejeve reforme na ogled do četrta, 24. novembra. Urnik razstave ostane nespremenjen.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V petek, 25. t.m., ob 20. uri odprtje razstave PARTIZANSKO SOLSTVO NA PRIMORSKEM. Uvodna beseda: Minka Pahor, sodelujejo dijaki srednje šole «S. Kosovel» z Opčin.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD I. Cankar priredi v petek, 25. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih predavanje Jožeta Korena ob 40-letnici Partizanskega dnevnika. Vabljeni!

KD Slovan obvešča pevke in pevce, da bo skupna pevska vaja danes, 22. t.m., ob 20.30.

Razna obvestila

Kmetijska zadruga v Trstu vabi vse pridelovalce oljk na skupna sestanka, ki bosta danes, 22. t.m., ob 19. uri v srenjski hiši v Borštu in jutri, 23. t.m., v Miljah v kulturnem krožku «Mer-candel» - gostilna «Alla tappa».

Čestitke

Danes praznuje na Kontovelu rojstni dan DARIJO ŠTOKA. Ob tem prazniku mu želijo mnogo sreče in zdravlja sorodniki iz Prečnika.

V nedeljo, 20. t.m., sta si v župni cerkvi v Boljuncu obljubila večno zvestobo GRACIJELO in ANDREA. Svoji sodelavki in njenemu izvoljencu iskreno čestita in želi vse najboljše odbor Mladinskega doma Boljunc.

Danes praznuje LARA STRAIN 16. rojstni dan. Vse najboljše ji želi mama, oče, nona in ostali sorodniki.

SKD Tabor Opčine iskreno čestita dr. LOJZETU BERCETU, STANKI HROVATIN ter HRANILNICI IN POSOJILNICI NA OPČINAH za prejeto odličja SKGZ.

Zveza slovenskih kulturnih društev čestita

AVGUSTU ČERNIGOJU, STANKI HROVATIN, TABORNIKOM RMV v ITALIJI ter VSEM DOBITNIKOM priznanj SKGZ

S. E. D. O. C.

Tržaški pokrajinski urad za delo sporoča, da mednarodni biro za delo išče delovno silo z naslednjimi kvalifikacijami:

- za pokrajino FERRARA: 1 mehanični inženir;
- za pokrajino AVELLINO: 4 gradbeni tesarji;
- za IRSKO: 2 elektronska inženirja; 5 inženirjev izvedencev na tehničnem in upravnem področju tekstilne industrije.

Za vsa nadaljnja pojasnila se interesi lahko obrnejo na Ufficio Mobilità Territoriale pri Tržaškem pokrajinskem uradu za delo, Trst - Ul. F. Severo 46/1, soba št. 9.

MENJALNICA vseh tujih valut

21. 11. 1983	
Ameriški dolar	1.630.-
Kanadski dolar	1.318.-
Švicarski frank	747.-
Danska krona	165.-
Norveška krona	217.-
Švedska krona	203.-
Holandski florint	538.-
Francoški frank	196,50
Belgijski frank	26.-
Funt sterling	2.395.-
Irski sterling	1.870.-
Nemška marka	603,50
Avstrijski šiling	85.-
Portugalski eskudo	11.-
Španska pezeta	10.-
Japonski jen	5.-
Avstralski dolar	1.350.-
Grška drahma	13.-
Debeli dinar	11,40
Mali dinar	11.-

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - TEL. 61-448

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 22. novembra
CECILJA

Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 16.29
— Dolžina dneva 9.16 — Luna vzide ob 18.00 in zatone ob 9.15.

Jutri, SREDA, 23. novembra
KLEMEN

Vreme včeraj: temp ratura 8,2 stopinj, zračni tlak 1011,4 mb pada, brezvetrje, vlaga 77-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 13,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Benedetti, Emanuela Fabriccanti, Tommaso Laurenti, Giovanna Giannini, Daniel Giovanni De Luca, Noemi Puzzer.

UMRLI SO: 84-letna Emma Contarini vd. Settimo, 57-letni Giuseppe Pavlic, 52-letni Salvatore Schiavo, 72-letni Natale Lacos gliaz, 78-letna Antonia Gracalich vd. Zemanec, 80-letna Francesca Abrami, 64-letni Virgilio Favento, 72-letni Bruno Zei, 84-letna Filomena Pausic, 78-letna Antonia Braico vd. Coslovich, 76-letna Anna Tamaro vd. Valente, 78-letni Giuseppe Pecorari, 87-letna Rosa Codan vd. Grguricin, 53-letni Leopoldo Giugovaz, 59-letni Giuseppe Comuzzo, 71-letni Ezio Lancieri, 84-letna Maria Bulgar vd. Raico, 48-letna Anita Capriati por. Surdich, 57-letni Albino Tauzzi, 73-letni Marcello Kufersin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Montorsino 9, Trg Valmaura 11, Sosljan, Bazovica in Zavlje.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Sosljan, Bazovica in Zavlje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 225-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sosljan: tel. 209-197.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM 5 m novega sestavljenega kuhinjskega pohištva s štedilnikom, hladilnikom, z zmrzovalnikom t r jedilni kot iz masivnega češnjevega lesa. Tel. na št. 040/51853.

ODDAM prostore namenjene uradom v strogem centru mesta. Pisati na uravo Primorskega dnevnika pod šifro «Strogi center».

UGODNO prodam dvosobno zračno in svetlo stanovanje pri Sv. Jakobu, z vsemi uslugami, 59 kv. m. Tel. 743-988.

PRODAM elektronske orgle znamke GEM v zelo dobrem stanju, po ugodni ceni. Tel. po 19. uri na št. 040/421-467.

ZAVAROVALNICA Latina Renana je odprla agencijo na Opčinah v Narodni ulici 28, blizu openskega tramvaja, telefon št. 040/213-939. Nudi vse zavarovalne usluge, odgovorni agent Anton Feri.

«YU - VIDEO CASSETTE». Inozemsko podjetje nujno išče partnerja za razdeljevanje jugoslovanskih videokaset. Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika pod šifro «VIDEO CASSETTE».

NA DOMU poučujem matematiko in fiziko za srednje in višje šole. Prav tako lahko pomagam študentom na univerzi. Telefonirati v večernih urah 003866/73035.

gorilniki balnr

gorilniki, ki jih povsod priključimo. Novi modeli z najmanjšo porabo goriva. Informacije in predračune vam nudi podjetje:

PICCOLI FLAVIO
Ul. F. Filzi Fontanot 17 - TRŽIČ
Tel. 74225

LINEA

«LINEA»... AQUASCUTUM!
Angliški stil. Priznani krojaški mojstri so sešli plašče, površnike, lodne in izredno elegantno krojene dežne plašče. Njihov stil. Acquascutum of London! Bogata izbira v trgovini «Linea», ul. Carducci 4, Trst.

«LINEA»... LODEN
Originalen loden je topel, mehek, lahek, praktičen, nepremokljiv in izredno trpežen. Od nekdanjega nepogrešljivega garderobe za vse. Najkvalitetnejši loden domače in tuje proizvodnje, bogato izbira najrazličnejših modelov in barv vam nudi trgovina «Linea», ul. Carducci 4, Trst.

fernando

TRGOVINA ČEVLJEV IN USNJENE KONFEKCIJE
TRST, UL. CORONEO 7
se vam priporoča za vaše nakupe

Prispevki

Ob 7. obletnici smrti Marije Brus daruje sin Savino z ženo Marizo 50.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Franca Racmana daruje Viktor Mlač 10.000 lir za SD Zarja.

Namesto cvetja na grob Franca Racmana daruje Ivanka Mlač 10.000 lir za SD Zarja.

V spomin na dragega soseda Avgusta Grudna darujeta Boženka in Marjo Rustja 10.000 lir za SD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Marije Zecchi darujejo družine Andrej, Riko in Zvonko Lorenzi 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Justa Grudna darujeta Darjo in Zvonka Rupel 10.000 lir za amaterski oder Jaka Štoka.

Nam sto cvetja na grob Justa Grudna daruje Lojzka Guštin 5.000 lir za amaterski oder Jaka Štoka.

Namesto cvetja na grob Pavla Pertota darujeta Silvano in Darinka 10.000 lir za SD Mladina.

Namesto cvetja na grob Justa Grčića darujeta družini Žagar in Ferluga 40.000 lir za osnovno šolo K. D. Kajuh.

V spomin na Pepija Lipovca, Vojka Ferluga in Makska Skumavca daruje Albin Orel 30.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Skednja, s Kolonkova in od Sv. Ane.

V spomin na poznabnega Silvestra Pregarca ob 27. obletnici smrti darujejo Pregarčevi 25.000 lir za Dijaško matično.

Ob 2. obletnici smrti drage žene Venčeslave daruje mož Albin Sancin 20.000 lir za KD I. Grbec iz Skednja.

V spomin na Pepija Lipovca daruje Albin Sancin 20.000 lir za KD I. Grbec iz Skednja.

V počastitev spomina moža Vojka Ferluga daruje žena Maruša 200.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Trstu, 100.000 lir za Zdrženje aktivistov OF v Trstu in 100.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Anice Caharije roj. Vitez darujeta družini Laghi 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na svakinjo Anico Caharijo daruje Mario Bartolomei 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Herman Svetlič z družino 10.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Avgusta Grudna daruje Herman Svetlič z družino 10.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Avgusta Grudna daruje Emilija Gerlanc 30.000 lir za KD I. Gruđen.

V spomin na Avgusta Grudna darujeta Angel in Ida 20.000 lir za amaterski oder J. Štoka in 20.000 lir za popravo dvorane na Kontovelu.

Vanda in Milko Starc darujeta 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB s Kontovela.

Namesto cvetja na grob Avgusta Grudna darujejo družine Just Segina, Bruna Bacellato in Milko Puntar 25.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel in 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Namesto cvetja na grob Avgusta Grudna darujeta Srečko in Majda Sedmak 20.000 lir za SD Sokol.

Namesto cvetja na grob Anice Caharije daruje I. C razred srednje šole I. Gruđen 25.000 lir za SKD I. Gruđen in SD Sokol.

POPRAVEK

Otroci osnovne šole «K. Širok» iz Trsta so darovali ob smrti Sabrine neone 20.000 lir za sklad Zdrženja staršev osnovne šole «K. Širok» in ne ob smrti Sabrine mame, kot je bilo pomotoma objavljeno.

Kompjuterji ZX SPECTRUM 16 K - 48 K

ter

COMMODORE VIC 20 - CBM 64

- TISKALNIKI
- PRITIKLINE
- PROGRAMI
- IGRE

pri

METROMARKET

UL. F. FILZI 4 - TEL. 631-064

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

DUŠAN JOVANOVIČ

VOJAŠKA SKRIVNGST

zoolingvistični mirakel v treh nizih in dveh predajah

V četrtek, 24. t.m., ob 16. uri — ABONMA RED I

V petek, 25. t.m., ob 16. uri — ABONMA RED J

Gledališča

SSG
V soboto, 26. t.m., ob 19.30 gostovanka SSG z delom D. Jovanoviča «Vojaška skrivnost» v Mestnem gledališču ljubljanskem.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Srednja dvorana

Jutri, 23. novembra, ob 19.30: Revolucija in glasba.

Velika dvorana

V četrtek, 24. t.m., ob 20. uri: Revolucija in glasba - osrednja republiška proslava.

Okrogla dvorana

V petek, 25. t.m., ob 19. in 22. uri: Petkov nočni program - Solistični nastop R. Serbedžije.

Razstave

Od jutri, 23., do 30. t.m. (I. predvečerje): Razstava likovnih del s tematiko iz NOB.

ROSSETTI

Od jutri, 23. t.m., bo skupina «La Fondazione A. Biondo» nastopila v Shakespearovem delu «Il mercante di Venezia» z G. Santuocionem.

VERDI

Jutri ob 20. uri (red F-B) tretja predstava Puccinijeve opere «La fanciulla del West» (red G). Dirigent Daniel Oren, režiser Carlo Maestrini.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 22. novembra, ob 11. uri: N. Robertovič Erdman «Mandat». Predstava za Lesni šolski center v gled. dvorani v Solkanu.

Jutri, 23. novembra, ob 11. uri predstava za Srednjo družboekonomske šole v gledališki dvorani v Solkanu.

Koncerti

Glasbena matica - Trst in Zveza slovenskih kulturnih društev - Kulturni dom Ul. Petronio 4, Trst, v soboto, 26. t.m., ob 20.30 PAPIRNIŠKI PIHALNI ORKESTER VEVCÉ, dirigent Jože Hriberšek, solist Stanko Arnold - trobenta. Prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

OK

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

Ul. sv. Franciška 20/II

Drveni ob 20.30

SLOVENCI IN JUGOSLOVANI

Na to široko in vznemirljivo temo se bo z nami pogovarjal dr. Savin Jogan, predsednik sveta za slovensčino pri republiški konferenci SZDL Slovenije in član zveznega zbora skupščine SFRJ.

Kino

Ariston 17.30 — 22.00 «Fuoco e gnacicio». R. Bakshijeva risanka.

Eden 16.00 — 22.15 «La chiave». S. Sandr. li. Režija Tinto Brass. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Fenice 17.30 — 22.15 «Octopussy - Operazione piovra». R. Moore.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 «Mantidi in amore». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 «Il ras del quartiere». Diego Abatantuono. Za vsakogar.

Dvorana št. 3 16.30 — 22.00 «Zero in condotta». Primeren za vsakogar.

Grattacielo 16.30 — 22.15 «All'ultimo respiro». R. Gere. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.30 «Flashdance». J. Beals, M. Nori, B. Bauer.

Aurora 17.00 — 22.00 «Gandhi». B. King-sley.

Capitol 16.30 — 22.00 «Psyco II». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Moderno 16.00 — 22.00 «Sing Sing». A. Celentano in E. Montesano.

Radio 15.30 — 21.30 «Le calde svedesi al sole di Ibiza». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 «Il bacio della pantera». Nastassia Kinsky. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00, 18.00 in 22.00 «Diritto di cronaca». P. Newman.

Alcione 16.00 — 22.00 «Animal house». John Beluschi.

Izleti

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan priredi 4. decembra zaključni enodnevni izlet v Furlanijo s kosilom in p'esom v gostilni «Pri Toniju». Vabimo tudi na Silvestrovanje v Lipico. Preskrb'jeno za prevoz. Za vpisovanje in informacije v Ul. Valdirivo 30/II. nadst. vsak torek in četrtek od 17. do 19. ure, tel. 644-59 ali 732-858.

Obračun dveletnega dela in prizadevanj Slovenske kulturno-gospodarske zveze Odločnost v boju za globalni zaščitni zakon za enakopravnost in ustvarjalno sožitje

«Enotni za enakopravnost, sožitje in sodelovanje ob meji.» S tem geslom se je v nedeljo v Kulturnem domu v Trstu začel XIV. občni zbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze, strukture, ki prek včlanjenih organizacij in zvez vključuje več desetstičov Slovencev Furlanije-Julijske krajine.

Občni zbor se je začel z izvolitvijo delovnega predsedstva, nakar je Klavdij Palčić v imenu predsedstva pozdravil vse prisotne in med temi zastopnike krajevnih političnih in upravnih oblasti ter zastopnike organizacij iz matične domovine. Znatna prisotnost predstavnikov krajevnih ustanov in organizacij je bila tudi odraz važnosti, ki jo inštitucije in stranke pripisujejo Slovenski kulturno-gospodarski zvezi, njeni vlogi v naši narodnostni skupnosti in v deželni stvarnosti nasploh.

Med gosti so bili: vladni komisar Mario Marrosu, podpredsednik deželnega sveta Claudio Tonel, tržaški podžupan Sergio Pacor, generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič, deželni župan Edvin Švab, nabrežinski župan Albin Škerk, miljski podžupan Vincenzo Campagna, doberdobski župan Marij Lavrenčič, župan iz Dreke Maurizio Namor, predsednik KGS Miloš Budin, zastopnika republiške konference SZDL Jože Hartman in Neva Godina, zastopnik republiške konference ZSMS Ignac Krivec, tajnik ZSO Marjan Šturm, predstavnik Unije Italijanov za Istro in Reko Manlio Vidovich, Apollinio Abram in Ennio Opassi, predstavnik SSO Marij Maver, predstavnik

KPI Rossetti, Toschi, Poli, Spetič, Spadaro, Coili in Martone ter slovenska deželna svetovalec Iskra in Bratina, zastopnika SSK Zorko Harej in Boris Slama, zastopnik KD Bruno Gozzi, Paolo Parovel za «Movimento Trieste», socialistični predstavnik Gianfranco Carbone, Augusto Seghene, Branko Pahor in Neda Lah, zastopnika VZPI-ANPI Vladimir Kenda in Nello Bisiani, zastopnica CGIL Ivana Placer, predstavnica ZŽI Ester Pacor, predstavniki SZDL obalno-kraške in severno-primorske regije Milan Vatovec, Silvij Šinkovec, Silvij Kovač in Viktorija Gorjup, pokrajinski odbornik Marcello Čok. Pozdravne brzojavke pa so občnemu zboru poslali predsednik deželnega sveta Turrello, deželni svetovalec SSK Drago Štoka, predsednik Deželnega inštituta za zgodovino odprnosti Miccoli, predsednik NSKS Matevž Grile in Federico Vincenti v imenu videmske ANPI.

Po pozdravu prisotnim se je Klavdij Palčić v imenu predsedstva spomnil vseh tistih članov in somišljenikov SKGZ, ki so v času od minulega občnega zbora preminili in pustili globoko vrzel v naši narodnostni skupnosti.

Uvodnemu delu občnega zbora so sledili poročili predsednika in tajnika in pozdravi gostov, nakar je predsednik SKGZ Race podelil priznanja (odličja in plakete boja in dela) tistim, ki so s svojim delom prispevali k uveljavitvi slovenske narodnostne skupnosti. V popoldanskih urah se je razvila živahna razprava. O vsem tem osežneje poročamo na tej in naslednjih treh straneh.

Mala dvorana Kulturnega doma med nedeljskim občnim zborom SKGZ

Novi glavni odbor SKGZ

Na nedeljskem občnem zboru so izvolili tudi novi glavni odbor SKGZ, ki ga sestavljajo:

Rado Andolšek, Livio Antonič, Giorgio Banchig, Filibert Benedetič, Laura Bergnach, Tamara Blažina, Stanislav Bole, Fabio Bonini, Ivan Brass, Darko Bratina, Ivan Bratina, Bojan Brežigar, Miloš Budin, Edi Bukavec, Michele Carlich, Jože Cej, Ado Cont, Giovanni Cormons, Dario Cupin, Viljem Černo, Dino Del Medico, Karel Devetak, Walter Drescig, Giuseppe Floreancig, Viljem Gergolet, Gianpaolo Gorjup, Karel Grgič, Živa Gruden, Ivan Humar, Dario Jagodič, Branko Jazbec, Suadam Kapič, Oskar Kjuder, Sonja Klanjšček, Igor Komel, Jože Koren, Dušan Košuta, Edmund Košuta, Jurij Kufertzin, Mario Lavrenčič, Sergij Lipovec, Ksenja Majovski, Vilko Nanut, Valentino Noacco, Milena Padovan, Milan Pahor, Samo Pahor, Klavdij Palčić, Luigi Paletti, Sandro Pascolo, Rudi Pavšič, Paolo Petricig, Izidor Predan, Karel Primožič, Mirko Primožič, Vid Primožič, Vili Prinčič, Boris Race, Rado Race, Dino Roner, Aldo Rupel, Riccardo Ruttar, Adrijan Semen, Boris Siega, Vojko Slavec, Pavel Slamič, Stojan Spetič, Vito Svetina, Pavel Štranj, Boris Štrekelj, Corrado Švab, Edvin Švab, Nerina Švab, Silvij Tavčar, Lucia Trusgnach, Dušan Udovič, Salvatore Venosi, Gorazd Vesel, Zdenko Vogrič, Lucijan Volk, Marko Waltritsch.

NADZORNI ODBOR

Peter Sanzin, Mirko Kapelj, Stanislav Renko.

Seznam članov delegiranega dela glavnega odbora SKGZ: Bogo Samsa (Alpe Adria), Dušan Križman (Dijaška matica), Vlado Turina (Društvo slovenskih upokojencev v Italiji), Miroslav Košuta (Društvo Slovensko gledališče), Teodor Okretič (Filatelistični klub «Lovro Košir»), Sveto Grgič (Glasbena matica), Emil Klanjšček (Kmečka zveza - Gorica), Marij Gregorič (Kmečka zveza - Trst), Marko Kravos (Kulturni sklad), Beppino Crisetic (Kulturno društvo «Ivan Trinko»), Franc Škerlj (Narodna in študijska knjižnica), Jole Namor (Novi Matajur), Tanja Mermolja (Podporno društvo za Goriško), Tom Marc (Primorski dnevnik), Nori Jerič (Slovenski taborniki v Italiji RMV), Aljoša Volčič (Slovenski raziskovalni inštitut), Vojko Kocjančič (Slovensko deželno gospodarsko združenje), Nada Sancin (Slovensko planinsko društvo Gorica), Ervin Gombač (Slovensko planinsko društvo Trst), Alojz Križmančič (Zavarovalnica goveje živine v Bazovici), Marina Cernetig (Zavod za slovensko izobraževanje), Neva Lukeš (Združenje aktivistov OF na tržaškem ozemlju), Odo Kalan (Združenje slovenskih športnih društev v Italiji), Ferruccio Clavara (Zveza beneških izseljencev), Milko Renner (Zveza slovenskih kulturnih društev).

Pozdravi gostov

Sergio Pacor

Tržaška občina pripisuje manjšini velik pomen

Podžupan Sergio Pacor je pozdravil v imenu tržaške občine in poudaril, da je slovenska manjšina pomemben sestavni del tržaške stvarnosti in ji zato tudi tržaška občinska uprava pripisuje pomembno vlogo. Pacor je še naglasil, da obstajata v Trstu dve kulturi in da je prav izmenjava med tema dvema kulturama veliko doprinesla k razvoju tržaške kulture. Pacor se je nato spomnil na manjšinsko konferenco, ki je bila v Trstu leta 1974 in dejal, da je že samo dejstvo, da je prišlo v Trstu do tega pomembnega zasedanja dokaz o pozornosti, ki jo to mesto namenja manjšinskim vprašanjem; iz te konference je izšel tudi pomemben doprinos k odpravljanju pavšalnih ocen o manjšinski problematiki, ki so žal obstajale in delno še obstajajo. Ob koncu pa je tržaški podžupan zaželel občnemu zboru veliko uspeha in ponovno poudaril željo tržaške občine, da se slovenski manjšini z jamči čim popolnejši razvoj.

Manlio Vidovich

Dejavnik sodelovanja

V imenu Unije Italijanov za Istro in Reko je spregovoril Manlio Vidovich, ki je zaželel občnemu zboru mnogo uspeha, nato pa takoj prešel k ugotovitvi, da živimo v obdobju težke gospodarske recesije, ki je prizadela tudi obe državi in ni prizanesla niti italijansko-jugoslovanskemu omejenemu pasu, kjer živita obe narodnostni skupnosti. Poudaril je, da se narodnostne skupnosti lahko razvijajo le v vzdušju miru, razumevanja in dejanske odprtosti in nato spregovoril o osrednjih temah, s katerimi se pač sooča vsaka manjšina, predvsem s šolo in s pravico do rabe jezika. Vidovich je v nadaljevanju govoril o gospodarskih ukrepih jugoslovanske vlade in konkretno o položju, ki pobilže zadeva tudi italijansko narodnost; dejal je, da je to samo gospodarski ukrep in da mora tak tudi ostati ter izrazil upanje, da ga omilijo in odpravijo, takoj ko bo gospodarsko stanje to dovoljevalo.

Predstavnik Unije Italijanov za Istro in Reko je nato dejal, da sta obe narodnostni skupnosti, italijanska v Jugoslaviji in slovenska v Italiji pomemben dejavnik pri razvoju sodelovanja med obema državama ter da je danes ta vloga še pomembnejša, saj sta manjšini s svojim delom ustvarili vrednote, ki so trajne in so spodbuda za njuno nadaljnje delovanje.

Marijan Šturm

Tudi na Koroškem veliko nerazumevanje za manjšino

Tajnik Zveze slovenskih organizacij iz Celovca Marijan Šturm je uvo doma poudaril pomen dejstva, da v Italiji obstaja širok demokratični antifasistični tabor, ki ga na Koroškem ni, kar seveda otežkoča prizadevanja manjšine za uveljavitev lastnih pravic. Spregovoril je o nerazumevanju avstrijskih oblasti za vprašanja slovenske manjšine in kot primer navedel podatek, da so pred kratkim imenovali novega nadzornika za ljudske šole, ki slovenščine sploh ne pozna. Šturm se je nato navezal na dejstvo, da je v Evropi mogoče govoriti o pravi renesansi narodnih skupnosti in da mora biti to v spodbudo manjšinam v njihovem boju za uveljavitev lastnih pravic. Kar pa zadeva odnose, ki jih ima ZSO s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo je Šturm te stike pozitivno ocenil in poudaril, da je treba z njimi še nadaljevati.

Marij Maver

Nadaljevati sodelovanje

V imenu Sveta slovenskih organizacij je prinesel občnemu zboru pozdrav Marij Maver, ki je dejal, da se obe organizaciji soočata z istim problemi in je izrazil upanje, da bosta SSO in SKGZ tudi v prihodnosti lahko sodelovala kot doslej. Ob koncu je Maver zaželel občnemu zboru in Slovenski kulturno-gospodarski zvezi čim več uspehov.

Avgustu Černigoju in Lojzetu Bercetu podelili letošnje odličje boja in dela

Plaketo boja in dela podelili taborniški organizaciji RMV in openski hranilnici in posojilnici ter Josipu Grgiču, Ladiju Dorniku, Stanki Hrovatin, Marku Waltritschu in družini Doljak

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je sklenil, da se letos podeli priznanje sedmim posameznikom in dvema organizacijama. Priznanja so podelili na nedeljskem občnem zboru.

ODLIČJE BOJA IN DELA STA PREJELA:

AVGUST ČERNIGOJ
ob 85-letnici za izjemen prispevek h kulturnemu bogastvu Slovencev v Italiji.

LOJZE BERCE'
za dolgoletno ustvarjalno delo na področju časnikarstva in vodenje tednika Gospodarstvo.

PLAKETO BOJA IN DELA SO PREJELI:

JOSIP GRGIČ
za vsestransko aktivnost in zasluge pri razvijanju telesne kulture na Tržaškem.

LADI DORNIK
za dolgoletno aktivnost v okviru slovenske narodnostne skupnosti na Goriškem.

Avgust Černigoj

STANKA HROVATIN

za dolgoletno uspešno delo na področju ljudske kulture.

MARKO WALTRITSCH

za uspešno delo na področju časnikarstva ter za dragoceno publikacijo o slovenskem bančništvu na Goriškem.

družina DOLJAK

za uspešno delo na področju obrtništvu na Tržaškem.

Lojze Berce

PLAKETO BOJA IN DELA STA PREJELA:

Slovenski taborniki v Italiji ROD MODREGA VALA

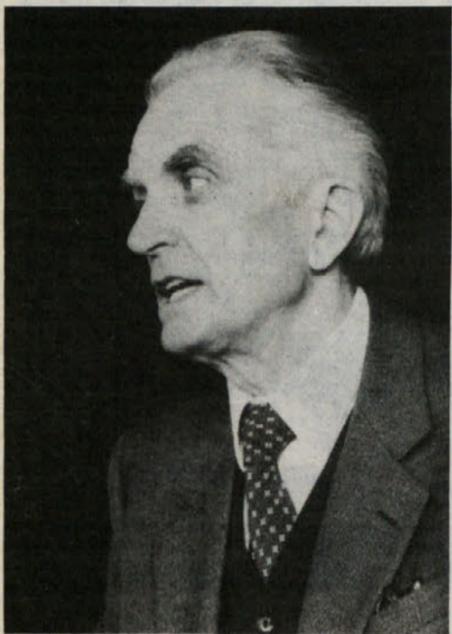
ob tridesetletnici za izjemne zasluge pri organiziranju mladih med Slovenci v Italiji.

Hranilnica in posojilnica na Opčinah

ob 75-letnici za pomembno vlogo pri krepitvi slovenskega gospodarstva na Tržaškem.

Iz govora predsednika Borisa Raceta

Če v kratkem ne pride do razprave o globalni zaščiti se bomo morali Slovenci dogovoriti, kaj učinkovitega storiti, da se vprašanje premakne z mrtve točke

Svojo sodbo bomo spremenili takrat, ko bomo videli, da je v parlamentu v neprekinjenem teku razprava o našem zakonu.

Z enako odločnostjo kot terjamo pravice za celotno našo manjšino, podpiramo tudi priznanje pravic vsem tako imenovanim jezikovnim skupnostim v Italiji. In to iz načelnega stališča, zaradi doslednosti in ker imajo skupnosti mnogo enakih problemov kot mi. Istočasno pa zopet poudarjamo, da želimo, naj bi razprava o zakonu za našo manjšino imela prednost.

To stališče ponavljamo danes, ne morda iz omalovaževanja in nujnosti da bi bile jezikovnim skupnostim čimprej zajamčene pravice, marveč iz bojazni, da istočasnost ne bi zopet bil vzrok za zavlačevanje, da ne bi prišlo do nesporazumov in zmešnjav, saj je sorazmerno malo ljudi, ki razlikuje narodno manjšino od jezikovne skupnosti in končno je minilo že 13 let, odkar je bil vložen prvi osnutek za našo manjšino.

V primeru, da v najkrajšem času ne bi prišlo do neprekinjene razprave o osnutku zakona, se bomo morali Slovenci dogovoriti, kaj moramo učinkovitega storiti, da se vprašanje premakne z mrtve točke. Ta odgovorna naloga se postavlja pred stranke, slovenske organizacije in pred enotno slovensko delegacijo.

Tudi glede vsebine zakona čaka naša Slovenija, poslance in senatorje tistih strank, ki so vložile za nas ugodne rešitve, hud boj, da preprečimo diskriminacijo Slovencev videmske pokrajine in mestnih središč.

Nezdružno je stališče, da so Slovenci Benečije, Režije in Kanalske doline manj Slovenci kot so tržaški in goriški Slovenci. Sklicevanje na »zgodovinski spomin« pomeni prikrivati dejstvo, da so nad Slovenci Benečije in Režije od leta 1866 izvajali pritisk, da ne bi ostali Slovenci. Ta pritisk so občutili v političnih stališčih, v šolstvu, v rabi slovenskega jezika, v cerkvi, v preganjanju slovenske pisane besede, v pritiskih in preganjanju tistih, ki so se borili s slovenskimi partizani iz drugih slovenskih pokrajin, ki so imeli izvor v izjemno hudi protislovenski politiki po drugi svetovni vojni.

Glede tega ni treba iti daleč. Ni poteklo niti 10 let od takrat, ko šolske oblasti niso hotele dati šolskih prostorov na razpolago za tečajje slovenskega jezika v Bardu, Teru in Ukvah.

Razlika med Slovenci videmske pokrajine, tržaškimi in goriškimi dejansko obstaja, toda v prvi vrsti v ravnanju. Vzemimo za primer le šolo. Na Tržaškem in Goriškem so slovenske šole, dočim jih v videmski pokrajini ni, zato Slovenci te pokrajine ne poznajo slovenskega knjižnega jezika, razen tistih, ki so po zadnji vojni obiskovali slovensko šolo v Gorici, ali so se jezika naučili v tečajjih. Diskriminacijsko ravnanje je povzročilo razlike, kar pa ne more biti vzrok za zanikanje, da so vsi v enaki meri Slovenci.

Nedopustno je, da bi obstoječe razlike še naprej z različnim ravnanjem poglabljali, marveč jih je treba premagati z diferencirano aplikacijo pravic. Dati pravice Slovincem videmske pokrajine ne pomeni vsiljevanje nečesa proti njihovi volji, temveč le možnost vsem Slovincem, brez razlike, da se narodnostnih pravic poslužujejo, če hočejo. To pomeni, da se vsiljevanje z vrha ne izvaja s priznanjem pravic, marveč z njegovim nasprotjem, z njihovim zanikanjem.

Podobni ugovori veljajo glede omejevanja pravic Slovincem večjih mest z italijansko večino. Tudi tu so izvajali na Slovence hud pritisk, najprej gospodarski, potem jezikovni, kulturni in socialni. Nacionalni liberalci so žep pod Avstrijo imenovali Slovence tržaške občine za goste, čeprav je bilo v občini po uradnem štetju 1910. leta 30% Slovencev in so bili lastniki 90% teritorija. Temu primeren je bil tudi odnos do Slovencev. V mestu niso dopuščali slovenskih šol in so sistematično preprečevali, da bi slovenski svetovalci govorili slovensko v občinskem svetu. Urbanistično nasilje je predmestna, pretežno slovenska naselja, v nekaj desetletjih pogoltnilo in jih spremenilo v strnjena predmestja, kjer danes biva skoro 60% prebivalstva tržaške občine. Tudi v Gorici ni bil položaj tamkajšnjih Slovencev mnogo boljši.

Boris Racec je v nadaljevanju svojega pogoja obravnaval gospodarska vprašanja in še zlasti poudaril potrebo po večjem sodelovanju med gospodarskimi dejavniki z obeh strani meje. V tem duhu se je SKGZ obrnila tudi do predsednika deželne vlade Comellija in na predsednika IS Slovenije Zemljariča z vrsto konkretnih predlogov. Racec je nato poudaril potrebo po podpori kmetijstvu in dejal, da se bo treba tudi v bodoče zavzeti proti vsaki obliki nasilnega odtujevanja slovenske zemlje, dejal pa je tudi, da mora manjšina sodelovati pri upravljanju teritorija. Končno pa je dejal, da pomeni gospodarska dejavnost slovenske manjšine izdaten prispevek h gospodarski rasti in reševanju problemov celotne skupnosti.

Po poudarku, da krajevne uprave še vedno gledajo na slovensko kulturo kot na »drug« kulturo in da bi morale oblasti posvečati naši kulturi večjo pozornost je Racec nadaljeval:

Kot predstavnik Slovencev v Italiji že leta nazaj nastopa enotna slovenska delegacija, ki

je izraz vseh političnih in organiziranih komponent. Sodimo, da je delegacija opravila zelo koristno delo in da niso bili zaman napor, da se obdrži kot izraz vseh Slovencev, ki je v bistvenih vprašanjih v odnosu do državnih in političnih predstavnikov pokazala enotnost.

V preteklosti ni uspelo, da bi dali delegaciji širši značaj. Upamo, da bodo zadnje pobude uspešnejše iz več razlogov. Predvsem v tem, da se z večjo informacijo odpravijo vsaj nekateri nesporazumi in da pride do enotnih stališč ne le o splošnih, temveč tudi o mnogih konkretnih vprašanjih. To bo dragoceno v obdobju, ko bo tekla razprava v parlamentu o zaščitnem zakonu in bo treba v zvezi z raznimi vprašanji zavzeti stališče.

V razpravi o morebitni razširitvi značaja enotne delegacije moramo biti realisti in upoštevati razlike, ki so med nami ter avtonomijo posameznih komponent. Vsi skupaj se pa moramo zavedati, da ne sodelujemo, zato da bi komu delali s tem uslug, marveč zato, da koristimo naši skupnosti in da dosežemo zanjo čim več.

Polog hladi vzdušje

Težak gospodarski položaj Jugoslavije je terjal poleg splošnih tudi take ukrepe, ki so neposredno prizadeli državljane in ne samo nje. Med temi je uvedba pologa najbolj segla v ustaljene navade iz časa odprte meje, posebno za obmejne prebivalce. Polog je utemeljen kot gospodarski ukrep in verjamemo, da je bil dejansko tak, toda dobiva s časom vedno bolj političen značaj.

Občutek, da je meja v eno smer skoro zaprta, hladi vzdušje in krepi tiste politične sile pri nas, ki so bile, posebno po osimskih sporazumih, proti integriranju gospodarstev z obeh strani meje.

Hujše politične posledice čuti naša manjšina, saj so vse njene dejavnosti v kulturi, telesni kulturi in na drugih področjih, vezane na sodelovanje in pomoči iz matične dežele. SR Slovenija je doslej storila vse, kar je bilo mogoče, da se ne bi te vezi pretrgale, toda utrujenost zaradi tolikšnega administrativnega dela in drugih poti postaja pri nas vedno večja, tako da je pričakovati zaradi tega zmanjšanje aktivnosti.

Večje politične probleme bi polog povzročil, če bi trajal dalj časa, češar ni izključevati, če nakazujejo upravičenost sprostitev takrat, ko bi gospodarski položaj države to dovoljeval. In napovedi v tem pogledu niso vzpodbudne.

Že v času odprte meje smo iskali vse mogoče poti, kako bi čimbolj povežali ljudi iz obmejnega pasu. Začutili smo namreč, v kolikšni meri drugačen način življenja, drugačni problemi in interesi oblikujejo različno miselnost in s tem vedno večje oddaljevanje Slovencev z ene in druge strani meje. Posebno opazen je ta pojav pri mladini. Zato smo stekali mnogo niti v obliki gostovanj, skupnih prireditev in tekmovalj, s pomočjo strokovnjakov, vaditeljev in trenerjev, in, kot že rečeno, v gospodarskem sodelovanju. Druge še bolj učinkovite pobude smo imeli v načrtu, toda smo jih v novi situaciji opustili. Če pri tem ostane nekaj let, bo škoda zelo težko popraviti.

Bliza se konec leta, ko zapade rok glede veljavnosti pologa. Ustrezni organi, ki v teh dneh razpravljajo o rezultatih tega ukrepa, naj vzamejo v poštev tudi negativne posledice ukrepa, ki se odraža pri slovenski manjšini v Italiji.

Racec se je nato obširno zaustavil pri problematiki slovenskega šolstva in slovenske mladine. Po pregledu podatkov o vpisih v slovenske šole je dejal, da moramo okrepiti organizirano skrb za vpis vseh slovenskih otrok v otroške vrtnice in v osnovno šolo, posebno skrb pa je treba posvetiti Benečiji. Druga skrb manjšine mora biti zadrževanje mladine v slovenskem okolju, predvsem v mestnih jedrih. Kar pa zadeva šole je Racec poudaril, da ne smemo zanemarjati nižjih izvoljenih šolskih organov, pa čeprav imajo le-ti manjše pristojnosti in s tem v zvezi dejal, da naša šola ne sme biti prevod italijanske, ampak mora biti tudi po duhu slovenska. Racec je nato dejal, da bi bilo koristno, dokler ne bomo imeli priznane avtonomije izvoljenih šolskih organov, uresničevati svoječasno zamisel, da bi Slovenci sami ustvarili telo, ki bi vsaj delno nadomestilo okrajne in pokrajinske svete, vsekakor pa bi bilo koristno oživiti skupni šolski odbor, ki že nekaj let ne deluje več. Predsednik SKGZ je nato nadaljeval:

Kakšen naj bo odgovor na vprašanje, ali se je kaj premaknilo v miselnosti italijanske večine do nas, do naših pravic, do naše zahteve po enakopravnosti?

Obdobje dobrih dveh let je prekratko, da bi mogli z gotovostjo izreči tako ali drugačno sodbo. Morda je proces spreminjanja miselnosti v teku, sicer komajda zaznaven in morda oprijemljiv v dveh pojavih v osamljenosti, v kateri so se znašli fašisti, ko so opravljali škvadristske pohode po slovenskih vaseh na Tržaškem in v slabitvi Liste za Trst, ki je del svojih volilnih uspehov gradila na protislovenski gonji.

Glasovi, ki jih je Lista izgubila so se vrnili k neofašistom, tako da je vsaj deloma »razbremenjena« desnega pritiska. Kljub temu pa Lista še vedno pogojuje politično življenje na Tržaškem. V težnji, da bi pridobile izgubljene glasove, ki jih je privabila Lista, so stranke revidirale marsikatero stališče, predvsem v zvezi z osimskimi sporazumi. V odnosu do naše manjšine so, razen častnih izjem, postale bolj hladne, posebno predstavniki sedanje manjšinske koalicije na občini in na pokrajini. Ne strinjamo se s takim zadržanjem, ker je uspeh Liste slonel v prvi vrsti na vzrokih drugačne narave. Lahko bi torej rekli, da je pozitiven proces v teku, toda je strah večji in zato vidnih rezultatov ni.

Zabeležiti je treba hvalevredne napore CGIL, da bi se tudi sindikati spoznavali s problematiko slovenske manjšine, da bi slovenski delavec tudi v sindikatu čutil svojega zaščitnika. Imamo vtis, da se je v zadnjem času ta težnja nekoliko oslabila, in pričakujemo, da bo oživela v okvirih, ki so bili svoječasno predstavljeni.

Fašizem ima še vedno trdožive korenine

Oskrunjenje partizanskih in drugih slovenskih spomenikov, izzivanje in škvadristski fizični napadi na Slovence v letošnjem poletju so priča, da ima fašizem v Trstu trdožive korenine in da so varnostne sile in sodstvo v zaostanku. Res je, da so mladi fašisti ostali csamljeni in so njihovi volilci sami odklonili kandidata, ki je svojo uveljavitev gradil na nasilju, toda ne razumemo, zakaj ni bil od teh napadalcev nihče prijavljen sodišču, kljub temu, da je dokaznega gradiva dovolj. Tako popuščanje daje le potuho skrunilcem in nasilnežem.

Slovenski prebivalstvo je v tistih dneh, ko se je čutilo ogroženo, odgovorilo enotno, dostojanstveno in odločno kakor takrat, ko je obracunavalo s fašizmom in nacizmom. Tak odgovor naših ljudi, posebno mladine, lahko prštevamo med najbolj svetle pojave zadnjih let.

V Gorici, ki smo jo doslej upravičeno prikazovali kot začetnico sodelovanja čez mejo in je to vrtno vztrajno tudi gojila, je nekaj zaškripalo. Novi nadškof ni sledil v opravljanju svojega poslanstva umrlemu Cocolinu, ki je tako uspešno izravnaval nesporazume s tem da je na viden način poudarjal in na svojem področju uveljavljal enakopravnost slovenske narodnosti. Raje je stopil na pot nestrpnosti s čimer tvega, da sproži plaz, za katerega smo si predstavljali, da je daleč za nami.

V videmski pokrajini ni bilo v tem obdobju vidnejših protislovenskih nastopov. Morda ni bilo povodov za to, morda pa tudi zato, ker je odkritih borbenih nasprotnikov na območjih, kjer bivajo Slovenci, vedno manj.

Racec je nato omenil jubileje, ki potekajo letos, od obletnice padca fašizma in začetka odpora v Italiji, pa do 40-letnice zasedanja AVNOJ in nadaljeval:

Naj nam vse tri obletnice služijo zato, da se spomnimo tistih težkih časov, ko ni bil nihče gotov, ali bo preživel dan. Grozote tistih let so pa nič v primerjavi z orožjem, s katerim razpolagajo danes orjaški vojaški stroji. Če začnejo taki stroji danes delovati, ne bo vprašanje za vsakega posameznika, ali bo preživel dan, tako vprašanje si bodo zastavljala cela ljudstva in narodi. Ves trud, ki ga vlagamo vsak dan v delo, zato da zagotovimo življenje sebi in našemu potomstvu, vsa prizadevanja, da bi narodom, skupnostim, manjšinam, zagotovili enakopravnost, vse to bo zaman, če pritisk na usodni gumb oznani smrt stotine milijonov ljudi, ali celo vsega človeštva.

Je prav, da ob takih grozljivih napovedih mirno opazujemo, kaj veliki in močni delajo? Karkoli, še tako malega, vsak posameznik ali skupnosti storijo in zavračajo brezglavo in samomorilno oboroževanje obeh strani, so storile nekaj velikega. Želeli bi si, da bi akcija za mir najrazličnejših vrst zaobjela ves svet, ker so vse rakete smrtonosne, ne glede od kod prihajajo. Če so danes take manifestacije mogoče samo na eni strani, ne pomeni, da se zavezujemo za enostransko razorožitev. Geslo vseh mirovnišev gibanj ima lahko le en cilj, uničenje celotnega vojaškega arzenala.

Toda oboroževanje ni samo sebi namen. Je posledica nečesa, je posledica težnj, da bi močni postali močnejši, zato da bi diktirali svoj mir in nato obvladali svet. To pomeni, da se je sicer potrebno upreti oboroževanju, ker nas danes ogroža, toda je potrebno istočasno ustvarjati dolgoročno strategijo boja proti vojni, ki bi zajela večino človeštva.

Ob zaključku izražamo trdno upanje, da se bo podobno zborovanje SKGZ čez dve leti vrstilo z drugačnimi občutki, da bo v veljavi globalni zaščitni zakon, da bo prevladalo ugodnejše razpoloženje do naše skupnosti, da bomo bolj uspešni v uveljavljanju že priznanih pravic in da bo pot do miru bolj odprta.

Občni zbori naše zveze, ki se vršijo vsaki dve leti, nam dajejo dobro priložnost, da pregledamo, kaj se je v tem obdobju pomembnejšega dogajalo v zvezi z našo manjšino, ali se je v tem času razvijal proces njenega uveljavljanja v družbi in kakšna je bila v tem naša vloga, kakšni so obeti za bodočnost in kaj moramo sami storiti, da se bojo naša skupnost in njene posebnosti trajno ohranile in se še naprej razvijale. Treba je torej dati oceno o tem, na kateri točki smo glede zakonitve naših pravic, kakšno pozornost so posvetili in kakšne ukrepe so v odnosu do naše skupnosti sprejeli razni družbeni organi. Ali je širša družba bolj odprta do nas in do naših zahtev, kolikšno je njeno zavestno zanimanje za nas, ali je bil storjen korak naprej k podružbljanju naših problemov in končno še vprašanje, koliko smo sami resnično prispevali, da bi take ukrepe pospešili in poznavanje naših problemov poglobili.

Za globalno zaščito

Na zadnjem občnem zboru smo se pritožili, da je bilo s posebno komisijo pri predsedstvu vlade veliko časa zamujenega in smo zahtevali, naj parlament nemudoma začne z razpravo o predloženih zakonskih osnutkih za zaščito slovenske narodnostne skupnosti. Danes moramo še ostreje protestirati ne le zato, ker se razprava v parlamentu po zadnjih volitvah še ni začela, marveč tudi zato, ker nekatere stranke še niso vložile tistih svojih osnutkov v obe veji parlamenta, ki so bili predloženi v pretekli legislativni dobi. Ni dvoma, da je to dodatni vzrok, da do razprave v parlamentu še ni prišlo.

V prejšnji legislativni dobi se je v prvi senatni komisiji začela razprava o našem zaščitnem zakonu, ki je doživljala mnogo prekinitev. Prišlo je sicer do sklepa, da del komisije obišče naše kraje, zato da na mestu samem preveri situacijo, a je tudi v tem primeru prišlo do zavlačevanja in končno do razpusta parlamenta.

Iz vseh vrst zavlačevanja sledi, da je preteklo dveletno obdobje povsem potrdilo, da obstaja v določenih italijanskih političnih krogih mlačnost, pri drugih pa pomanjkanje politične volje, da bi prišlo do zakonitve naših pravic. Drugače si tudi ni mogoče razlagati dejstva, zakaj se sedanja vlada ni obvezala, da bo ta problem rešila. Za nas Slovence postaja ta negibnost nevzdržna, saj je celo ustavno sodišče, ki je februarja lani razsodilo, da govoriti v slovenskem jeziku pred sodiščem — vsaj na tržaškem ozemlju — ni kaznivo, je bilo kritično do zakonodajnih teles in posebno do vlade same. Pomanjkanje dočeli, pravi ustavno sodišče, »je treba oceniti kot zelo resno«.

Tudi goriški pretor je ta mesec razsodil, da ni v skladu z ustavnimi določili o enakosti državljanov in zaščite narodnih manjšin fašistični zakon, ki določa, da je za izobešanje zastav drugih držav potrebno posebno dovoljenje. Pretor priznava zastavo matične države kot zastavo manjšine in trdi, da predstavlja predhodno dovoljenje za izobešanje teh zastav »bistveno omejevanje, čeprav relativno, svobode izražanja lastne identitete nekaterih skupnosti«.

Kot vidimo, je pravica izobešanja zastave kot narodnega simbola dobro utemeljena in pričakujemo, da bodo stranke, ki so vložile svoje zakonske osnutke, predložile dodatne amandmaje v tem smislu.

Vidimo tudi, da pomanjkanje manjšinske zakonodaje spravlja v zadrego sodstvo, a tudi sodstvo ne ostaja dolžno in je sedaj zadrega pri politikih.

Imamo sicer z raznih strani zagotovila, da ni nobenega nasprotovanja zakonitvi naših narodnostnih pravic, toda po tolikih negativnih izkušnjah, zagotovilo ne moremo več verjeti.

Iz poročila tajnika SKGZ Dušana Udoviča

V delu SKGZ in njenih članic se mora odražati zavest realnih in potencialnih možnosti zamejske skupnosti kot subjekta v določenem prostoru in času

«Zeleli bi, da bi bila vsaka takšna etapa v našem delu priložnost za ugotavljanje napredovanja, vedno novih dosežkov in spoznanj, ki bi bili celotni naši skupnosti v korist, s tem pa porok njene rasti in bodočnosti. Zato tudi obstajamo, namreč, kot zveza članic in organizacij, ki pokrivajo širok spekter organizirane prisotnosti Slovencev v Italiji,» je dejal tajnik SKGZ Dušan Udovič v uvodnem delu svojega poročila o dvoletnem delu od zadnjega občnega zbora, in nadaljeval, «ki si na različne načine prizadevajo za uveljavitev in enakopraven položaj Slovencev. To se pravi, da so strokovno-gospodarske, kulturne, telesnokulturne, podporne založniške in druge organizacije, ki spadajo v ta okvir, sotororci in hkrati uresničevalci neke politike, ki se nujno izraža tako v njihovih osnovnih usmeritvah kot tudi v vsakodnevnem delu.

Čeprav se namreč zavedamo, kolikšno delo se v tem nenavadnem konglomeratu organizacij opravlja, nam je prav tako jasno, da se je potrebno pogostoma vprašati po ciljih in smotih.

Razlogov za tako razpravo je več in so posebno prišli do izraza ravno v pretekli mandadni dobi. Bilo je precej pomislekov in kritičnih pripomb k vsebini, kakor tudi k oblikam našega dela.

Zato se opravljeno dvoletno delo obravnava bolj v luči problemov in odprtih vprašanj kot po običajnem statističnem merilu.

Smo sposobni zaznavati tok dogajanja znotraj in izven naše skupnosti in se prilagajati potrebam? Koliko so naša temeljna načela še veljavna, kako prihajajo do izraza v našem delu in stališčih? Je morda naša miselnost preveč obrnjena v preteklost in okostenela glede na nagle spremembe in nezadržne vplive okoliščin, ki katero živimo? In še: v kolikšni meri je množica aktivistov in drugih, ki so posredno ali neposredno povezani s SKGZ, identificirani z njenimi cilji, predlogi, pozivi in akcijami?

Ta in še vrsto drugih vprašanj smo si postavili, zato da dobimo verno sliko naših realnih uspehov in slabosti, posebno še, ker nam je jasno, da živimo, ožje in širše vzeto, sredi dogajanja, ki ne dopušča samozadovoljstva in še manj neutemeljene evforije. Naša narodnostna skupnost mora biti sposobna tudi v danih, spremenjenih pogojih iskati svoj obraz, življenjske spodbude in se učinkovito spopadati tudi z morebitnimi občutki nemoči in resignacije. Kot organizacija bomo v bodoče lahko učinkovito prispevali k temu, če se bomo zavedali realnih in potencialnih možnosti, ki jih ima slovenska narodnostna skupnost kot zgodovinski subjekt v določenem prostoru in času, in če se bo ta zavest odražala v našem delu.

Za gospodarsko utrditev

Dober del naše pozornosti je bil tudi v zadnjih dveh letih posvečen gospodarstvu.

Živimo namreč v treh obmejnih pokrajinah: deželni Furlanije Julijske krajine, ki z različnimi znaki in značilnostmi kažejo na hude gospodarske težave, v katerih se nahaja celotni obmejni pas. Kljub težavam, ki so se po lanskih omejitvenih ukrepih jugoslovanske vlade še zaostriše, smo in tudi bomo vztrajali na stališčih in predlogih, ki so popolnoma v skladu z razsežnostmi, ki jih lahko v gospodarstvu nudijo obmejni prostor. Sam geopolitični položaj Tržaške, Goriške in obmejnega dela videmske pokrajine dovolj nazorno opredeljuje gospodarsko vokalno tega prostora, v katerem je povezovanje z naravnim zaledjem realno možna usmeritev.

V skladu s tem prepričanjem je potekala dejavnost tako odbora za gospodarstvo SKGZ kot njenih gospodarskih članic SDGZ in Kmečkove zveze.

Tako v odboru za gospodarstvo kot v članicah je bila v ospredju konstantna razprava o tekočih gospodarskih problemih treh pokrajin, pri čemer smo se opredeljevali v zvezi z malone vsemi važnejšimi vprašanji, ki se tičejo tukajšnjega prostora in torej posredno ali neposredno zadevajo našo skupnost. Osrednji problem, ki je stalno v ospredju in stališčih in aktivnosti zveze v gospodarstvu je življenjska potreba, da se nenehno krepi materialna osnova slovenske narodnostne skupnosti, s tem da se gospodarskim pobudam omogoča razvijanje in usklajevanje, kar je v sedanjih pogojih izredno zahtevna naloga.

Posebna pozornost je bila posvečena študijskim in raziskovalnim nalogam v gospodarstvu in dejavnosti v videmski pokrajini, ki je v naši skupnosti tudi glede gospodarstva najšibkejši člen.

Imeli smo priložnost, da izrazimo veliko zaskrbljenost zaradi lanskih restriktivnih ukrepov jugoslovanske vlade, ki so drastično zavreli prehajanje meje in s tem spravili v nevarnost morda poslednjo možnost, da pride v duhu osimskega sporazuma in objektivnega obojestranskega interesa do uresničevanja kvalitetnejšega gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo.

Slovensko gospodarstvo, katerega doberšen del je na Tržaškem in Goriškem vključeno v SDGZ, se je zaradi navedenih pa tudi drugačnih težav znašlo v precejšnjih zadregah, kar bi lahko zelo negativno vplivalo na njegov

nadaljnji razvoj. Zlasti mala slovenska podjetja so občutila, tako kot vsa ostala, močan in pospešen pritisk novih davčnih bremen, s katerimi se skuša pokriti državni primanjkljaj. SDGZ je zato usmerilo svoj napor zlasti v okrepitev in decentralizacijo servisa, ki postaja v danih razmerah vse bolj dragocen. Najočitnejši rezultat tega prizadevanja je pravkar otvorjeni novi sedež SDGZ v Gorici.

Odbor za gospodarstvo in SDGZ sta si v skladu z načelno usmeritvijo tudi prizadevala uveljaviti vprašanja slovenskega gospodarstva v italijanskih krogih, predvsem v odnosih z deželno upravo in drugimi odločujočimi krogi v gospodarstvu.

Kmetijstvo in teritorij

Posebno poglavje se je v zadnjih dveh letih odigralo na področju kmetijstva, uporabe in ohranjanja teritorija, še zlasti na Tržaškem. Bili smo priča novim ogromnim razlastitvenim posegom v zvezi z novo avtocestno povezavo, kar je prisililo Kmečko zvezo in SKGZ samo, da sta mnogo časa in energije posvetili temu vprašanju.

Izrednega pomena je dejstvo, da je bila ob zadnjih razlastitvenih posegih ustvarjena izjemno trdna in učinkovita enotnost med SKGZ, Kmečko zvezo, Konzorcijem razlaščenecv «Naša zemlja» ter kraško gorsko skupnostjo in okoliškimi javnimi upravami. Dežela je bila kot glavni sogovornik naše skupnosti prisiljena sprejeti vrsto obveznosti.

Tokrat se je uveljavilo načelo, da je treba skupnost ob takih primerih upoštevati kot prizadeto celoto, ki ima prav tako pravico do primerne odškodnine kot razlaščenec posameznik. To odškodnino, za katero se je uveljavil izraz protivrednosti, mora skupnost dobiti predvsem po dveh temeljnih kriterijih: po eni strani s kompenzacijskimi ukrepi, ki predvidevajo realizacijo infrastrukture in objektov gospodarskega, kulturnega in drugačnega značaja, ki postanejo skupnosti po prizadeti škodi še bolj potrebne. Po drugi strani je treba krepiti lokalne gospodarske dejavnosti, v prvi vrsti seveda kmetijstvo.

Kot rečeno je dežela s podpisom sporazuma sprejela v tem smislu zelo konkretne obveznosti in naša naloga bo, da budno terjamo njih uresničevanje.

Udovič je ob tem pohvalil strokovnost KZ, ki zato uživa upravičen sloves med članstvom in v širši javnosti.

Nekaj je še treba povedati o urbanističnih vprašanjih, s katerimi se moramo vse pogostejše soočati, in ki nam lahko v bodočnosti povzročijo še hude preglavice.

Vloga naše kulture

V kulturi imamo bistveno več razlogov za skrb: kot za zadovoljstvo. Predvsem izpade ta v vsem tem delovanju množičnost in raznolikost, ki sta odraz volje in prepričanja naših ljudi, da se na najrazličnejše načine združijo, izživljajo, izobrazujejo, izražajo lastno iniciativno in ideje in se tudi profesionalno angažirajo.

Posem jasno je, da postaja problem sredstev v kulturi čedalje pomembnejše vprašanje. Ne gre za nikakršne predimenzionirane ideje, ampak enostavno že za ohranjanje tega, kar imamo. Nekateri primeri so v tem pogledu zelo zgovorni: v dejavnosti Glasbene matice je bilo preteklega junija naštetih 725 mladih. Ustanova je pod stalnim pritiskom naraščajočega povpraševanja in je neizbežno prisiljena zaustavljati in okrniti svoje delovanje, če ne bo javnopravnega priznanja njenega statusa in torej finansiranja iz javnih sredstev.

Narodna in študijska knjižnica se je kljub svoji dragoceni vlogi in večnamenski usmeritvi prisiljena ukvarjati s pičlimi proračuni, ki jo bistveno omejujejo.

Kaj naj potem rečemo o Slovenskem stalnem gledališču, kjer je vsaka ideja izrečena pod pritiskom eksistenčne negotovosti in se njegovo vsebinsko snovanje odvija v neprijetni družbi sedmih milijard primanjkljaja. Rešitev tega položaja ne more ostajati na ravni garantnega pisma, s katerim dežela iz leta v leto omogoča gledališču izvedbo sezone.

Finančni problem nenazadnje močno vpliva tudi na delovanje Zveze slovenskih kulturnih društev in na sama društva, ki so vanjo vključena. Mi zahtevamo, da se temeljni eksistenčni problemi slovenskih kulturnih ustanov, kakor tudi finansiranje kulturnih dejavnosti v naši skupnosti globalno rešijo z zaščitnim zakonom, a je to vseeno premalo. Po nekaterih zgledih in korakih, ki so bili že storjeni, moramo v ta namen ubirati vse mogoče poti in izkoristiti možnosti, ki obstajajo predvsem na ravni dežele in drugih javnih uprav.

Druga plat medalje v naši kulturi je povsem vsebinskega značaja in o tem je bilo v pretekli mandadni dobi dokaj govora v odboru za kulturo SKGZ in članicah. Izrečene so bile kritične misli, ki se nanašajo zlasti na statičnost in zastavljen položaj, ki naj bi ga imela kulturna problematika sploh v naši sredi. Pogoste so pritožbe, da na različnih ravneh nismo v stanju dati novega impul

za kulturno življenje, da je občutili neko splošno utrujenost in pomanjkanje idej. Preveč je prereditve in nekega frenetičnega organiziranja najrazličnejših pobud, ki večkrat beležijo neuspeh in za katere posebno pri mladih upada navdušenje.

Če se hočemo izmotati iz tega položaja, moramo dosledneje uresničevati nekatere obveze, ki smo jih že sprejeli, izhajajoč iz ugotovitev, ki tudi niso nove. Kot v gospodarstvu je treba tudi v kulturi ovrednotiti vlogo naše skupnosti kot ustvarjalnega člena v povezovanju dveh kultur na meji.

Hkrati velja v tem pogledu poudariti vse večjo potrebo po tesnejši povezavi z matično Slovenijo in Jugoslavijo. Tu je opaziti razkorak, ki se posebno z menjavo generacij nevarno pogloblja, kar utegne postati usodno za našo kulturno vitalnost in narodno istovetnost sploh.

Naše obveznosti v kulturi so torej zahtevne. Predvsem je potrebno o teh vprašanjih poglobljeno razpravljati in ustvarjati za to vse več priložnosti. V ta namen je lahko vsekakor dober začetek posvet o kulturi, ki ga pripravljata ZSKD in odbor za kulturo SKGZ.

Raziskovalno delo

Današnji položaj in vloga manjšine v obmejnem, kot tudi v širšem kulturnem prostoru, nam narekuje, da posebno poudarimo pomen raziskovalnega dela, njegovih značilnosti in usmeritve. Koncept znanstvenega raziskovanja kot tudi raziskovalne naloge same zahtevajo neko okvirno strategijo, ki naj naši skupnosti nakazuje, hkrati pa pomaga ustvarjati perspektivo.

Slovenski raziskovalni inštitut skuša kljub strukturnim in finančnim težavam ubrati to pot, kar nikakor ni lahka naloga in zahteva sodelovanje celotne naše skupnosti.

Sredstva javnega obveščanja

Položaj na področju sredstev množičnega obveščanja je še zlasti povezan s finančnimi problemi. Krizo na tem področju je bilo v zadnjih letih občutiti vsepovsod, zato ni prizanesla niti nam. Primorski dnevnik je prešel na novo tehnologijo v tiskarni in obenem na nov format sredi hudih finančnih težav, ki so povzročile delno redimenzioniranje že itak nezadostnega števila novinarskega kadra. V tem okviru je bilo skrženo tudi delovanje agencije Alpe Adria.

Ni potrebno posebej poudarjati, da je v položaju, v kakršnem se nahaja naša skupnost vsako zmanjšanje učinka javnih občil velika izguba. Upati je, da bo kriza kmalu premoščena in se bo mogoče povrniti k prepotrebni načrtom o razvoju tega področja.

V odboru za sredstva množičnega obveščanja SKGZ je redno potekala razprava o stanju in problemih naših občil. Med temi bi omenili predvsem četvero pomembnih tematik, ki služijo zaradi važnosti vso našo pozornost: državna radiotelevizijska služba z načrtom za uvedbo TV programov v slovenščini. Novi Matjur, ki je kot glasilo Slovencev v videmski pokrajini postavljen pred velike odgovornosti. Ostaja boleč problem našega revialnega tiska, področje, na katerem smo odsotni, potem ko je revija Dan nehala izhajati. S to ukinitvijo se namreč mnogi povsem razumljivo niso sprijaznili.

Nazadnje moramo zabeležiti rezultat v obveščanju italijanske javnosti o našem življenju. Tu zlasti ne moramo mimo vidnega napredka, ki ga je v tem pogledu naredil predvsem tržaški Piccolo.

Telesna kultura in šport

V telesni kulturi izstopata tako kot v kulturi materialni in vsebinski problem. Šport je med Slovenci v Italiji kakovosten, a še prej je množičen, obe varianti pa mnogo staneta, in to vsak dan bolj.

Združenje slovenskih športnih društev skuša organizacijsko povezati v celoto vse kar se odvija na področju telesne kulture na Tržaškem in Goriškem. V videmski pokrajini še ni bila izkoriščena možnost za organiziranje nekih začetnih pobud.

Iz vsebinskega vidika vlada na področju telesne kulture še vedno veliko pomanjkanje zavesti o tem, da je treba širiti in uveljavljati splošno veljavna idejna spoznanja na tem področju in s tem obogatiti našo idejopolitično osnovo. Kljub temu da je bila s strani SKGZ posvečena konstantna pažnja temu vprašanju, je treba ugotavljati, da delo našega odbora za telesno kulturo ni naletelo na zadostno razumevanje in odziv.

Šolstvo in izobraževanje

O vprašanjih šolstva in izobraževanja smo imeli na glavnem odboru pred nekaj tedni poglobljeno razpravo, ki je razgalila dimenzije

problemov, pred katerimi se tu nahaja naša skupnost. Izgleda naravnost paradoksalno, da je vprašanje slovenske šole spričo tolikšnega pomena, ki ga ima za našo skupnost, eno izmed najbolj zanemarjenih vprašanj s strani družbenih dejavnikov. Delno je za to krivi šolski sistem sam, ki spričo zaprtosti ni dopuščal ali omogočil življenjske povezave šol z zunanjimi dejavniki. Mnogo časa je tudi vztrajalo načelo, da je slovenska šola iznad vsake kritike, da jo je treba čuvati kot svetinjo in da med Slovenci o tem ne sme biti polemike.

Odbor za šolstvo SKGZ je bil na tem področju prisoten in je sledil šolskim vprašanjem, vendar tu poudarjamo, da odbor kot tak spričo velikih problemov ne zadostuje, da bi bila akcija zveze bolj učinkovita.

Problematika mladih

S problematiko mladih se je SKGZ v zadnjih dveh letih ukvarjala na več nivojih. Po dolgem zamujanju smo pristopili k bolj sistematičnemu obravnavanju problemov mladih v odraščajoči dobi. V ta namen je bil izveden posvet, iz katerega je kot osnovno spoznanje izšla potreba, da se učinkovito organiziramo v pristopu do mladih od najzgodnejših let naprej. V ta namen smo ustanovili odbor, ki je začel s sistematičnim delom, začelši z obravnavanjem stanja struktur in članic SKGZ.

Posebej je treba na tem občnem zboru poudariti pomen taborniške organizacije Rodu modrega vala, ki letos slavi 30-letnico obstoja.

Mladinski odbor si je v okviru delovanja zveze prizadeval razvijati neko raven povezovanja mladih v treh pokrajinah.

Slovenci na Videmskem

V delovanju zveze zavzema posebno mesto položaj Slovencev v videmski pokrajini. Tu je naša skupnost najbolj izpostavljena, zato so toliko bolj upravičena vztrajna prizadevanja naše organizacije, da se okrepi organizirano življenje med Slovenci v Benečiji, Režiji in Kanalski dolini. Pri tem je treba prisotnost SKGZ v videmski pokrajini tembolj tolmačiti kot združevalni dejavnik, ki nima namena nikomur vsiljevati ničesar, ampak samo konkretno pomagati, da se uresničujejo napore Slovencev videmske pokrajine za uveljavitev na vseh področjih. Zato smo večkrat poudarili, da ne delamo nobene razlike med organizacijami, ki so vključene v zvezo in med tistimi, ki delujejo izven nje. SKGZ hoče tudi v videmski pokrajini prispevati k ustvarjanju najširše enotnosti med Slovenci neglede na ideološke razlike, kajti ravno takšna enotnost je v Benečiji najbolj potrebna spričo problemov, s katerimi se je treba spopadati.

Sklepne misli

V preteklih dveh letih smo nekajkrat ustvarili priložnost, da se pogovorimo o našem delu in značaju zveze. Izkazal se je potreben kritičen pregled vsebine in oblik organizacije, predvsem zato, da ugotovimo ali SKGZ ustreza potrebam današnjega časa, ali je danes njen značaj tak, kot bi v danih razmerah moral biti. Nadalje smo postavili v razpravo naše zmogljivosti in kritično ocenili, kje vse smo pomanjkljivi.

Glavni namen zveze je in ostaja združevanje moči Slovencev zato da se celotna skupnost uveljavi in doseže enakopravnost. V ta boj moramo biti sposobni vključevati čim širše število posameznikov in organizacij, zraven tega pa širiti in krepiti fronto vseh demokratičnih sil v italijanski družbi, ki so nam v prizadevanjih zaveznice.

To so naši osnovni principi, iz katerih tudi izhaja, da ima zveza pluralistični značaj, katerega je treba očuvati in krepiti. To ne pomeni, da ideološka debata v našem okviru ni mogoča ali dovoljena, nasprotno, ne bi bilo prav, če bi zaradi napačnega tolmačenja značaja zveze prihajalo do idejne poplitvitve. Vendar smo dolžni varovati organizacijo pred strankarskimi spopadi, ki bi jo lahko ošibili in ji spremenili smisel.

SKGZ je bila tudi v zunanjih stikih in odnosih dejavna. V deželnem merilu in na ravni pokrajin smo stalno vzdrževali stike s strankami in drugimi organizacijami. Prisotni smo bili v akcijah enotne delegacije in dajali zanje pobudo v skladu s prepričanjem, da je enoten nastop vseh Slovencev pri življenjsko važnih vprašanjih naše skupnosti ena izmed naših temeljnih postavk.

Manj je bila zveza uspešna v stikih in sodelovanju z javnimi upravami in izvoljenimi slovenskimi svetovalci. Soglasno je mnenje, da je treba to sodelovanje močno okrepiti. Zveza je vzdrževala tudi redne stike s SZDL Slovenije na republiški in obmejni ravni, ki pozornost spremlja življenje naše skupnosti, obenem pa se je okrepila tudi vez z drugimi jugoslovanskimi republikami, zlasti SR Hrvatsko, SR Srbijo in SR BiH.

Iz razprave na 14. občnem zboru SKGZ

Odo Kalan

Predsednik ZSSDI je govoril o zelo pomembni vlogi telesne kulture v naši družbenopolitični stvarnosti ter poudaril, da ne smemo ocenjevati športa kot nekako postransko dejavnost. Prav nasprotno. Telesna kultura je nenadomestljiv dejavnik za uveljavitev naše skupnosti kot subjekta v enakopravnih odnosih z večinskimi narodom. Kalan se je v svojem posegu v razpravo zavzel tudi za še tesnejše in učinkovitejše stike med telesno kulturo in našim gospodarstvom.

Vojko Kocjančič

Vojko Kocjančič se je v svojem posegu dotaknil sedanje gospodarske krize. V tem okviru je omenil tiste gospodarske strukture, v katerih odločamo Slovenci in pa tiste, kjer dela veliko število Slovencev, a nimajo pri njihovem upravljanju besede. Del teh struktur je v krizi in številnim Slovincem pretita dopolnilna blagajna ali odpust.

Kriza seveda načenja tudi samo slovensko gospodarstvo, kot orožje proti krizi pa je Kocjančič poudaril potrebo po večjem usklajevanju gospodarskih pobud. Dejal je, da je tega usklajevanja premalo, kar škodi našemu gospodarstvu, saj je potrebno naše sile in zmoglosti smotrno uporabiti.

Adrijan Semen

Predsednik Glasbene matice je posvetil svojo pozornost boju te ustanove ter celotne naše narodnostne skupnosti za javno priznanje te naše ugledne glasbene institucije. Slovenski izvoljeni zastopniki, je dodal Semen, bi se morali aktivneje angažirati za dokončno rešitev tega aktualnega vprašanja, prepričan pa sem, da nam bodo pri teh naših prizadevanjih pomagale vse članice SKGZ ter konec koncev tudi vsa naša zamejska javnost.

Dino Del Medico

Dino Del Medico se je dotaknil gospodarskega stanja v videmski pokrajini s posebnim poudarkom na Beneški Sloveniji. V tem okviru je omenil dolgoletno zanemarjenost tega področja, hkrati pa opozoril na nove iniciative, ki želijo spremeniti gospodarsko sliko Benečije. V prvi vrsti je omenil industrijske obrate, ojačevanje obrtništvu in delno kmetijstva. Omenil je tudi zamisel, da bi se intenzivneje pričelo delati v smeri turizma. Te nove dejavnosti je Del Medico uokviril tudi v sodelovanje med deželno F-JK in Slovenijo, Italijo in Jugoslavijo. Seveda pot gospodarskega razvoja v Benečiji ni lahka, Del Medico je med drugim omenil potrebo po strokovnjakih.

Darko Bratina

Ravnatelj SLORI je ocenil vlogo, ki jo igra nacionalno vprašanje v splošnih družbenih odnosih med manjšino in večino. Stvarnost, s katero se dnevno soočamo, je poudaril Bratina, nas mora usmerjati do novih opredelitev in do novih pristopov, saj vsi občutimo veliko potrebo do novih načinov delovanja, tudi znotraj SKGZ.

Pri prizadevanjih za doseg in uveljavitev naših pravic se ne smemo omejit na zgolj slovenski okvir ali pa samo na odnose Slovinci - Italijani. Smo kdaj sploh pomislili na Tržačane, ki so bili avtomatično in večkrat tudi ne po lastni izbiri vključeni

v italijansko komponento? V naši sredi precej govorimo o asimilaciji, dosti manj in skoraj nikoli pa o deasimilaciji poitalijančenih Slovencev.

Vito Svetina

Vito Svetina je svoj poseg osredotočil na vprašanje sedanje gospodarske krize v deželi F-JK s posebnim poudarkom na Tržaškem in Goriškem. Tu je podal tezo o «strategiji kriznega območja», ki jo nekatere sile izvajajo, da bi ustvarile ob meji nekakšen «prazen prostor». Ob tem je Svetina omenil tudi gospodarsko krizo v Jugoslaviji in vprašanje depozita. V tem smislu je poudaril, da bi morala biti meja čim bolj odprta, saj bi tako preprečili težnje, da se na Tržaškem odpre «prazen prostor». Svetina je nato poudaril veljavnost in konkretnost osimskih sporazumov, ki so «rešilna bilka» v naši krizi. Ob vsem tem manjšina subjekt tudi ko gre za krojenje tukajšnjega gospodarskega življenja. pa je Svetina naglasil, da mora biti

Jože Cej

Jože Cej je govoril o položaju Slovencev na Goriškem ter apeliral, da se v bodočnosti v okviru SKGZ posveča tej problematiki večja in poglobljena pozornost. Pri tem se je navezal na zadnje polemike, ki jih je sprožil intervju goriškega župana dnevnika «La Stampa», v katerem je Scarano prikazal situacijo na Goriškem zelo izkrivljeno in pristransko. Zatem pa je Cej opozoril tudi na težave in probleme v zvezi s slovensko prisotnostjo v samem goriškem mestnem jedru.

V drugem delu svojega posega pa je diskutant opozoril na vprašanje rabe slovenskega jezika ter govoril o pozornosti, ki je temu treba čimprej posvetiti.

Ferruccio Clavara

Pri gospodarski krizi se je v začetku svojega posega ustavil tudi Ferruccio Clavara, ki je poudaril splošno krizo v Benečiji, ki ni samo gospodarska ampak tudi demografska in kulturna. Clavara je tu poudaril potrebo po samostojnem gospodarskem razvoju. Del svojega posega je govornik namenil vprašanju izseljencev. Dejal je, da so ostali izseljenci v bistvu razočarani, saj jim pot domov preprečujeta pomanjkanje delovnih mest in stanovanj.

Clavara je apeliral na to, da je treba združiti sile, za reševanje stanovanjskega vprašanja, ki je za izseljenke bistveno. Svoj poseg je Clavara zaključil s tem, da je poudaril potrebo po enotnosti Slovencev, ki morajo izvajati borbo za lastne pravice skupaj ne glede na nazorska ali verska prepričanja.

Sonja Pečar

Sonja Pečar, ki je posegla v ime odbora za doraščajočo mladino, je bila mnenja, da se bo treba s to problematiko baviti od sedaj naprej bolj prizadeto in poglobljeno. Uveljaviti moramo jasne vzgojne smotre pri vsakdanjem delu z našimi otroki ter stremeti po strokovnosti, brez katere ne bomo kos nalogam, ki nas čakajo na tem področju.

Mirko Primožič

Mirko Primožič se je v svojem posegu najprej dotaknil vprašanja odnosov SKGZ do slovenskih predstav-

nikov v raznih izvoljenih svetih (občinah, pokrajinah, deželi). Dejal je, da je več Slovencev, ki v javnih upravah opravljajo odgovorne naloge, saj imamo slovenske župane, odbornike in seveda svetovalce. SKGZ, je dejal govornik, se ob volitvah zavzema, da bi izvolili v razne svete čimveč slovenskih predstavnikov na listah strank, kjer le-ti kandidirajo. Vprašanje pa je, je poudaril Primožič, da zmanjkajo določeni kontakti pozneje, ko so Slovenci izvoljeni. Tu bi morala imeti zveza stalne kontakte, nuditi bi morala določene informacije in tudi podpreti posameznike, ki delujejo v različnih strankah.

V drugem delu svojega posega se je Primožič dotaknil stanja na Goriškem. Poudaril je, da je kljub vsemu na Goriškem klima še vedno ugodnejša kot v drugih pokrajinah, kjer živimo Slovenci. Omenil je v tem smislu županovo zahtevo, naj dobijo Slovenci zaščitni zakon, ki jo le-ta izrekel pred predsednikom Pertinijem. Tudi zaradi te klime bi morala biti Goriška deležna večje pozornosti.

Marko Kravos

Marko Kravos je poudaril, da bi morala biti kultura bolj cenjena in upoštevana v naši stvarnosti ter obžaloval, da je bila doslej ta dejavnost slabo zastopana tudi v najvišjih organih naše krovne organizacije.

Več pozornostj bi morali posvečati strokovnemu obravnavanju naše zgodovine (zlasti obdobju pred letom 1930) ter v tem okviru postaviti temelje neki arhivski dejavnosti. V naši skupnosti ni velike občutljivosti do humanističnih ved, v zadnjih letih pa smo skoraj povsem zanemarili ljudske knjižnice po naših vaseh, okrog katerih se je nekoč sukalo pr svetno življenje. Kot predsednik ZSKD pa je Kravos izrazil željo, da bi prišlo do tesnejše povezave med to organizacijo in med SKGZ.

Tamara Blažina

Tamara Blažina je v svojem posegu najprej omenila veliko vlogo, ki jo ima za našo narodnostno skupnost telesna kultura in dodala, da je ta panoga v zavesti marsikoga še danes drugorazredna.

V drugem delu svojega posega se je govorica dotaknila vloge SKGZ. Tu je poudarila boj za doseg globalnega zaščitnega zakona in dejala, da je pri tem enotno nastopanje odločilnega pomena. Ob tem pa je dejala, da bi se morala SKGZ zavzeti za krepitev delovanja svojih članic. Govorica je tudi opozorila na pomanjkanje razprave o nekaterih splošnih stališčih. Nato je spregovorila še o prisotnosti žensk v naših organizacijah na različnih nivojih.

Gorazd Vesel

Gorazd Vesel je govoril o dramatičnem vprašanju oboroževalne tekme in o nujnosti boja za mir. Tudi naša narodnostna skupnost mora dati svoj doprinos za uveljavitev kulture miru, ki v naši deželi posebej tudi sožitje med narodj in prizadevanja za odprto mejo med Italijo in Jugoslavijo.

Samo Pahor

Samo Pahor je svoj poseg osredotočil na vprašanje rabe slovenščine v javnosti. Poudaril je, da smo na tem področju še vedno deficitarni, saj ne uresničujemo nekaterih pravic, ki jih imamo. Pahor je v tem okviru omenil rabo slovenščine v uradih. Dejal je tudi, da smo zanemarili londonski sporazum. Osimski sporazumj so sicer memorandum presegli, vendar nam dokumenti izpred Osima dajejo še vedno določene pravice.

V drugem delu svojega posega je Pahor naglasil pomanjkanje terminologije iz pravnega-upravnega in političnega področja. Dejal je, da bi za to morala skrbeti tudi matična domovina. Kot zadnje se je govornik dotaknil problema dvojezičnih napisov in vprašanja osebnih imen.

Stojan Spetič

Stojan Spetič je naglasil, da mora naša narodnostna skupnost mobilizirati vse svoje sile, da se v parlamentu začne in tudi nato nadaljuje razprava o globalni zaščiti. V tem okviru se je obregnil ob zakonski predlog Krščanske demokracije, ki je seštevek vseh negativnih elementov,

Predsednik SKGZ izroča plaketo boja in dela predsedniku openske hranilnice ob 75-letnici njenega delovanja

ki so doslej prišli do izraza v razpravah na parlamentarni ravni.

Opozoril je tudi na nevarnost nedavne izjave tržaškega župana Richettija o življenjskem vprašanju naše skupnosti ter o dvomnosti, ki prihaja na dan pri delovanju novih odborov tako na občini kot na pokrajini. Ob koncu pa je izrazil nujnost, da se mora v vseh organih SKGZ uveljaviti večja pronicljivost med vodilnimi telesi in med bazo.

Boris Siega

Boris Siega se je v prvi vrsti dotaknil mladinskega vprašanja. Po eni strani je omenil težnjo današnje mladine, da se odmika od «politike», kar se seveda pozna tudi med slovensko mladino. Ob tem pa je omenil sedanja mirovna gibanja, ki so angažirala po vsej Evropi veliko število mladih, Siega seveda ni mogel mimo nekaterih težkih vprašanj, kot je na primer mladinska brezposelnost. Govornik je nato omenil tudi slovensko šolo, ki ne opravlja še vseh tistih nalog, ki bi jih morala. Tu je Siega poudaril potrebo po čimvečji avtonomiji slovenske šole. Nazadnje je omenil tudi problem kadrovanja in problem tistih mladih, ki šudirajo v matični domovini.

Suadam Kapič

Suadam Kapič je ocenil postopno slabšanje gospodarskega potčaja v naši deželi in se zaustavil pri spodbudnih rezultatih, ki jih je naše gospodarstvo doseglo na celotnem obmojnem področju. Pri tem je omenil važnost vključevanja naših predstavnikov v enotno deželno gospodarsko stvarnost, pri čemer bo treba še premostiti nekatere prekatke, ki zavirajo, da skupno z nekaterimi italijanskimi operaterji uveljavimo našo enakopravnost tudi na tem področju.

Pavel Petričič

Pavel Petričič je v svojem posegu obravnaval vprašanja, ki nastajajo v boju za globalni zaščitni zakon. Dejal je, da smo dosegli širšo politično razpravo o tem vprašanju. V tem smislu je Petričič omenil tudi zakonski osnutek KD, kar pomeni, da so v tej razpravi vključene najpomembnejše stranke. Ob tem pa je Petričič poudaril, da moramo Slovenci ohraniti jasen pogled na osnovna načela, za katera se borimo. Tu je omenil enakopravnost vseh Slovencev v F-JK in globalnost zaščite. Govornik je omenil tudi važnost osimskih sporazumov.

Ob tem se je Petričič ustavil še ob različnih vprašanjih in tudi ob problemu krize. Izrecno je omenil demografski padec.

Franc Škerlj

Franc Škerlj je v svojem posegu naglasil vlogo, ki jo vrši Narodna in študijska knjižnica. Omenil je po eni strani finančne težave, po drugi strani pa je dejal, da se je kljub težavam knjižnica nekoliko okrepila, tudi kadrovska, in bo lahko s tem nudila obiskovalcem še boljše usluge.

Rado Race

Mladinsko organiziranost, je dejal Rado Race, ne moremo v zadnjem času nikakor pozitivno oceniti. Naša mladina postaja vse bolj mlačna in apatična, tudi zaradi tega ker primanjkuje neka učinkovita akcijska

iniciativa, okrog katere bi se morale angažirati mlade generacije. Več pozornosti bi morali posvečati dijaškemu gibanju, med mladimi pa vse bolj opažamo pomanjkanje tudi idealnih vezi z mladino iz matične domovine.

Filibert Benedetič

Filibert Benedetič je v razpravi poudaril, da se pri oceni našega dela marsikaj zaplete, da pa je ob tem potrebno, da nam ostanejo bistvena vprašanja jasna.

O kulturi je govornik dejal, da nam je prav kulturna zavest osnovno izhodišče, tu pa je bil kritičen do tistih, ki se zavzemajo zgolj za elitno kulturo. Govornik je zavrgel tudi kakršnokoli tendenco po ustvarjanju monopolov.

Izidor Predan

Beneški družbenopolitični delavec se je zavzel za enotnost in za še večjo angažiranost Slovencev videmske pokrajine v borbi za narodnostne pravice. V tem okviru se je vprašal tudi zakaj Beneški Slovenci ne prirejajo več tradicionalnega srečanja na Kamenici. Naše pravice, je še dejal Predan, si bomo morali izbojevati v prvi vrsti sami, zato je potrebno, da si vsj skupaj zavijamo rokave.

Pavel Stranj

Pavel Stranj je dejal, da nimamo še točno začrtanega odnosa do italijanske večine tudi kar zadeva uresničevanje naših pravic. V naši sredi nismo še dovolj jasno in poglobljeno analizirali vzrokov in učinkov fašističnih pohodov po naših vaseh, ki so označevali zadnjo volilno kampanjo in ki so hočeš nočeš pustili za seboj neko sled. S političnim delom moramo v prihodnosti nevtralizirati podobne provokacije.

Igor Komel

Igor Komel se je dotaknil problema rabe slovenščine v javnosti. Najprej je omenil prizadevanja SKGZ za globalni zaščitni zakon, nato pa je poudaril važnost, da določene pravice glede rabe slovenščine uveljavimo. Na tem področju se moramo zavzeti kot skupnost a tudi kot posamezniki. Govornik je v tem smislu apeliral, naj se Slovenci poslužimo možnosti, da spremenimo priimke in imena v izvorno obliko. V drugem delu svojega posega se je Komel ustavil ob vprašanjih delovanja na Goriškem. Ugotovil je pozitivne premike in v tem smislu omenil tudi pomen novega Kulturnega doma. Omenil pa je določeno pomanjkanje kadrov.

Boris Race

Predsednik SKGZ se je v sklepnih repliki navezal na vprašanja, ki so prišla na dan v razpravi ter dopolnil nekatere misli in tematike, ki so bile izrečene na tem občnem zboru. Posebno pozornost je tudi posvetil položaju naše narodnostne skupnosti v Beneški Sloveniji, kjer je treba z vsemi silami ustvarjati nova delovna mesta ter omogočiti povratek izseljencev v domovino.

Ob koncu pa je Race apeliral na še tesnejše sodelovanje med vsemi osnovnimi organizacijami ter med članicami in vodstvom naše krovne organizacije.

Plaketo boja in dela SKGZ je prejel tudi Rod modrega vala, ki letos praznuje 30-letnico delovanja

Jože Koren v Borštu o Partizanskem dnevniku

V sredo zvečer je v srenjski hiši v Borštu predaval Jože Koren o štiridesetletnici Partizanskega dnevnika. Predavanje je organiziralo prosvetno društvo Slovenec. Bivši urednik Primorskega dnevnika in sedanji urednik Gospodarstva je na to temo predaval že drugič, serija pa se bo nadaljevala. Jožeta Korena je pozdravil in predstavil predsednik društva Boris Zerjal, nakar je prevzel besedo predavatelj, ki je pomembni jubilej Partizanskega dnevnika najprej uokviril v splet številnih svetovnih in domačih dogodkov, ki so se pripetili leta 1943. Predavatelj je omenil kapitulacijo fašističnega režima v Italiji, ustanovitev IX. korpusa v Sloveniji, ofenzivi na Neotvetji in na Sutjeski, stalingrajsko

bitko, izkrcanje zaveznikov na Siciliji in preobrat v Afriki. Nato je Jože Koren podrobno objasnil nagibe, ki so privedli do ustanovitve Partizanskega dnevnika in pa njegovo nastajanje, kajti to je bil edini tovrstni časopis v zasužnjeni Evropi. Jože Koren se je spomnil tudi številnih novinarjev in kurirjev, ki so za dnevnik delali ter s posebno pozornostjo omenil tiste, ki so padli. Po predavanju, ki se ga je udeležilo lepo število vaščanov se je razvila živahna razprava in za predavatelja so imeli domači marsikatero vprašanje. (ris)

Jože Koren bo na isto tematiko predaval v Cankarjevi dvorani (25.11.), v Dolini (27.11.) ter v Bazovici (28.11.).

Franc Šetinc gost sežanske knjižnice

Kot že mnogo pomembnih osebnosti doslej, bodisi iz pisateljskih krogov kot iz vrst družbenopolitičnega življenja, je pred dnevi med svoje bralce povabila sežanska knjižnica tudi Franca Šetince.

Franc Šetinc se je povabilu knjižnice rad odzval, saj se največkrat med ljudstvom pojavlja kot politik in pogosto pozabljam, da je tudi pisatelj. In prav zaradi tega ga je sežanska knjižnica povabila. Povod za srečanje je dala njegova zadnja knjiga z naslovom Ukradena mladost, ki jo je namenil mladini. S knjigo je Franc Šetinc želel sporočiti mladim svojo usodo, a obenem usodo tisočev otrok, ki so bili med vojno izgnani in potrpehli veliko ponižanja in trpljenja. Knjiga je napisana z veliko mero literarnih sposobnosti, na izjemno človeški in mladim dostopen način brez potenciranja in potvarjanja določenih dejstev, zaradi česar mnogi avtorji pri mladih vzbudijo prej odpor kot zanimanje. Zaradi vsega tega sodi knjiga Ukradena mladost med najbolj brano mladinsko literaturo v zadnjem času in je uvrščena tudi v program za bralne značke (knjiga je v kratkem času ko je izšla 1982 leta že doživela ponatis).

Zato ni čudno, da je Šetinc v sežanski knjižnici poleg odraslih pričakoval tudi veliko število mladih bralcev, ki jim je moral na njihova radovedna vprašanja marsikaj povedati.

Zaradi svojega odkritega, poštenega

ga in vselej razumljivega pisanja pa je Franc Šetinc že dolgo priljubljen tudi pri odraslih. Morda prav vsi niso prebrali njegovih knjig kot so: Aktivist, Razdalje se krajšajo, Izgnanci, njegova številna družboslovna dela kot so knjige: Misel in delo Edvarda Kardelja, Kaj je in za kaj se bojuje zveza komunistov, Kaj hočemo, Smo potrošniška družba, Socialistične sile, religija in klerikalizem itd. pa sodijo že med študijsko gradivo, po katerem študentje, ki studirajo tovrstne vede vse pogosteje jemljejo v roke.

Ljudje pa Šetince najbolj poznajo po številnih vedno aktualnih prispevkih, s katerimi se bralci srečujejo skoro v vseh revijah in časopisih. Tako ni čudno, da je v sežanski knjižnici bilo premalo dve uri, da bi lahko Šetinc odgovoril na vsa vprašanja, ki so mu jih pripravili in ki so se tudi med pogovorom pojavljala. Pa vseeno je v dveurnem razgovoru s svojimi bralci povedal mnogo zanimivega o aktualnih skupnih jedrih, o odnosu pisateljev do politike, o Novi reviji, o stanju slovenske kulture, o mnogih napakah ki jih delamo, predvsem pa je bilo ljudem všeč ker je tudi tokrat odkrito in pošteno povedal marsikaj iz političnega življenja, predvsem iz svojih bogatih izkušenj. Ob tej priložnosti je knjižnica razstavila vse njegove knjige in leposlovna dela in ponudila bralcem, da si jih lahko kupijo.

a. n.

V Kopru razstava o Ivanu Preglju

Raznim slovesnostim, ki so se zvrstile ob Pregljevi stoletnici rojstva in ki hočejo vrniti pisatelju tisto mesto v slovenski kulturi, ki mu gre, se pridružuje tudi razstava njegovih del v Osrednji knjižnici Srečka Vilharja v Kopru. Razstava je na ogled od 10. novembra do 10. decembra.

Namen razstave je prikazati mnogovrstno Pregljevo delo, saj je pisal pesmi, dramske tekste, teoretične razprave in predvsem pripovedno prozo. Gradivo je razstavljeno v 12 vitrinah in na 7 panojih. Zajema njegove prve objave v različnih slovenskih revijah, izvirna dela, zbrana in izbrana dela, njegovo teoretično delo in uredništvo, prevode njegovih del in njegovo prevajalsko delo ter različne razprave in članke o njem in njegovem delu.

V vitrinah bi posebej opozorili na knjige, ki so doslej izšle ob pisateljevem jubileju. Pri Založništvu tržaškega tiska v Trstu so izšli Tolminci. Založba Lipa iz Kopra je izdala študijo Marjana Dolgana Kom

pozicija Pregljevega pripovedništva. Pri Cankarjevi založbi v Ljubljani pa je izšlo biografsko delo njegove hčerke Bazilije Moj oče. Njeno pripoved o očetu dopolnjujejo portreti očeta, kot ga je v različnih obdobjih videl njegov sin akademski slikar Marij Pregelj.

Na panojih pa bi opozorili na Pregljeve rokopise in na ilustracije Marija Preglja iz knjige Na vakanca, ki sta jo leta 1944 uredila in izdala Pregljeva sinova prof. Bogomir in akademski slikar Marij.

Skoraj vse gradivo je last Osrednje knjižnice, pri dopolnitvi pa smo sodelovali s Slovansko knjižnico v Ljubljani, z Narodno in univerzitetno knjižnico ter z novogoriško knjižnico Franceta Bevka. Vsem knjižnicam se za sodelovanje lepo zahvaljujemo, posebej pa se zahvaljujemo še prof. Veri Tuti iz Trsta, ki nam je posodila svojo diplomsko nalogo «Podoba duhovnika v delih Ivana Preglja», s katero je diplomirala na padovanski univerzi.

L. V.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 12.05 Halo, Raffaella?
 - 13.30 Dnevnik 1
 - 14.05 Po poteh Kalifornije — TV film
 - 15.00 Italijanske kronike
 - 15.30 Šola in vzgoja
 - 16.00 Marko - risanka
 - 16.50 Danes v parlamentu
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Barriere - nadaljevanka
 - 18.00 Smučanje: veslalom za moške
 - 18.30 Taxi - TV film
 - 19.00 Italia sera
 - 19.45 Almanah jutrišnjega dne
 - 20.00 Dnevnik 1
 - 20.30 Kennedy - nadaljevanka
 - 21.25 Trideset let italijanske zgodovine: leto 1947
 - 22.35 Dnevnik 1
 - 22.45 Mister Fantasy - glasbena oddaja
 - 23.35 Dnevnik 1 - zadnje vesti
 - 23.45 Šola in vzgoja
- Drugi kanal**
- 12.00 Oddaja o prehrani
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.20 Capitol - nadaljevanka
 - 14.15 Tandem
 - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 14.35 Tandem
 - 16.30 Šola in vzgoja
 - 17.00 Butterflies - TV film
 - 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 17.35 Iz parlamenta
 - 17.40 Vediamoci sul due
 - 18.35 Dnevnik 2 - Šport
 - 18.45 Inšpektor Derrick - TV film
 - 19.45 Dnevnik 2
 - 20.30 Il conte Tacchia - priredba z Enricom Montesanom
 - 22.00 Dnevnik 2
 - 22.15 Dnevnik 2 - Dosje
 - 23.15 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
- Tretji kanal**
- 15.35 Šola in vzgoja
 - 16.35 Antologija fašizma v slikah
 - 18.25 L'orecchio - glasbena oddaja
 - 19.00 Dnevnik 3: Poročila o FJK
 - 19.30 Deželni dnevnik
 - 20.05 Šola in vzgoja
 - 20.30 3 Sette - posebna oddaja Dnevnika 3
 - 21.30 La Francia tra resistenza e col'aborazionismo: 1940 - 1944
 - 22.30 Dnevnik 3
 - 23.05 Dnevnik 3 - Set Speciale

RADIO

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljiča; 8.10 Almanah; Iz očetove beležnice; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 Verdijeve in Wagnerjeve obletnice. Pripravlja Igor Pavletič. Richard Wagner: Mojstri pevci nürnbergski (drugo dejanje); 11.15 - 13.00 Ojoldanski zbornik; 11.30 Beležka; 12.00 «Ena bolha me grize» - Glasbeni roturi; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: Glasba po željah; 14.10 Za zabavo in pouk - oddaja za pisani mladinski svet; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Od Milj do Devina; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba: orkester univerze iz Regensburga vodi Christian Phyrri; drugi del koncerta, ki smo ga posneli 7. septembra letos v Veliki dvorani tržaške univerze; 18.00 Odpustni grehi: Apulej - Jože Rode: «Nevesta žena in gizdalin». Režija: Boris Kobal; 18.45 Srečanje melodij.

- RADIO OPČINE**
- Do 9.00 Glasba; 9.00 Neva s poezijo in glasbo; 19.00 Rock story; 20.00 Klapa rock; 20.30 Lahko noč želi... (Pravljiča); dalje Glasbena noč.

RADIO KOPER

- (Slovenski program)
- 6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav - Vremenska napoved - Cestne razmere - Ekonomska priporočila - Objave; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskega in TV sporeda; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev - Danes na valu radia Koper - Glasba, zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Zamejska folklor - Objave, kinospored, EP; 14.20 Glasbene aktualnosti; 14.35 Oddaja brez naslova; 15.25 Ekonomska priporočila; 15.30 Za varnejši jutri - zavarovalna skupnost Croatia; 15.45 Ekonomska priporočila; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik - Objave; 17.30 Mladim poslušalcem; 18.00 - 18.55 Sotočje.

RADIO KOPER

- (Italijanski program)
- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 7.00 Horoskop; 7.50 Time music; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.10 Šola in vzgoja; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Made in Jugoslavija; 14.32 Glasba; 15.00 Beneško gledališče; 16.15 Orkester Casadei; 17.00 Koncert za violino; 18.00 Zaključek programov.

RADIO 1

- 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranji program; 9.00 Radio tudi jaz '83; 10.30 Pesmi v času; 11.00 Whisky e... anatre - priredba; 11.30 L'occhei; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master; 15.03 Oblò; 16.00 Il paginone; 17.30 Radio 1 jazz '83; 18.00 Glasbeni kontrasti; 18.30 Verdijeve skladbe; 19.15 Nabožna oddaja; 19.20 Glasbeni premor; 19.30 Audiobox; 20.00 Evropsko gledališče v obdobju 1850 - 1915; 21.03 Vrtiljak; 21.25 Deset minut z...; 21.35 Komorna glasba; 22.00 Nocoj tvoj glas; 22.45 Autoradio flash; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

- 5.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Radijska šola za srednje šolstvo; 8.35 Iz glasbenih sol - Glasbena šola Radeče; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domačev; 13.00 Danes do 13. - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Odrasli tako, kako pa mi?; 14.35 Mladinski pevski festival - Celje 83; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtiljak; 15.40 Naš gost; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Sotočja; 18.45 Glasbena medigra; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute za ansamblom Jožeta Privška; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, «Carovnije - del slovenskega ljudskega izročila»; 20.35 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih - Radijsko tekmovanje za godala; 21.05 Radijska igra - Kajetan Kovič - Franc Uršič: Tekma (prva izvedba); 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.30 Mikrofonski slovenski pevski zabavne glasbe; 23.05 Literarni nokturno - Robert Frost: Soplek rož; 23.15 Vodomet melodij; 00.05 - 4.30 Nočni program - glasba.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 8.50 TV v šoli
 - 16.35 Šolska TV
 - 17.35 Poročila
 - 17.40 Z besedo in sliko: Mavrica pisana
 - 17.55 Slovenski ljudski plesi: Zahodna Stajerska
 - 18.25 Gorenjski obzornik
 - 18.40 Kratek film: Metulj
 - 18.50 Knjiga
 - 19.24 TV in radio nocoj
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 TV dnevnik 1
 - 19.55 Vreme
 - 20.00 Skupno: Poti stabilizacije
 - 20.50 Prevzetnost in pristranost - nadaljevanka
 - 21.50 TV dnevnik 2
 - 22.10 Pesem giba - Jaz ba'et in Jerome Robbins
- Koper**
- 14.00 in 16.30 Odprta meja - oddaja v slovenskem jeziku
 - 17.00 TV D - Novice
 - 17.05 TV šola
 - 17.30 Popi - mladinski TV film
 - 18.00 Veliki detektiv - serijski film
 - 19.00 Risanke
- Danes bodo v oddaji Odprta meja tudi naslednje vesti:**
- TRST - Odličje boja in dela Avgustu Černigoju
 - GORICA - Cecilijanka
 - GORICA - Občni zbor Sindikata slovenske šole
 - MEDEJA - Predstavitev zgodovinske knjige
 - 19.30 TV D - Vse danes
 - 19.50 Prednočje - novice in zanimivosti
 - 20.00 Obzorja
 - 20.30 Izvršenci - film
 - 22.15 Turistični vodič
 - 22.25 TV D - Nocoj
 - 22.35 Henrik IV. - nadaljevanka

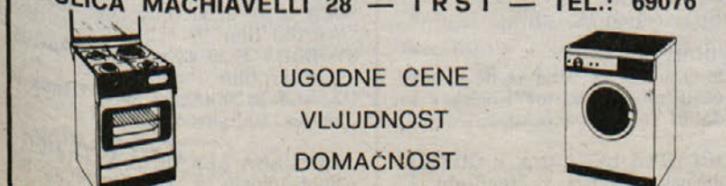
ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 Dober dan, Italia - vodi Aba Cercato
 - 9.00 Una vita da vivere - TV roman
 - 10.00 Rubrike
 - 10.30 Alice - TV film
 - 11.00 Rubrike
 - 12.00 Help - glasbena igra
 - 12.30 Bis - nagradno tekmovanje s M. Bongiorno
 - 13.00 Il pranzo è servito - nagradno tekmovanje s Corradom
 - 13.30 Sentieri - TV roman
 - 14.30 General Hospital - TV roman
 - 15.30 Una vita da vivere - TV roman
 - 16.50 Hazzard - TV film
 - 17.50 Moj prijatelj Ricky - TV film
 - 18.15 Popcorn - Glasbena oddaja, ki jo vodi C. Cecchetto
 - 18.50 Zig, zag - nagradno tekmovanje z R. Vianom
 - 19.30 Dallas - TV nadaljevanka
 - 21.25 Il bisbetico domato - film z O. Muti in A. Celentanom
 - 23.25 Šport: boks
 - 00.25 Esecutore oltre la legge - film z A. Delonom
- RETEQUATTRO**
- 8.30 Risanke
 - 9.30 Mammy fa per tre - TV film
 - 10.00 Mi benedica padre - TV film
 - 10.20 A tuo ritorno - film z G. Rogers in S. Temple
 - 11.50 Quella casa nella prateria - TV film
 - 12.50 Vicini troppo vicini - TV film
 - 12.20 Padroncina Flo - novela
 - 14.00 Agua viva - novela
 - 14.50 Da quando te ne andasti - film
 - 16.20 Ciao, ciao
 - 17.20 Risanke
 - 17.50 CHIPS - TV film
 - 18.50 Marron glacé - TV novela
 - 19.30 M'ama non m'ama - nagradno tekmovanje
 - 20.30 Ispettore Brannigan la morte segue la tua ombra - film
 - 22.30 Azione esecutiva - film
 - 24.00 ABC sports
 - 00.30 In fondo alla piscina - film
- ITALIA 1**
- 8.30 Risanke
 - 8.55 Cara, cara - TV novela
 - 10.20 Quando tramonta il sole - film
 - 12.30 Vita da strega - TV film
 - 13.00 Bim, bum, bam
 - 14.00 Cara, cara - TV novela
 - 14.45 Febbre d'amore - TV roman
 - 15.30 Aspettando il domani - TV roman
 - 16.05 Bim, bum, bam
 - 17.30 Popi - mladinski TV film
 - 18.00 Veliki detektiv - serijski film
 - 19.00 Risanke
 - 18.50 Il principe delle stelle - TV film
 - 20.00 I Puffi
 - 20.30 Drive in - Varjetejski program
 - 22.00 Magnum P.I. - TV film
 - 23.00 L'isola di corallo - film
 - 00.45 Ironside - TV film
 - 7.30 Risanke
 - 10.30 Laura - TV film
 - 11.15 Cuore selvaggio - TV film
 - 12.00 Agente Pepper - TV film
 - 13.00 Risanke
 - 14.00 Laura - TV film
 - 14.45 Cuore selvaggio - TV film
 - 15.50 Toma - TV film
 - 17.00 Risanke
 - 19.30 L'incredibile Hulk - TV film
 - 20.30 Tintorera - film
 - 22.00 Catch
 - 23.00 L'ultimo colpo dell'ispettore Clark - film
 - 00.30 Codice 3 - TV film
- TRIVENETA**
- 8.30 Agente speciale - TV film
 - 9.30 Kodiak - TV film
 - 10.30 Carovane verso il West - TV film
 - 11.00 Dokumentarec
 - 11.30 Polvere di stelle - TV film
 - 12.30 Horoskop
 - 12.40 Sidestreet - TV film
 - 13.30 Pepito - Risanke
 - 14.00 Vita da sub - TV film
 - 16.30 Risanke
 - 19.00 Cowboy in Africa - TV film
 - 20.00 La baia di Ritter - TV film
 - 20.30 Due occhi per uccidere - film
- TELEFRUIOLI**
- 11.45 Nagradno tekmovanje
 - 12.00 Insieme
 - 12.45 TV dnevnik
 - 13.00 Lassie - TV film
 - 13.30 Anche i ricchi piangono - TV film
 - 14.00 Alta marea - TV film
 - 14.55 Longbridge Story - TV film
 - 15.45 Spazio
 - 18.55 Lassie - TV film
 - 19.25 Horoskop
 - 20.00 Anche i ricchi piangono - TV film
 - 22.15 Tuttobasket
 - 23.15 Abat-Jour
 - 23.20 Alta marea - TV film
- TELEQUATTRO**
- 8.30 Povezava z oddajnikom Italia 1

VATOVEC

ULICA MACHIAVELLI 28 — TRST — TEL.: 69076

UGODNE CENE
VLJUDNOST
DOMACNOST

V Gorici je bil 18. občni zbor

Nenehna skrb SSS za razvoj slovenskega šolstva

Zelo velika udeležba je bila včeraj zjutraj na 18. rednem občnem zboru Sindikata slovenske šole za goriško pokrajino, ki je bil v mali dvorani Kulturnega doma. Med udeleženci je bilo, poleg starejših in dolgoletnih članov, tudi precej mladih, ki so pričeli poučevati v zadnjih dveh letih. Gos- tov na občni zbor niso povabili. Pri- šlo je le zastopstvo tržaškega dela SSS in v imenu tržaških kolegov je spregovoril didaktični ravnatelj Skri- njar.

Na sporedu so bila, poleg predsed- niškega, tudi poročila drugih odborov in nadzorstva. Profesor Albin Sirk, predsednik SSS, je dejal, da je bila skrb sindikata v zadnjem dveletnem obdobju posvečena ne le sindikalno- stanovskim vprašanjem včlanjenih šol- nikov, marveč tudi razvoju sloven- skega šolstva nasploh. Sindikat si je prizadeval, da bi se odprle nove sme- ri. Poročevalec je še zlasti poudaril prizadevanje za odprtje slovenskih razredov na tehnično-industrijskem za- vodu Galilei. Omenil je vprašanje stavb za slovenske šole. Zdi se, da je stavba v Ulici Alviano prodana in šole se bodo morale razkropiti po me- stu v stare stavbe. Pri tem je kriti- ziral politična predstavništva za pre- malo zanimanja in da je bil pred leti izgubljen vlak, tudi kar se tiče stave- be za trgovsko šolo na Livadi. Dejal je, da med politiki manjka pravo ra- zumevanje za šolsko problematiko in da ni enotnega nastopanja. Dejal je tudi, da SSS v zadnjem času sodeluje z enotnim šolskim odborom, «ki de- jansko ne obstoja, zato so stiki samo

z nekaterimi komponentami tega».

Sindikat je skrbel za izpopolnjeval- ne tečaje, takrat ko so bili na vidiku natečaji za šolnike. Pozitivno je bilo dejstvo, da je veliko šolnikov prišlo v zadnjem času v stalež. Dobri so stiki s šolskim skrbištvom, člani SSS so tudi v nekaterih komisijah. Dobro je sodelovanje z Zavodom za šolstvo v Novi Gorici na vseh ravneh. S tr- žaškim delom sindikata pa so stiki občasni, v glavnem glede splošnih vprašanj, ki zanimajo slovensko šolo, so pa le na vrhu. Profesor Sirk je tudi obžaloval, da se je komisija za slovensko šolstvo na deželni ravni v enem letu sestala le enkrat, ko bi bilo toliko točk za razpravo. Poudaril je skupni nastop ob izvolitvi profesorja Sama Pahorja v šolski svet v Rimu. Dve leti je SSS na deželni ravni za- stopal Gorico profesor Leopold Deve- tak, sedaj pa bo to zastopstvo pripa- dlo tržaškemu kolegu. S konfederal- nimi šolskimi sindikati ni bilo stikov, je dejal profesor Sirk, ker ti sindi- kati skušajo razbiti našega in si pri- dobiti njegove člane. Kar se tiče no- tranjega dela sindikata pa je članstvo premalo obveščeno o delu odbora. Predsednik je ob koncu predlagal re- solucijo v zvezi z odprtjem slovenske- ga razreda na zavodu ITI, ki jo poš- ljemo na pristojna mesta.

Tajnik, profesor Leopold Devetak, je potem podal tajniško poročilo. Po- udaril je veliko pomoč, ki jo je dal Zavod za šolstvo v Novi Gorici sindi- katu. Dejal je, da SSS podpira od- prtje pedagoške akademije v Novi Go- rici. Dejal je, da je sindikatu Enot-

ni šolski odbor stal ob strani v pri- zadevanjih za odprtje šolskega pouka na zavodu ITI. O sestankih s konfe- deralnimi šolskimi sindikati je dejal, da potekajo razgovori o vključitvi SSS kot četrte komponente na dežel- nem nivoju, da pa so s tem v zvezi pomisleki s strani šolskih sindikatov CISL in UIL. Drugačno pa je stali- šče sindikata CGIL. Dejal je, da se mora poglobiti sodelovanje šole v za- mestju z ono v matični domovini. Povabil je tudi slovenske šolnike, da se odzovejo povabilu enotne sindikal- ne zveze na manifestacijo za mir na škabrijelovi ulici 3. decembra po- polndne.

Profesor Marjan Bednarik je zatem prečital zapisnik prejšnjega občnega zbora, profesorica Neveca Budal pa blagajniško poročilo. Profesorica Ka- zimira Pavlin pa je spregovorila v imenu razsodišča.

Po krajši debati so člani izvolili nov 15-članski odbor. Volilo je 127 članov. Izvoljeni so bili: Albin Sirk, Marjan Bednarik, Neveca Budal, Leopold Deve- tak, Marjan Vončina, Silvan Bev- čar, Ivan Bratina, Jože Pahor, Ida Primožič, Igor Devetak, Nataša Pav- lin, Franka Devetak, Anka Primožič, Ana Gravner in Jožica Znidarčič. Iz teh bodo zbrali devet članov izvršne- ga odbora ter po tri člane nadzorstva.

V zvezi z ladjedelnico

ŽIVAHNA AKTIVNOST SINDIKATOV V TRŽIČU

Na sedežu sindikalne zveze FLM v Tržiču je bila včeraj pokrajinska organizacijska konferenca CGIL. Tudi v goriški pokrajini je znotraj tega sindi- kata v teku živahna razprava o or- ganizacijskih problemih in novih pri- jemih, ki bi se jih organizacija mora- la posluževati. Pokrajinska konferen- ca je zato le začetek obravnave teh vprašanj, ki se bo nato nadaljevala na deželni in vsedrjavni ravni.

Včerajšnjega aktiva so se udeležili sindikalni voditelji raznih strok s po- krajinskim tajnikom Pinijem na čelu. Ta je med drugim ugotovil, da se CGIL v tem trenutku sooča z dvema osnovnima organizacijskima vpraša- njima. Po eni strani se CGIL pote- guje, da bi postal zastopnik in nosilec stališč najbolj emarginiranih pripad- nikov delavskega razreda, kot so de- lavci v dopolnilni blagajni, brezpo- selni in mladi, ki iščejo zaposlitev. Po drugi strani pa se sindikat zaveda, da mora prilagoditi svoje strukture spremembam socialne situacije, saj postaja vedno bolj sindikat enega sa- mega dela delavcev in ne celotnega delavskega razreda.

V Tržiču pa bo v zvezi s krizo la-

djedelnice danes svet sindikalnih ma- nifestacij. Delavci v ladjedelnici bodo stavkali po dve uri v vsaki izmeni. Zjutraj bodo, vsak zase, šli po mestu trije sprevidi. Pridružili se jim bodo tudi delavska zastopstva drugih to- varn. Od 10. do 12. ure bodo v znak solidarnosti trgovci spustili roloje. Tr- žiška občinska uprava je dala nalepiti p'akat in znak solidarnosti z delav- stvom.

Današnja manifestacija se bo vršila istočasno, ko bo v Rimu sestanek med ministrom za državne zadeve Dari- do, vodstvom Fincantieri in sindikal- no zvezo. Sindikati zahtevajo preklje prvotnega načrta Fincantieri za pre- stroj ladjedelnice. Po tem sestanku pa bo minister za pomorski promet Carta predstavil načrt za gradnjo ladij v naslednjem obdobju.

Razna obvestila

Nz. pobudo Zveze slovenskih kultur- nih društev bo danes dopolndne obiskal osnovno šolo v Ul. Brolo priznani slo- venski skladatelj Janez Bitenc. Obisk

V priredbi društva Lipizer

Glasbene matineje v goriškem avditoriju

V nedeljo, 27. novembra, se bodo pričele glasbene matineje, ki jih v go- viškem avditoriju prireja društvo Ro- dolfo Lipizer. Ti koncerti so že lani imeli precejšen uspeh, saj so tistim ljubiteljem glasbe, ki neradi gredo iz hiše zvečer, nudili možnost da poslu- šajo koncert podnevi, istočasno pa je v Gorici koristno napolnjeno nedeljsko dopolndne.

Na prvem koncertu, ki bo v nedeljo dopolndne bo pianistka Teresa Trevi- san izvajala skladbe Beethovna, Cho- pina in Prokofjeva. Naslednji koncer- ti bodo v presledkih dveh tednov. Po- leg nedeljskih matinej bodo pripravili tudi zaključni letni koncert 30. decem- bra zvečer in še nekatere druge ve- černe koncerte.

Društvo Lipizer vabi goriško publi- ko na udeležbo na teh koncertih in tudi na abonmaje. Z lansko sezono so imeli izgubo šestih milijonov lir, kljub pomoči in prispevkom številnih usta- nov in uprav. Povečali so se stroški za avditorij v katerem bodo koncerti. Abonmaje vpisujejo v turistični pisar- ni IOT v Ul. Oberdan.

Problemi KZE

Upravnemu svetu krajevne zdrav- stvene enote (ki je sicer odstopil, še vedno pa vrši svoje funkcije) je 5. ko- misija skupščine KZE poslala doku- ment o preureditvi zdravstvenih na- prav na Goriškem. Dokument bodo po- šal v vednost vsem občinam v pokra- jini, da izrazijo njihovo mnenje, še preden bo o tem razpravljala skupšči- na KZE. Na seji komisije so govorili tudi o vprašanih psihiatrične oskrbe.

Akcija RK za Turčijo

Goriški Rdeči križ vabi prebival- stvo naj prispeva v sklad za potre- sence v Turčiji. Prispevke zbirajo na poštne tekoče računu št. 300004, ki mora biti naslovljen na Croce Rossa Italiana - Comitato Centrale - via Toscana 12 - 00187 Roma. Na položni- ci je treba označiti, da je prispevek namenjen potresencem v Turčiji.

V Katoliškem domu jubilejna cecilijanka

Dekliški zbor iz Doberdoba

V Katoliškem domu se je v soboto zvečer in v nedeljo popolndne dvajset pevskih zborov iz vseh pokrajin naše dežele, Slovenije in tudi Koroške, zvrstilo na odru letošnje revije Cecilijanka, ki je bila petindvajseta po vrsti. Vsak zbor je zapel tri pesmi, zatem je vsakdo med njimi dobil diplomu za sodelovanje na letošnji jubilejni reviji. V soboto zvečer je publiko nagovoril podpredsednik Zveze slovenske katoliške prosvete, ki je Cecilijanko tudi pri- redila, Simon Komjanc. V nedeljo popolndne pa so pozdravili predsednik uprave Katoliškega doma prof. Kazimir Humar, goriški župan dr. Antonio Scarano in pokrajinski odbornik za šolstvo dr. Mirko Špacapan. ZSKP je ob tej priliki izdala tudi priložnostno spominsko brošuro. V petindvajsetih letih je na tej reviji nastopilo 79 pevskih zborov. Veliko med njimi, še zlasti goriški, so nastopili večkrat, skoro vsako leto.

ARETACIJA ZARADI ZBIRKE STAREGA OROŽJA

Orožniki so v Doberdolu aretirali Stanka Košiča pod obtožbo, da je do- ma hranil večjo količino neprijavlje- nega orožja. Vest je povzročila veliko presenečenje, saj je Košič, ki je star 44 let, dobro znan ne samo v Dober- dobu, marveč tudi v okolici, kot glav- ni organizator vsakoletnega Lovretve- ga obreda na pustno sredo.

Košiča so orožniki aretirali že pred kakim dnevom, toda vest so zamol- čali, ker je njihov poseg bil le del širše akcije po vsej deželi in jo dali v javnost šele včeraj. V njihovem po- ročilu je navedeno, da je Stanko Ko- šič hranil doma in v dveh skladiščih zraven hiše na desetine kosov orožja iz prve in druge svetovne vojne. Na- šli so devet revolverjev, več pušk in karabink, nekaj bajonetov, pondrek, dve ročni bombi, nekaj sto nabojev in drugo orožje, ki ga je Košič hranil kot zbiralec vojnega orožja.

Kar je v vsej zadevi prenesljivo je to, da so vsi domačin poznali Ko- šičevega konjička in verjetno so tudi orožniki že pred hišno preiskavo do- bro vedeli, kaj bodo našli. Ne gre namreč za nikakršno skrivno skladi- šče orožja, pač pa za zbirko vojnič- skega orožja, ki jih je Kras prepoln.

Vseeno pa grozi Košiču stroga ka- zen, baje celo od tri do dvanajst let zapor. Od vsega orožja sta bili nam- reč redno prijavljeni le dve puški. Po aretaciji so ga pospremili v goriški zapor, kjer ga je včeraj zaslilaša na-

mestnica državnega pravdnika dr. Giulia Pavese.

V Sežani je bil progreb Marije Bogatajeve

Poleg velikega števila domačinov se je tudi precej Goričanov, še posebej članov Dijaške matice in Slovenskega dijaškega doma, udeležilo v nedeljo popolndne pogreba pokojne Marije Bogatajeve, ki je bil v Sežani. Pokopali so jo namreč v njenem rojstnem kraju in domači govornik, ki je spregovoril ob odprtjem grobu, je dejal, da se je vrnila po tavanju po svetu na domačo kraško gmajno. O njenem liku in delo- vanju v Gorici pa je spregovoril tudi v imenu SKGZ ravnatelj dijaškega do- ma Edmund Košuta. Dejal je, da se je bodo goriški vzgojitelji, vsi tisti, ki so se zanimali za slovensko šolo, kot tudi nekdanji dijaki, zelo lepo spominjali, saj je veliko napravila za slovensko šolstvo v Gorici.

Ob 9.30 Maria Selvi iz nove bolni- šnice usmiljenih bratov v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna v Standrežu, Ul. San Michele, tel. 21074.

Bojkot odvetnikov

Goriški odvetniki bodo najbrž že ta teden na tiskovni konferenci napove- dali bojkot sodnih razprav na vseh so- diških goriške pokrajine. O tem so raz- pravljali na dveh sestankih odvetniške zbornice. Protestirajo proti pomanjka- rju sodnikov. Znano je namreč da je že veliko let število sodnikov manjše kot bi moralo biti. Zaradi tega je vse delovanje sodišč v precejšnjem za- ostanku. V zadnjem času se je položaj še poslabšal, kajti pristojno ministr- stvo ni nadomestilo sodnikov ki so od- šli na višja službena mesta v druge kraje. Odvetniki se boje da se bo stan- je še poslabšalo, kajti še nekateri sodniki iz Gorice in Tržiča bodo v kratkem povišani in zato bodo odšli iz teh dveh krajev. Odvetniki, ki so že večkrat opozorili pristojne oblasti na to nevezdržno stanje, niso pa dobili ugodnih odgovorov, nameravajo sedaj poostriiti akcijo. Brez odvetnika - branilca ni namreč možna nobena sodna razprava. Njihov bojkot bi zato imel precej širok odmev. Le tako naj bi jim ministrstvo za sodstvo ugodilo s tem, da bi poslalo v Gorico nove sod- nike.

Plautovo delo v Verdiju

V Verdijevem gledališču bo devti. ob 20.30, druga abonmajška predsta- va italijanske gledališke sezone. Na sporedu bo Plautov Amfitruo. Glavni igralce bo Gianrico Tedeschi, režiral pa je Gianni Fenzi.

Števerjanski vodovod

Na sobotni seji števerjanskega ob- činskega sveta so svetovalci odobrili načrt povezave hiš na novo vodovod- no omrežje. Po vasi so namreč sedaj speljane nove cevi, ni pa še navezave nanje. Deželno tajništvo za potresna območja je namreč dodelilo v ta na- men števerjanski občini 150 milio- nov lir. Načrt pa je bilo treba iz- delati, odobriti in predstaviti ga v teku tega leta, sicer bi bil denar iz- gubljen. Na števerjanskem županstvu upajo, da bo dokumentacija v redu, da jim bo delala nakazala denar še pred koncem leta. Dela v Sežanju (za sedaj so izvzete Jazbine, ki pa bodo prišle na vrsto kasneje) bodo trajala nekaj mesecev.

Seja pokrajinskega sveta

Včeraj se je v Gorici sestal pokra- jinski svet, ki je imel na dnevnem re- du odobritev cele vrste sklepov pokra- jinskega odbora in vrsto drugih peko- čih vprašanj. Daljše poročilo o seji bomo objavili jutri.

● Upravni odbor Goriške hranilnice je Zelenemu križu in nekaterim drugim zdravstvenim in kulturnim ustanovam dal precej denarnih prispevkov.

v sodelovanju

z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete v Kulturnem domu v Gorici

Dušan Jovanovič

VOJAŠKA SKRIVNOST

zoologvistični mirakel v treh nizih in dveh predajah

Danes, 22. nov., ob 20.30 — ABONMA RED «C»

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Staying alive». VITTORIA 17.30—22.00 «Voglie bagna- te». Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 «Dieci minuti a mezzanotte». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «I diavoli». EXCELSIOR 18.00—22.00 «Dolce e selvaggio».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—21.30 «Pušcavski lev». A- meriški film SVOBODA 18.20 «Zver v človeku». A- meriški film DESKLE 20.30 «Agent štev. 1 ljubi in ubija». Italijanski film.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Sant'Antonio v Ul. Romana, tel. 40497.

I. ITALJANSKA NOGOMETNA LIGA

Turinski Juventus dohitel Romo

Z zmago v Catanii (po zaslugi golov Rossija in Platini) je Juventus na čelu lestvice A lige dohitel Romo, ki je doma izgubila točko z Ascolijem. Videmski Udinese je kljub vodstvu v Pizi le izenačil z 1:1.

IZIDI 9. KOLA
Avellino - Sampdoria 0:2; Catania - Juventus 0:2; Genoa - Inter 1:1; Milan - Fiorentina 2:2; Pisa - Udinese 1:1; Roma - Ascoli 1:1; Torino - Lazio 4:0; Verona - Napoli 1:1.

LESTVICA
Roma in Juventus 13; Torino in Verona 12; Fiorentina 11; Udinese in Sampdoria 10; Milan 9; Avellino, Inter in Ascoli 8; Napoli 7; Pisa, Lazio in Genoa 6; Catania 5.

PRIHODNJE KOLO (27.11.)
Ascoli - Genoa; Fiorentina - Juventus; Inter - Roma; Lazio - Catania; Napoli - Milan; Sampdoria - Udinese; Torino - Pisa; Verona - Avellino.

Po četrtem kolu ženskega odbojkerskega drugoligaškega prvenstva
Meblo sam na vrhu začasne lestvice

Res tako močni letos? Res slabša konkurenca v B ligi? Prodorni uspehi ženske združene ekipe Meblo odpirajo nova vprašanja glede letošnjega odbojkerskega drugoligaškega prvenstva. Naša dekleta še niso izgubila seta, ostale ekipe v skupini pa si med sabo mečejo polena pod noge. Najbolj presenetljiv izid kola ni namreč gladka zmaga Mebla v Trevisu, temveč tesen poraz Nervese na domačem igrišču proti Coneglianu, ki ni v prejšnjih tekmah nikoli zmagal. Nervesa je veljala (in še velja) za edinega nasprotnika, ki še lahko v prvem delu zaustavi triumfalno pot Mebla, a nerodni domači poraz proti ekipi, ki ni doslej pokazala prav nič, bo prav gotovo utrdil občutek, da se naša dekleta nimajo česa bati.

Toda povrnimo se k uvodnim vprašanjem. Res tako močan Meblo? Nedvomno je naša združena ekipa naj-

bolj homogena, saj praktično nima sibkih točk in tudi menjave (čeprav jih trener Jurman še ni izkoristil) odigravajo svoj delež, ker zagotavljajo prvi postavi tisto samozavest, ki izhaja iz prepričanja, da nihče ni za uspeh odločen in torej ne nosi ponavadi težkega bremena, ki mu pravimo odgovornost. To velja za vse igralke Mebla, razen za Vlasto Pesaresi, »tjuk«, ki jo v ligi nima nihče in delež katere je v igri večkrat odločen (22 uspešnih servisev v Trevisu). In Pesaresijeva, ki je v svoji dolgoletni karieri doživela vse, kar lahko doživi odbojkarica, odgovornost ne bremeni, kvečjemu jo motivira.

Res slabša konkurenca v B ligi? Odgovor na drugo vprašanje je menda v odgovoru na prvo. Drugi se letos niso okrepli, Meblo pa je okrepljena šesterka in ne samo po številu igral-

TAKO V DRUGI ŽENSKI ODBOJKARSKI LIGI

2. podskupina

IZIDI 4. KOLA

Albatros Treviso - Meblo 0:3; Pallavolo Nervesa - Volley Conegliano 2:3; OMA Olympic Trst - Mogliano Veneto 0:3.

LESTVICA

Meblo	4	4	0	12:0	8
Pallavolo Nervesa	4	3	1	11:7	6
Mogliano Veneto	4	2	2	8:6	4
Albatros Treviso	4	2	2	7:10	4
Volley Conegliano	4	1	3	5:11	2
OMA Olympic Trst	4	0	4	3:12	0

PRIHODNJE KOLO (26.11.)

Meblo - Pallavolo Nervesa, Mogliano Veneto - Albatros Treviso, Volley Conegliano Veneto - OMA Olympic Trst.

1. podskupina

IZIDI 4. KOLA

Torrefranca - Putinati Ferrara 3:0; CUS Padova - Viaggi Leonardi 3:0; Pallavolo Volta - Fratte 3:0.

LESTVICA

CUS Padova	4	4	0	12:2	8
Torrefranca Trento	4	3	1	11:5	6
Putinati Ferrara	4	2	2	6:7	4
Fratte Camposanpiero	4	2	2	6:8	4
Pallavolo Volta	4	1	3	3:9	2
Viaggi Leonardi PD	4	0	4	5:12	0

PRIHODNJE KOLO (26.11.)

Putinati Ferrara - CUS Padova, Fratte - Torrefranca Trento, Viaggi Leonardi - Pallavolo Volta.

Po 8. kolu košarkarskega prvenstva C-1 lige

Jadran se oddaljuje od vrha

Naši košarkarji v soboto doma proti Faraboliju iz Fidenza

Jadranov trener Žagar

Jadran je v soboto v San Bonifaciu izgubil še nepremagljivost na tujem in tako je po osmem kolu na desetem mestu lestvice s samimi šestimi točkami.

Poraz v San Bonifaciu tudi ni nepričakovan. Domači poraz proti bencenski Fiammi je naše fante tako potrl, da je bilo težko pričakovati, da bodo lahko izbojevali svojo četrto zmago na tujem proti več kot solidni ekipi San Bonifacia.

Jadran se vse bolj »oddaljuje« od moštev, ki se bodo verjetno potegovala za končno prvenstvo. Po osmem kolu je sama na vrhu lestvice bencenska Fiamma, ki je v derbiju kola premagala ekipo Stefanela iz Trevisa. V drugem derbiju tega zavrtljaja pa je tržaška Servo'ana doma nadigrala moštvo Castellfranca, ki kot Jadran izkolu v kolo izgublja dragocene pozicije.

Po osmem kolu je razmerje moči v tem prvenstvu že precej jasno. Štiri točke ločijo skupino sedem moštev, ki težijo proti vrhu, na »zlati sredini« je Castellfranco (osem točk), štiri točke pa ločijo skupino ekip, ki tvorijo spodnji del lestvice. Med temi je, žal, tudi Jadran, ki pa bo že v soboto imel edinstveno priložnost, da pospravi prvi domači prvenstveni par točk in se tako nekoliko više pomakne v lestvici. Jadranovci bodo namreč v soboto ob 17.30 v Trstu igrali proti zadnjemuvršeni ekipi Farabolija iz Fidenza.

TRENTUTNO STANJE V KOŠARKARSKI C-1 LIGI

IZIDI 8. KOLA

San Bonifacio - JADRAN	84:74
Fiamma BZ - Stefanel TV	79:74
Fulgor FO - Ceam Bologna	81:79
Delfino PS - Budrio	80:83
Abitare UD - Monkey's MI	90:62
Faraboli - B. Ravenna	63:64
Maltinti PT - Caveja FO	106:79
Servolana - Castellfranco	79:63

PRIHODNJE KOLO (26. 11.)

JADRAN - Faraboli Fidenza (17.30 v tržaški športni palači); Castellfranco - Fiamma; Caveja - Delfino; B. Ravenna - Maltinti; San Bonifacio - Fulgor; Stefanel - Monkey's; Budrio - Abitare; Ceam - Servolana.

LESTVICA

Fiamma Bocen	8	7	1	653:562	14
Stefanel Treviso	8	6	2	663:582	12
Maltinti Pistoia	8	6	2	641:568	12
Servolana Trst	8	6	2	600:561	12
Budrio Be.Ca.	8	6	2	555:540	12
Abitare Videm	8	5	3	651:635	10
San Bonifacio	8	5	3	546:539	10
Castellfranco	8	4	4	584:615	8
Basket Ravenna	8	3	5	643:648	6
JADRAN TRST	8	3	5	646:659	6
Caveja Forli	8	3	5	660:677	6
Ceam Bologna	8	3	5	595:617	6
Fulgor Forli	8	2	6	611:640	4
Delfino Pesaro	8	2	6	601:694	4
Monkey's Milan	8	2	6	536:626	4
Faraboli Fidenza	8	1	7	609:662	2

PO ZMAGI NAD ALBANIJO

Tudi Zah. Nemčija na finalnem delu EP v Parizu

SAARBRÜCKEN — Zahodnonemška nogometna reprezentanca se je z zmago proti Albaniji z 2:1 uvrstila v sklepní del evropskega prvenstva, ki bo prihajne leto v Parizu, a Rumunigge in tovariši so bili zares na robu presenetljive izločitve. Prvi so namreč povedli Albanci v 21. minuti, ZRN pa je izenačila dve minuti kasneje z Rumuniggejem (iz prostega strela), odločilni zadetek pa je šele 11. minut pred koncem dosegel Strack. ZRN je morala nujno zmagati.

KONČNA LESTVICA SKUPINE 6

ZRN	8	5	1	2	15:5	11
Sev. Irska	8	5	1	2	8:5	11
Avstrija	8	4	1	3	15:10	9
Turčija	8	3	1	4	6:15	7
Albanija	8	0	2	6	4:14	2

Prvi poraz

«azzurrov»

Končno zmaga

«plavih»

V svoji zadnji tekmi ameriške turneje je italijanska košarkarska država reprezentanca doživela prvi poraz. S 73:72 jo je premagala vseučilišna ekipa Indiana, ki jo trenira selektor ameriške olimpijske reprezentance Bobby Knight. Kljub porazu so »azzurri« znova zadovoljili, saj sodi Indiana v sam vrh ameriških vseučilišnih moštev, iz katere bo sam Knight najbrž črpal največ reprezentantov. Najboljši strelci za Italijo: Costa 11, Villalta 15 in Riva 14.

Po šestih zaporednih porazih pa je Jugoslavija v Austinu premagala moštvo University of Texas z 82:69 (45:28). Najboljša strelca »plavih« sta bila Nakić (17 točk) in Dražen Petrović (19).

Bruno Križman

Amerika, Amerika

XV.

Najin slučajni gostitelj je iz Staten Islanda, kraja, za katerega niti ne veva, kje točno je. Zastonj dobiva vsak svojo karto. Aha, Staten Island je otok južno od Manhattan. Telefonirava. Mož je bil res obveščen. Navdušen je. Plaz besed se usuje skozi slušalko. Vseh niti ne razumem. Priporoči nama celo, naj mu s trajektnega terminala telefonirava. Prišel bo po naju. Hitro najdeva avtobus za Manhattan. Delava se, kot da verjameva, da je za letalske potnike prevoz do New Yorka zastonj, zagotovilo, da ... v New Yorku nič ni zastonj...» pa naju predrami in za pot odštejeva po 4 dolarje. Izredno prijazen človek nama na avtobusni postaji nudi informacije o poti do trajekta, ki pa je sila enostavna. Urejenost prometa na cestah in disciplina, številni kolesarji in množica na pločnikih nama nudijo prijazno sliko in samo nebotičniki nama dopovedujejo, da sva res v New Yorku. Avtobus naju odloži točno pred Staten Island Ferryjem. Stopiva na trajekt za samo 25 centov in do otoka se voziva 25 minut. Razgled je res veličasten.

Na leví strlita visoko v nebo srebrna stolpa trgovskega centra World Trade Center One in Two.

26.

106 nadstropij in preko 400 metrov višine. Najvišja na svetu sta. Vse naokoli nešteto drugih »vrhov«. Mogočno. Trajekt pelje prav ob Kipu svobode. Na zahodu se raztezata Jersey City in Newark, znan po črnih uporih, na vzhodu pa Brooklyn. Vreme je lepo in nebo neverjetno čisto glede na toliko milijonov prebivalcev, industrij in drugih onesnaževalnih dejavnikov.

Zaviranje ladijskih vijakov naju spomni, da sva prispela na cilj. Brez težav najdeva ulico najinega gostitelja, le dolgo morava hoditi, da prideva do doma.

Ze na prvi pogled ugotoviva, da bova v hiši O'Callaghan doživela izjemno dogodivščino. Ob evforični prijaznosti je tu značilen nered, pravzaprav strahovit kaos. Ne moreva na hitro prešteti vseh družinskih članov, ker se vsak hip kdo na novo prikaže ali izgine.

Brez vsakih formalnosti naju Tom vodi po strmih in delnó s knjigami založenih stopnicah navzgor. Sledi nam radoveden pes. Čeprav nama ponudijo ločeni sobi, vljudno vztraja za skupno. Z najino nastanitvijo očitno ni zadovoljen velik maček, ki je mirno dremal na postelji. Tom se je medtem že umaknil, pes pa naju na vratih radovedno opazuje. Z letališča sva potovala dobre tri ure in sedaj trudna leževa na posteljo, iz pritličja pa že grmi gospodar: »Bruno, Duško,« z izgovarjavo, ki si jo angleško govoreči bralec lahko predstavlja. Posebno Duško je moral zaradi svojega imena občasno pri-

rejati posebne hitre tečaje in pisati svoje ime za angleško izgovarjavo.

«Kaj pa bo?» se trudno spogledava.

«Bruno, Dooshko... Come down!»

Vstaneva, se oblečeva in greva ob spremstvu psa v pritličje. Nič posebnega ni. Gospodarja je nekdo poklical po telefonu in Mr. O'Callaghan je želel, da bi tudi midva z njim spregovorila. Po telefonu spoznava tako nekega Newyorčana, a vsega še ni konec. Telefoniranje je sila važen posel in vsakič morava par besed povedati tudi midva. V pol ure postaneva VIP (very important person) in za naslednji dan imava na dnevnem redu že dve »uradni« srečanja, nekje na Manhattanu pa bi morala tudi obiskati hčerko O'Callaghana.

Medtem ko se na vse strani pogovarjava, se začne večerja ali bolje pojedina. Podobna je tistim grajskim, kot v filmih Robin Hooda. Na velikem pladnju je več kilogramov pečenega mesa in vsakdo zajema po želji. Sicer je doma pet fantov (prav toliko hčera se je že omožilo in odselilo), pa še dva druga gosta sta pri večerji. Vse je preprosto in sila neformalno. Po travmatični izkušnji v Kansasu z olajšanjem ugotoviva, da se pred jedjo tu ne moli.

Dobiva tudi informacije za naslednji dan, saj zjutraj, ko bova vstala, nikogar več ne bo doma. V kuhinji si lahko privoščiva, kar želiva. Kaj pa hišna vrata? Jih nikoli ne zapiramo! Nikoli? Nikoli! Ne podnevi, ne ponoči. Niti ko gremo na izlet ali na počitnice. Zbojiva se za najino varnost.

V 2. kolu pokala sejemskih mest

Pretežno gostovanje za Kras

Kleve Weiss-Rot-Weiss — Kras 5:1

Beyerinsk - Doljak 2:0 (16, 15); Kneip-Stumpe - Sedmak 2:0 (8, 12); Hendrixen - Cergol 2:0 (14, 16); Kneip-Stumpe - Doljak 2:0 (7,10); Beyerinsk - Cergol 1:2 (17, —21, —19); Hendrixen - Sedmak 2:0 (11, 7).

Krasova ženska namiznoteniška ekipa se je včeraj popoldne vrnila polna prijetnih vtisov z gostovanja v Zvezni republiki Nemčiji. V mestu cu K'eve so jih gostitelji sprejeli sicer nekoliko hladno, kot je pač nemška navada, vendar pa vsekakor gostoljubno, tako da je bilo to kratko bivanje krasovk dokaj prijetno.

Pred začetkom nedeljske tekme dru-

gega kola evropskega tekmovanja za pokal sejemskih mest, je igralke uradno pozdravil tamkajšnji župan, ki je izrekel dobrodošico. Tekma sama je potrdila razmerje sil med ekipama, saj ima to nemško društvo zelo močno in homogeno namiznoteniško vrsto. Društvo Weiss-Rot-Weiss se namreč ukvarja izključno z namiznim tenišom vse od leta 1931 in lahko računa trenutno na 200 igralk, od katerih 35 v članski konkurenci, ki trenirajo kar v treh dvoranah. Nemška ekipa je že dvakrat osvojila naslov državnega prvaka in je tudi letos trenutno prva na lestvici. V njihovih vrstah nastopa tudi Luksemburžanka Rich, ki pa je proti Krasu niso uvrstili v ekipo.

Tako je bilo očitno, da so Nemke

razred zase in da bo zmaga ostala doma. Vendar so se krasovke dobro upirale in skoraj vsa srečanja so bila dokaj lepa. Več kot 100 gledalcev se je ob prikazani igri zabavalo in večkrat nagradilo z aplavzom naše zastopnice. Najboljša med domačinkami je bila izkušena obrambna igralka Hendrixen, proti kateri se je Cergo'ova večji del tekme enakovredno borila. Častno točko je za Krasove barve osvojila Marina Cergol, ki je po zelo izenačenem poteku srečanja premagala Beyerinskovo, potem ko je v zadnjem setu že vodila z 19:13. Tudi Sonja Doljak in Damjana Sedmak sta se hrabro borili, vendar proti objektivno precej močnejšim nasprotnicam nista mogli iztržiti kaj več kot časten poraz. (B. S.)

V 1. amaterski ligi

Spodrsrljaj Vesne

Vesna — Ronchi 1:2 (0:2)

STRELICI: v 9. min. Brandolin, v 37. min. Croci, v 85. min. Kostnapfel. VESNA: Bubnich, Gotti (v 80. min. Picchieri), Sodomaco, Basiaco (v 45. min. Kostnapfel), Penco, Zucca, Bruno, Pipan, Jerman, U. in R. Candotti. RONCHI: Danielis, Gon, Sfiligoi, Codra, Brandolin, Furlan, Croci, P. Codra, Fumis, Longo, Zambon.

Igralke in igralci, trenerji in celotno vodstvo SZ Sloga čestitamo svojemu predsedniku JOSIPU GRGIČU ob prejetju priznanja SKGZ za življenjsko delo na športnem področju.

SODNIK: Colussi iz Casarse. Pričakovati je bilo, da bo Vesna po uspešnem gostovanju v Gradežu podvig ponovila tudi doma proti Ronchiju, žal pa je vtis, ki so ga Križani zapustili, zelo slab. Vesna je sicer skušala takoj prijeti vaje igre v svoje roke, kar pa ji zaradi prevleke napetosti in neurejenosti ni uspelo. Osebnih napake so se torej vrstile kot na tekočem traku.

Gostje niso pokazali dosti več od domačinov, znali pa so izkoristiti zmedo, ki je vladala v kriških vrstah in dosegli dva zadetka.

V drugem polčasu je tekma postajala vedno bolj napeta, ker so Križani skušali nadoknaditi zamujeno, kar pa jim ni uspelo, predvsem zaradi neurejene in neučinkovito zastavljene igre. Večji del drugega polčasa so namreč držali vaje igre v svojih rokah, toda nikakor niso spravili gostov v težave, razen akcije, v kateri je Bruno z glavo poslal žogo v vrata, a se je je vratar Danielis pravčasno polastil.

Vesna je do edinega zadetka prišla pet minut pred koncem s Kostnapfelom. (Andrej)

Se danes sejem smučarske opreme

Za smučarski sejem 3D Mladine vlada veliko zanimanje, tako da se je organizator odločil, da bo z njim nadaljeval tudi danes. Sejem je v Domu «A. Sirk» v Križu, odprt pa bo od 10. do 22. ure.

Avellino - Sampdoria	2
Catania - Juventus	2
Genoa - Inter	X
Milan - Fiorentina	X
Pisa - Udinese	X
Roma - Ascoli	X
Torino - Lazio	1
Verona - Napoli	X
Campobasso - Arezzo	1
Como - Cagliari	1
Padova - Palermo	X
Ancona - Bologna	X
Livorno - Civitavecchia	1

KVOTE
13 (539 dobitnikov) — 15.230.000 lir
12 (18172 dobitnikov) — 451.000 lir

2. AL: le Zarja s polnim izkupičkom

Zarja — Stock 1:0 (0:0)

ZARJA: Puzzer, Bencich, Grgič, Franco, D. Fonda, Križmančič (v 80. min. Marc), Udovcicich, Bon, E. Fonda, Sossi, Perossa (v 75. min. Tognetti).

SODNIK: Rizzat iz Cervignana. STRELEC: v 71. min. E. Fonda.

1. — 1. Micado	2
2. Tarport Frenzi	1
2. — 1. Actinidia	1
2. Acino	2
3. — 1. Oceano Indiano	X
2. Aiello S.P.	2
4. — 1. Giuturna	X
2. Amartoma	1
5. — 1. Al Vomano	1
2. Radici	X
6. — 1. My Best	1
2. Alos Ali'	X

KVOTE
12 (57 dobitnikov) - 3.751.000 lir
11 (966 dobitnikov) - 215.000 lir
10 (7465 dobitnikov) - 27.000 lir

Po spodrsrljaju v prejšnjem kolu je Zarja ponovno zmagala. Zrtev Bazovcevic je bil tokrat Stock, ki je bil v začetku prvenstva eden glavnih favoritov za osvojitve prvega mesta. Nedeljska zmaga je še pomembnejša, ker je v vrstah Bazovcevic manjkalo nekaj standardnih igralcev. Zato so zarjani zaigrali zaprtro, tako je bila igra v prvem polčasu nezanimiva.

V začetku drugega polčasa pa je Zarja s hitro igro na sredini popolnoma zmedla goste. Bazovcevic so se ponudile tudi lepe priložnosti, ki pa jih niso znali izkoristiti. V 71. min. pa je po podaji brata Danijela Egon Fonda z lepim diagonalnim strelom premagal Zebochina. Po голу so poskušali gostje z napadalnejšo igro presenetiti domačo obrambo, ki pa je zdržala brez večjih preglavic (Big)

Kras — Giarizzole 1:1 (0:1)

KRAS: Paulin, Puntar (v 46. min. Samec), Gnezda, Škabar, P. Terčon, Covi, Vidali, Ferfolja, Olivo (v 60. min. M. Terčon), Rossetti, Lo Faro. STRELECA: Huez v 36. min. in Ferfolja v 75. min. (11-metrovka).

Končno so Krasovci po dveh zaporednih porazih osvojili točko na do-

mačem igrišču. Res je, da imajo «rdeče - beli» tekmo manj, z morebitnim porazom pa bi bil njihov položaj že zaskrbljujoč. Tudi tokrat ni kazalo na najboljše: zaradi prekrška nad Rossettijem je sicer sodnik dosodil Kraševcem najstrožjo kazen, ki pa jo je Olivo zastreljal, za nameček pa so gostje v protinapadu povedli.

Drugi polčas je potekal v znamenju očitne premoči Krasa. Gostje so skušali igro čim bolj zavlačevati, poleg tega so bili precej grobi, tako da jih je tokrat dokaj solidni sodnik kar pet opomnil. Z vključitvijo Samca in Maria Terčona se je Krasova igra precej razživela, izenačenje pa je prišlo s Ferfoljo, ki je uspešno izvedel enajstmetrovko, ki jo je sodnik dosodil zaradi grobega prekrška nad Rossettijem. (Z. S.)

Campi Elisi — Primorje 5:1 (1:0)

PRIMORJE: Micor, Štoka, Antoni, Rojac, Samese, Pugliese, Boscarol (v 43. min. Tavčar), Olivieri (v 75. min. V. Husu), Pertot, Milič, Castriota.

STRELICI: v 28. min. Štoka (avtogol), v 50. in 62. min. Verbich, v 57. min. Rauber, v 60. min. Rojac, v

86. min. Marcosini.

SODNIK: Somma iz Vidma. Po nedeljskem katastrofalnem porazu proti ekipi Elisi je postal proožaj Prosečanov skoraj brezupen, saj so sami na dnu lestvice. Kar predvsem skrbi pa je njihova igra.

Trener Primorja je tokrat popolnoma spremenil postavbo, ki je igrala v prejšnjih kolih. Po dolgi odsotnosti sta ponovno zaigrala branilca Štoka in Rojac ter vezni igralec Milič. V vrstah Prosečanov sta nastopila tudi povsem nova igralca, in sicer Boscarol in Olivieri, ki služita vojaški rok v Trstu. Vse skupaj pa ni nič pomagalo.

Trenerja Stuleja čaka torej težko delo, saj je večina nogometašev povsem izven forme in seveda bo ta visok poraz negativno vplival na ekipo, ki potrebuje predvsem zaupanja v lastne moči, kar v tem trenutku popolnoma manjka. (V. H.)

Glavni in nadzorni odbor ZSSDI izrekata članu nadzornega odbora združenja Juriju Kufersinu iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

3. AMATERSKA LIGA: že tretja zaporedna zmaga Juventine

Juventina — Jalmicco 2:0 (1:0)

JUVENTINA: Gurtner, Di Palma, Šturm, Trave, Medeot, Costa, Russo, Rotterdam, Caiazzo, Lauri, Visintin. STRELECA: Visintin in Caiazzo.

Juventina je zabeležila svojo tretjo zaporedno zmago in se tako dokončno izkopal iz krize, v katero je zašla v samem začetku prvenstva. Treba je sicer reči, da se igra štandreske ekipe od prvih tekem sem ni spremenila, ima pa le kanček več sreče, kar se še kako pozna.

Srečanje se je pričelo v premoči domačinov, ki so ustvarili več nevarnih akcij in v eni izmed teh zadeli vratnico. Po takem pritisku domačega moštva je bilo jasno, da bo zadetek prej ali slej padel. In tako se je tudi zgodilo.

V drugem delu srečanja pa so gostje opustili obrambno taktiko in se podali v napad, da bi izenačili. To je štandrescem omogočilo protinapade, s katerimi so dosegli tudi drugi zadetek s Caiazzom.

Torriana — Sovodnje 2:0 (1:0)

SOVODNJE: Uršič, Čaudek, Košič, Petejan, Vizintin, Florenin, Paulin (Vida), Čaudek, Butkovič, Gomišček, Fajt (Strgar).

V Sovodnjah nadaljujejo po smer-

nicah, ki so si jih zastavili pred začetkom prvenstva, s torej porajevanjem «lanske ekipe. To pa seveda zahteva veliko truda in ne da vedno zaželenih rezultatov, predvsem v kratkoročnem obdobju. V taki fazi je danes sovodnjska enajsterica in prav zato menimo, da so povsem razumljivi neuspehi, predvsem z močnejšimi ekipami.

Tudi v nedeljo je trener Marson poslal na igrišče nekaj mladih fanov, ki so s požrtvovalno igro povsem zadovoljili. S tako pomlajeno ekipo Sovodnjci niso bili enakovredni solidni Torriani, ki je na prvih mestih lestvice. Zmaga je pripadla seveda domačinom, ki pa se niso preveč izkazali.

Mladost — Barbarians 1:0 (1:0)

MLADOST: Bruni, D. Gergolet, Pahor, D. Frandolič, Ulian, Nardon, Lavrenčič (Gerin), E. Gergolet, E. Ferfolja, E. Kopal (Vizintin), Semolič.

STRELEC: Ferfolja v 30. minuti. Doberdobska Mladost je s težavo odnesla obe točki proti zadnjevrščenemu Barbariansu. Kraševci, ki so zaigrali z isto postavbo kot prejšnjo nedeljo proti Gaji, so se tokrat pomerili z enajsterico, ki je na videz zelo slaba, ki pa je proti Uranici-

vim varovancem igrala precej odločno in borbeno.

Vsekakor je domača enajsterica povedla s Ferfoljo, ki je po predložitvi z glavo premagal vratarja. Po голу se niso Kraševci zaprli na svojo polovico igrišča, temveč so še naprej napadali a brez večjih uspehov.

Nedvomno je ta zmaga, čeprav zelo tesna, zelo pomembna za Kraševce, predvsem s psihološkega vidika. Uraničevi varovanci so v zadnjih dveh tekmah zabeležili dva uspeha in upati je, da bodo tako tudi nadaljevali. (zf)

Campanelle — Primorec 2:1 (1:1)

PRIMOREC: Leone, Marko Kralj, Mauro Kralj, Walter Milkovič, Franko Milkovič, Stojkovič (v 56. min. Štoka), Edvin Kralj, Finessi (v 83. min. Sarapotti), Ferfolja, Boris Kralj, Dettori.

STRELEC ZA PRIMOREC: Boris Kralj v 23. min.

Primorec je vsekakor prvi povedel, potem ko je na koncu lepe kombinacije Boris Kralj z močnim strelom poslal žogo v mrežo, ne da bi vratar niti trenil. Vendar ni minila niti minuta, ko so domačini že izenačili: trebenska ekipa je naredila napako in v kazenskem prostoru je nasprot-

nik povsem neovirano v sumljivem «off-sidu» remiziral.

V vsem prvem in drugem polčasu sta ekipi precej tvegali (omenili bi prečko Campanelli in nerazumljivo razveljavljeni gol Edvina Kralja). Okrog 80. min. pa so Tržačani povedli. Če je bila ob prvem голу pozicija napadalcev sumljiva, je bilo v drugem več igralcev v kazenskem prostoru v očitno nedovoljni poziciji, vendar vsi protesti Trebencev niso zalegli. (Kralj)

Begliano — Gaja 1:1 (0:1)

GAJA: Žagar, Purič, Križmančič (v 7. min. Pečar), Gabrielli, M. Rismondo, Kalc, B. Rismondo, Vrše, B. Grgič, Sa'vi, M. Grgič.

STRELEC ZA GAJO: Vrše.

Ze na samem začetku tekme se varovancem trenerja Kralja ni obetalo nič dobrega, saj se je Križmančič poskušoval in je moral zapustiti igrišče. Kljub temu so bili skozi ves prvi polčas boljši od nasprotnika, ustvarili so si zelo lepe priložnosti, a so bili v zaključnih trenutkih netočni. Trud zeleno - rumenih je kronal Vrše, ki je z močnim strelom izven kazenskega prostora prevrnil nasprotnikovega vratarja in povedel svoje moštvo v vodstvo. Povejmo še, da so v prvem polčasu domačini imeli na

razpolago enajstmetrovko, ki jo je mladi Žagar ubranil.

V nadaljevanju so domačini potisnili gajevece v njihov kazenski prostor in si ustvarili tudi nekaj zrelih priložnosti. Izenačili so z enajstmetrovko, ki jo je sodnik dosodil zaradi prekrška Valterja Kalca. Sodnik je v tem primeru zelo oškodovani zeleno - rumene in na koncu je izključil še Kalca. (S. P.)

Breg — Sant'Anna 1:1 (1:0)

BREG: Paniconi, Albertini, Grizoni, Paoletti, Ražem, Dazzara, Bufa, Jez, Zonta (Azzolin), Mondo, Strnad.

STRELEC ZA BREG: Strnad. V letošnjem prvenstvu Brežanom očitno ne gre, saj so tudi proti skromni Sant'Anni razočarali. Po nekaterih lepih akcijah so sicer prvi povedli s Strnadom, ki je po podaji Jeza neubranljivo premagal vratarja gostov, rezultata na varno pa niso mogli spraviti. Imeli so še nekatere izredne priložnosti prav s Strnadom in Jezem, ki pa sta jih nerodno zapravila. Tako so gostje remizirali v edini priložnosti, ki so jo v vsej tekmi imeli. Na skupni lestvici sedaj Breg zaseda predzadnje mesto in res ne vidi mo, kako si bo opomogel, če bo tako nadaljeval. (I. T.)

1. AMATERSKA LIGA

Skupina B
IZIDI 10. KOLA

Pro Fiumicello - Tisana	2:0
Ponziana - Sangiorgina	1:0
Vesna - Ronchi	1:2
Costalunga - Pieris	2:2
Percoto - Gradese	2:1
S. Giovanni - Isonzo	2:0
S. Canzian - Muggesana	0:0
Torviscosa - Palmanova	0:0

LESTVICA
Pieris 16, Pro Fiumicello 15, Gradese, S. Giovanni, Muggesana 13, Percoto, Ronchi 11, Sangiorgina, Ponziana, Vesna, S. Canzian 10, Palmanova, Costalunga 8, Torviscosa 6, Tisana 4, Isonzo 2.

PRIHODNJE KOLO (27. 11.)
Palmanova - Muggesana, Pro Fiumicello - S. Giovanni, Sangiorgina - Pieris, Tisana - Isonzo, Costalunga - Ponziana, Percoto - Vesna, Ronchi - Gradese, S. Canzian - Torviscosa.

2. AMATERSKA LIGA

Skupina F
IZIDI 10. KOLA

Radio Sound - Aurisina	1:0
Kras - Giarizzole	1:1
Zarja - Stock	1:0
Fortitudo - Domio	1:1
Op. Supercaffè - CGS	1:2
Vermeigliano - Opicina	3:0
C.E. Prisco - Primorje	5:1
Zaule - Libertas	1:0

LESTVICA
Radio Sound 14, Fortitudo, Zaule, CGS 13, Opicina 12, Domio, Zarja 11, C.E. Prisco, Aurisina 10, Stock 9, Kras, Libertas, Giarizzole 8, Vermeigliano, Op. Supercaffè 7, Primorje 4.

PRIHODNJE KOLO (27. 11.)
Libertas - Primorje, Radio Sound - Vermeigliano, Giarizzole - Domio, Aurisina - Opicina, Fortitudo - Kras, Opicina Supercaffè - Zarja, Stock - C. GS, C.E. Prisco - Zaule.

3. AMATERSKA LIGA

Skupina H
IZIDI 9. KOLA

Juventina - Jalmicco	2:0
Piedimonte - Azzurra	1:0
Mariano - San Lorenzo	1:1
Torriana - Sovodnje	2:0
Medea - Fossalon	5:1
Visco - Villesse	0:3

Počitek: Brazzanese

LESTVICA
Piedimonte 15, Villesse 14, Torriana 13, Medea 11, Azzurra, Mariano in Brazzanese 10, Juventina in Jalmicco 6, Sovodnje in San Lorenzo 4, Visco 3, Fossalon 2.

PRIHODNJE KOLO (27. 11.)
Sovodnje - Jalmicco, Azzurra - Torriana, Brazzanese - Visco, San Lorenzo - Juventina, Mariano - Medea, Fossalon - Piedimonte, počiva: Villesse.

3. AMATERSKA LIGA

Skupina I
IZIDI 9. KOLA

Union - Fogliano	2:2
Sagrado - Poggio III. A.	0:2
Mladost - Barbarians	1:0
Campanelle - Primorec	2:1
S. Marco - Romana	3:1
Begliano - Gaja	1:1

Počitek: Italcantieri

LESTVICA
Italcantieri 14, Poggio III. A., Begliano 12, Campanelle 11, Fogliano 9, Sagrado, Primorec, Mladost, S. Marco 8, Gaja 6, Union 5, Romana 4, Barbarians 2.

PRIHODNJE KOLO (27. 11.)
Primorec - Fogliano, Poggio III. A. - Campanelle, Italcantieri - Begliano, Barbarians - Union, S. Marco - Mladost, Romana - Sagrado, počitek: Gaja.

3. AMATERSKA LIGA

Skupina L
IZIDI 9. KOLA

Breg - S. Anna	1:1
S. Nazario - Rabuiese	0:1
S. Vito - GMT	0:0
S. Luigi FY - S. Sergio	0:2
Lancieri FI - Chiarbola	3:2
Olimpia - Roianese	1:3

Počitek: S. Andrea

LESTVICA
S. Sergio 15, Olimpia 14, S. Luigi FY, Roianese 11, Rabuiese 10, S. Andrea 9, S. Anna 7, S. Vito, Chiarbola 6, GMT, Lancieri FI, Breg 5, S. Nazario 4.

PRIHODNJE KOLO (27. 11.)
Roianese - S. Andrea, Chiarbola - Olimpia, S. Sergio - Lancieri FI, GMT - S. Luigi FY, Rabuiese - S. Vito, S. Anna - S. Nazario, počitek: Breg.

Po presenetljivi zmagi Triestine v Cremoni

Preporod ali muha enodnevnica?

Tržačani so izpeljali taktično brezhibno tekmo - V nedeljo s Ceseno

Cremonese — Triestina 0:2 (0:1)

CREMONESE: Drago, Montorfano, Garzilli, Bencina, Paolinelli, Zuccheri (46' Galvani), Viganò, Vialli, Nicoletti, Della Monica (75' Palano), Finardi.

TRIESTINA: Zinetti, Stimpfl, Braghin, Vailati, Mascheroni, Chiarenza, De Falco, (79' Leonarduzzi), Dal Prà, Romano, (90' Perrone), Ruffini, De Giorgis.

STRELCA: v 30. min. Romano, v 61. min. De Falco.

Neverjetno! To je prvi komentar ob izrednem podvigu Triestine, ki je dosegla prvi pozitiven rezultat na tujem igrišču, tako da je slavila zmago nad tisto ekipo, ki je kljub včerajšnjemu porazu dokazala, da je najbolj verjeten kandidat za napredovanje v A ligo. Cremonese je za-

igral zelo dobro, Triestina pa je zaigrala še bolje.

Tržačani so odigrali taktično brezhibno tekmo. Pustili so Cremoneseju, da je imel pobudo v prvih tridesetih minutah igre, ko so domačini ustvarili svoji edini priložnosti za zadetek. Nato pa je začel delovati protinapad Triestine, ki je ustavil več priložnosti in dvakrat zadel v črno.

Nepropustna obramba in učinkovit napad — najboljši recept za doseg pozitivnih rezultatov na tujem igrišču. Tokrat so se vsi izkazali. Romano je bil pravi gospodar na sredini igrišča, dvojica De Falco - De Giorgis je bila stalno trn v peti domače obrambe, Braghin in Stimpfl pa sta odlično zaustavila napadalca Viallija in Nicoletti (skupna vrednost na borzi: 5 milijard lir).

Torej vse dobro... Upati je le, da ni bila ta zmaga muha enodnevnica.

Tržaški igralci so lahko zadovoljni. Napačno pa bi bilo predajati se veselju, saj bo že v nedeljo igrala v Trstu Cesena, ki je še lani igrala med prvotligaši. Kot pravi italijanski dramatik Edoardo De Filippo: «izpitov ni nikoli konca...».

Igor Pavletič

IZIDI 11. KOLA

Campobasso - Arezzo 1:0; Cavese - Lecce 1:1; Cesena - Catanzaro 1:0; Como - Cagliari 1:0; Cremonese - Triestina 0:2; Empoli - Atalanta 0:0; Padova - Palermo 0:0; Perugia - Pescara 1:0; Pistoiese - Varese 1:1; Sambenedettese - Monza 1:0.

LESTVICA

Campobasso 17; Arezzo 13; Cremonese, Como 14; Palermo 13; Cesena, Varese 12; Atalanta, Cavese, Lecce, Sambenedettese, Empoli 11; Cagliari, Perugia 10; Monza, Pescara 9; Triestina, Padova, Pistoiese 8; Catanzaro 6.

Kotalkarska revija za «Trofejo darovalcev krvi»

Polet na odličnem drugem mestu

V tržaški športni palači je bila v nedeljo popoldne kotalkarska revija, na kateri se je 11 športnih društev potegovalo za «Trofejo darovalcev krvi». Več kot 3.000 gledalcev je sledilo izvajanjem mladih kotalkarjev, ki so bili deležni navdušenega ploskanja, saj niso očarali občinstva samo s predstavitvijo točk na različne teme, temveč tudi z bogato izdelanimi kostimi in ljubkostjo, ki je prišla do izraza predvsem pri najmlajših.

To je bil prvi poskus v našem mestu, da bi kotalkarski šport prikazali množično in v drugačni luči, se pravi z izvedbo najboljših točk revijskega programa, ki jih večina društev izvede ob koncu vsake športne sezone. Prav zato, ker je šlo za prvo izvedbo, so prišle do izraza določene hibe, ki bi jih morala morebitna naslednja izvedba odpraviti. Pravilnik na primer ni predvidel časovnih omejitev, zaradi česar so se nekatere točke vlekle v nedogled, kar je osiromašilo vsebino celotne izvedbe. Toda ne glede na to je prireditelj nadvse dobro uspela in prav

bi bilo, da se prihodnje leto ponovi. Mislimo namreč, da je to še posebej pomena za popularizacijo kotalkarskega športa, ki ima v našem mestu dolgoletno tradicijo.

Potem ko smo videli vse nastopajoče skupine, mimo grede naj omenimo, da se je pred občinstvom zvrstilo nekaj sto kotalkarjev iz naše dežele — je bilo takoj jasno, da se bosta za trofejo potegovali dve družvi, in sicer openski Polet ter tržaški Jolly. Vprašanje je le bilo, kakšne kriterije ocenjevanja bodo zavzeli člani ocenjevalne komisije, saj tudi o tem ni bilo govora v pravilniku. Trofejo je končno prejel Jolly, plaketo vladnega komisarja pa je za drugo mesto dobil Polet. Pri tem je bilo torej očitno, da je ocenjevalna komisija upoštevala množičnost in efekte, ne pa koreografije v pravem pomenu besede. «Mavrica» — tak je bil naslov točke tržaškega Jollyja — je temeljila v bistvu na res lepih kostimih in s tem prelivanju barv v spreminjajočih se krogih (osnovno zamisel tega programa smo že videli prav pri Poletu), kar je nedvomno

doseglo zaželjeni efekt, čeprav ni bilo v točki nobenih koreografskih elementov menjave, ki so jih na drugi strani v obilici predstavili kotalkarji Poleta. Le-ti so namreč nastopili s točko «italijanska folklor», ki je bila (kljub nepoznavanju ploščadi) zelo dobro izvedena, saj je vsebovala mnogo težavnejše elemente prelivanja in menjajočih se korakov skupaj s solistično izvedbo dvojice Renar - Sossi. Spontani aplavzi med izvajanjem in po njem so bili resnično nagrada za izvrstne kotalkarje z Opčin.

Če bi se torej taka prireditev ponovila tudi prihodnje leto, bo nujno poskrbeti za ustrezni pravilnik, tako da bodo društva pravočasno obveščena o kriterijih, ki bodo pogojevali delo ocenjevalne komisije. In tudi to bi morali sestavljati strokovnjaki, kot je bil to primer na vsedržavnem tekmovanju za folklorne skupine v Bologni.

Naj te pripombe ne izvenijo kot kritika, temveč le kot doprinos za boljše pripravo in izvedbo morebitnega bodočega nastopa. (en)

V košarkarskem promocijskem prvenstvu

Nešportna poteza na Opčinah

Poletov trener napadel sodnika - Tekma prekinjena

Polet — Don Bosco prekinjena v 27. minuti

Srečanje med Poletom in Don Bosco je potekalo v znamenju živčnosti od prve minute, do trenutka, ko sta sodnika prekinila tekmo. Tekmo so odigrali na odkritem igrišču prosvetnega doma, ker je košarkarska zveza baje določila tako, čeprav je vodstvo Poleta predhodno javilo, da je domače igrišče openskega društva repenska telovadnica. Odločitev košarkarske zveze je še toliko bolj nerazumljiva glede na to, da so poletovci v Repnu odigrali že dve tekmi. Vsekakor se je prvi sodnik držal pravilnika in zahteval, da se moštvi spoprime na odkritem igrišču.

Tako so bili nekateri duhovi razburjeni že pred srečanjem. Ekipi sta bili povsem enakovredni in igralci so se ravnavali korektno. Sredi prvega polčasa sta sodnika dosodila več osebni napak domačemu moštvu, kar je povzročilo negodovanje in živčnost igralcev samih in trenerja. Ražem osebne napake predčasno zapustiti igrišče, tako je postajalo ozračje vse bolj napeto do trenutka, ko je Poletov trener Godnič (le-ta pa je tekma pristvoval kot gledalec, ker ni ma italijanske trenerske izkaznice) direktno posegel in se znesel na drugega sodnika.

Oba sodnika sta takoj prekinila tekmo pri stanju 50:46 v korist Don Bosca, ko je do konca manjkalo še 13. minut.

Pri tem ne moremo mimo dejstva, da je bila nepremišljena poteza v nasprotju z načeli športa in korektnega vedenja. Zato pa povsem neopravičljiva. Pri vsem tem pa bo na žalost imelo največ škode športno društvo Polet, proti kateremu bo košarkarska zveza prav gotovo sprejela ostre disciplinske ukrepe.

Tako v promocijskem prvenstvu

LESTVICA				
Barcolana	5	5	0	399:346 10
Libertas	6	4	2	485:426 8
Radiograf Milje	6	4	2	441:407 8
Alabarda	6	4	2	505:479 8
Don Bosco	4	3	1	363:282 6
CUS Trst	5	3	2	344:349 6
Scoglietto	5	3	2	435:447 6
POLET	5	2	3	312:308 4
BOR RADENSKA	5	2	3	374:379 4
Stella Azzurra	6	2	4	459:472 4
Ferrovioario	6	2	4	421:452 4
Casa del Frigo	6	2	4	466:519 4
Lavoratori Porto	6	2	4	471:531 4
KONTOVEL	5	0	5	328:410 0

Libertas - Lav. Porto 87:67
Scoglietto - Ferroviario 92:81
PRIHODNJE KOLO (27. 11.)
POLET - Stella Azzurra (10.00 v Repnu); BOR RADENSKA - Lavoratori Porto (26. 11. ob 18.30 v Trstu, «Prvi maj»); KONTOVEL - Cus Trst (26. 11. ob 17.30 na Kontovelu); Scoglietto - Libertas; Barcolana - Radiograf; Casa del Frigo - Alabarda; Don Bosco - Ferroviario.

IZIDI 6. KOLA
BOR RADENSKA - KONTOVEL 95:76
POLET - Don Bosco prekinjena
Barcolana - Casa del Frigo 92:67
Stella Azzurra - Alabarda 79:85
Radiograf - Cus Trst 70:71

obvestila

ŠD Breg vabi ljubitelje telovadbe, da si ogledajo uro AEROBNE TELOVADBE, ki jo bo prikazala skupina iz Koprca, jutri, 23. t.m., ob 21. uri v občinski telovadnici v Dolini. Vabljeni!

ŠD Breg obvešča, da se bo pričela OTROŠKA TELOVADBA DANES, 22. t.m., ob

17.30 v občinski telovadnici v Dolini. Vpisovanje v telovadnici pol ure pred pričetkom telovadbe!

ŠZ Bor - minibasket sporoča urnike treningov za igralce letnika 1972 in mlajše: ponedeljek (licelj), sredi in petek (1. maj) od 15. do 16.30. Igralci se lahko vpišejo neposredno na trenigu ali v tajništvu društva.

Naše ekipe v odbojgarskih prvenstvih

V ženski C-1 ligi štiri ekipe na vrhu lestvice

Priredil
G. FURLANIČ

ŽENSKA C-2 LIGA

1. podskupina

IZIDI 2. KOLA

Vivil - Italcantieri 2:3; Lloyd Fontanafredda - Zugliano 3:0; Kontovel Electronic Shop - Colloredo 3:0.

LESTVICA

Kontovel Electronic Shop 4; Lloyd Fontanafredda, Italcantieri Tržič, Colloredo Pasian di Prato in Zugliano Pozzuolo 2; Vivil Terzo d'Aquileia 0.

PRIHODNJE KOLO (26. 11.)

Italcantieri - Fontanafredda; Zugliano - Colloredo; Vivil - Kontovel Electronic Shop.

MOŠKA D LIGA

1. podskupina

IZIDI 2. KOLA

VIS - Hotel S. Giustao 0:3; Grall Torriana - Bor JIK Banka 1:3; Nuova Pallavolo Trst - Libertas Turjak 0:3.

LESTVICA

Hotel S. Giusto Trst 4; Libertas Turjak; Bor JIK Banka Trst; Grall Torriana - Gradišče in VIS Trst 2; Nuova Pallavolo Trst 0.

PRIHODNJE KOLO (26. 11.)

Hotel S. Giusto - Grall Torriana; Bor JIK Banka - Libertas Turjak; VIS - Nuova Pallavolo Trst.

2. podskupina

IZIDI 2. KOLA

Libertas Gorica - Pallavolo Gradež 3:0; Kras - Intrepida 3:2; Corridoni - Duke Volley 80 3:1.

LESTVICA

Corridoni Foljan 4; Libertas Gorica, Kras, Intrepida Mariano del Friuli in Duke Volley 80 2; Pallavolo Gradež 0.

PRIHODNJE KOLO (26. in 27. 11.)

Pallavolo Gradež - Kras; Intrepida - Duke Volley 80; Libertas Gorica - Corridoni.

ŽENSKA C-1 LIGA

1. podskupina

IZIDI 4. KOLA

Bor - Torriana Gradišče 0:3; Sloga - Breg 3:2; Libertas Krmin - CUS Trst 3:0.

LESTVICA

Breg Dolina	4	3	1	11:5	6
Libertas Krmin	4	3	1	11:5	6
Sloga	4	3	1	11:6	6
Torriana Gradišče	4	3	1	10:7	6
CUS Trst	4	0	4	4:12	0
Bor Trst	4	0	4	0:12	0

PRIHODNJE KOLO (26. 11.)

Torriana Gradišče - Sloga; CUS Trst - Bor; Breg - Libertas Krmin.

2. podskupina

IZIDI 4. KOLA

Benassi Cento - Ceramica Santerno Imola 0:3; Virtus Taglio Di Po - Volpe Fiesso 0:3.

LESTVICA

Volpe Fiesso	3	2	1	8:3	4
Mizar Boschi BO	3	2	1	8:5	4
Ceramica Santerno	3	2	1	7:5	4
Virtus Taglio Di Po	3	1	2	4:8	2
Benassi Cento	4	1	3	5:11	2

PRIHODNJE KOLO (26. 11.)

Ceramica Santerno Imola - Virtus Taglio Di Po; Volpe Fiesso - Mizar Boschi Bologna.

MOŠKA C-2 LIGA

1. podskupina

IZIDI 2. KOLA

Rangers Videm - Gasilci Pordenon 3:0; Italcantieri Tržič - Volley Ball Videm 3:2; CUS Trst - Olympia Terpin Gorica 3:0.

LESTVICA

CUS Trst in Italcantieri Tržič 4; Il Sole Rangers Videm in Volley Ball Videm 2; Gasilci Pordenon in Olympia Terpin Gorica 0.

PRIHODNJE KOLO (26. 11.)

Gasilci Pordenon - Italcantieri; Volley Ball Videm - Olympia Terpin Gorica; Il Sole Rangers - CUS Trst.

2. podskupina

IZIDI 2. KOLA

OK Val Štandrež - Libertas Sacile 3:0; Metallurgica - Rozzol 3:2; Inter 1904 - Vivil 1:3.

LESTVICA

OK Val Štandrež in Metallurgica Povoletto 4; Libertas Sacile in Vivil Terzo d'Aquileia 2; Inter 1904 Trst in Rozzol Trst 0.

PRIHODNJE KOLO (26. 11.)

Libertas Sacile - Metallurgica; Rozzol - Vivil; OK Val - Inter.

ŽENSKA D LIGA

1. podskupina

IZIDI 2. KOLA

Le Volpi - OMA Olympic 0:3; Volley Club Tržič - Friulexsport 1:3; Volley Club Trst - Inter 1904 2:3.

LESTVICA

OMA Olympic, Friulexsport in Inter 1904 vsi Trst 4; Volley Club Tržič, Volley Club Trst in Le Volpi Trst 0.

PRIHODNJE KOLO (26. in 27. 11.)

OMA Olympic - Volley Club Tržič; Friulexsport - Inter 1904; Le Volpi - Volley Club Trst.

2. podskupina

IZIDI 2. KOLA

Sloga - Pallavolo Mossa 3:1; Blitz Vivai Busà - CP Pieris 0:3; Pallavolo Ločnik - Killjoy Trst 3:1.

LESTVICA

CP Pieris in Pallavolo Ločnik 4; Killjoy Trst in Sloga 2; Blitz Vivai Busà in Pallavolo Mossa 0.

PRIHODNJE KOLO

Pallavolo Mossa - Blitz Vivai Busà; CP Pieris - Killjoy; Sloga - Pallavolo Ločnik.

1. podskupina

(Videm - Pordenon)

IZIDI 2. KOLA

Bancudine - Majanese 1:3; Brandigi Pallavolo - Mortegliano 3:1; Val Resia - Olympia Bertolini 3:0.

LESTVICA

Brandigi Pallavolo in A.S. Majanese 4; Val Resia in Mortegliano 2; Bancudine Videm in Olympia Bertolini Gorica 0.

PRIHODNJE KOLO (26. in 27. 11.)

Majanese - Brandigi Pallavolo; Mortegliano - Olympia Bertolini; Bancudine - Val Resia. (G. F.)

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 10.000 din, naročnina za zasebne mesečno 100.000, letno 1000.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.000 letno 1400.000 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržiškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 5101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglasi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIGE

22. novembra 1983

Igor Škamperle o slovenski odpravi na Anapurno I

«Odnehati smo morali zaradi nemogočih vremenskih razmer»

V soboto zvečer so se vrnil domov udeleženci slovenske alpinistične odprave na himalajski osemtisočak Anapurno I. Odpravo sta organizirala Komisija za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije skupno s Slovenskim planinskim društvom iz Trsta ob 90-letnici planinske zveze in skorajšnji 80-letnici našega planinskega društva iz Trsta. Odprave se je skupno udeležilo sedem vrhunskih slovenskih alpinistov, od katerih sta bila, prvič v zgodovini slovenskega himalaizma, tudi dva zamejska Slovenca. Kot znano, odprava v svojem cilju osvojitve 8091 metrov visoke gore Anapurne I preko 2500 m visoke južne stene po novi, prvenstveni smeri, ni uspela, vseeno pa povratek domov brez osvojitve vrha ni neuspeh, če pomislimo, da so v izredno nenaklonjenih pogojih, kakršnih v Himalaji alpinisti še ne pomnijo, dosegli zavidljivo višino 6400 metrov. Naša zamejska alpinista, 21-letni Igor Škamperle od Sv. Ivana in 25-letni Lucijan Cergol od Domja, sta se iz Himalaje vrnila z dragocenimi izkušnjami, ki jih bosta prav gotovo uporabila v bodočih plezarijah.

speli že konec septembra, v dveh dneh pa smo postavili tudi dva šotorčka tabora 1 na višini 4800 metrov. Bili smo izredno fizično in psihično pripravljene, saj smo se takoj odpravili na višino 5300 metrov, kjer smo postavili tudi drugi tabor. Bil je komaj začetek oktobra, vrata za naskok vrha so nam torej bila na stežaj odprta. Takrat pa se je zataknilo. Hoteli smo že postaviti tretji tabor na višini 6000 metrov na prvotno zamišljeni, prvenstveni smeri, ki poteka med Angleško in Japonsko smerjo, pa smo se morali premisliti. Nadaljevati po tisti smeri bi bil samomor. Od vsepovsod so leteli ogromni ledeni seraki. Nič zato, imeli smo še dosti časa. Vrnili smo se v tabor 2 ter poizkusili po drugi smeri, nekoliko zahodnejše. Tu smo tudi postavili tabor 3 na višini 6000 metrov. Upali smo, da bo tokrat šlo, saj nam je do vrha manjkalo le kake tri dni. Začeli smo se vzpenjati, saj smo nameravali priti po novi smeri na greben, nato pa še na vrh. Toda tudi tu ista situacija. Ledeni in kamniti plazovi so leteli na nas od vsepovsod. Prišli

smo na višino 6400 metrov ter se nato obrnili. Vrnili smo se v tabor 3, ko pa smo nameravali spet naskok, je sredi oktobra nastopilo slabo vreme, ki nam je popolnoma uničilo tabor 2. Vseeno nismo še hoteli odnehati. Pripravljali smo se na zadnji naskok, bilo je to okoli 25. oktobra, in sicer: iz tabora 3 spet po novi, vmesni smeri. Prav takrat pa se je preko tiste smeri sesul ogromen ledeni serak ter nas opozoril, da bi bil tudi poskus preko te smeri za nas izredno nevarno. V taboru 3, na višini 6000 metrov, smo se posvetovali ter skupno odločili, da se vrnemo. Vztrajanje bi bilo povsem nespametno tveganje življenja.

Sedaj pa ti odgovorim na tvoje zadnje vprašanje. Je že res, da smo imeli do vse slovenske skupnosti, kot tudi do zamejske, določene moralne obveze in odgovornosti, saj nas je le-ta finančno in moralno podprla, ter nas tako delegirala, da jo predstavljamo širom po svetu, vendar pa je v ključnem trenutku, ko gre za življenje, za biti ali ne biti, izbira samo in izključno tvoja.»

DUŠAN JELINCIČ

Pogled na Anapurno z baznega tabora

Slovenska zamejska javnost je zelo pozorno sledila tistim redkim in večkrat protislovnim poročilom, ki so prihajala z onega konca sveta, saj je občutila to odpravo kot svojo, kar je delno tudi bila, če pomislimo, da je ekspedicija dobila na Tržiškem mnogo materialne in moralne podpore. Točnih podatkov o zadnjih tednih osvajanju Anapurne I nismo sproti dobivali, ljudi pa predvsem zanima, kako to, da niso uspeli osvojiti vrha. Da bi točno zvedeli, kaj se je konec oktobra dogajalo na gori, ko so se morali alpinisti odločiti, da se umaknejo in odnehati z vzponom, smo se takoj po njegovem povratku pogovorili z Igorjem Škamperlom. Tako nam je povedal: «Začeti moram z nekaj splošnimi ugotovitvami, ki osvetljujejo takratno stanje v Himalaji, ki nas je nato prisililo, da smo se v zadnjih dneh prejšnjega meseca odločili za umik. Južna stena masiva Anapurne I je popolnoma prisojna, letošnja jesen pa je bila izredno topla. Čeprav se to zdi paradoks, je to za plezalec izredno slabo. Če hoče plezati po himalajskih stenah, mora tam biti debela plast trdega leda, nato pa morda še snega, da se lahko po njem varno in gotovo vzpenjaš z vsemi pripomočki, ki jih nudi moderna alpinistična tehnična oprema. Izredno toplo in sončno vreme v septembru in v prvem delu oktobra pa je to ledeno skorjo zelo stanjšalo in delno stopilo, tako da je bilo plezanje izredno nevarno, poleg tega pa so se preko stene stalno valili plazovi snega, leda in kamenja prav zaradi navedenega razloga. Tako smo morali plezati v glavnem samo ponoči, pa še takrat je mimo nas zgrmel kak plaz.

Sicer pa bom začel kar od začetka. V bazo na višini 4000 metrov smo pri-

Ugrabitelji spet prizadeli družino zlatarja Bulgarija

RIM — Sobotna ugrabitev Anne Marie Bulgari in njenega 17-letnega sina Gio. gia Caissonija močno odmeva po vsej Italiji. To je prvič, da ugrabitelji dvakrat prizadenejo isto družino, saj so pred leti neznanici ugrabili znanega zlatarja Giannija Bulgarija, tokrat pa so se spravili na njegovo 56-letno sestrično Anno.

Celotna dinamika ugrabitve je bila kar se da presenetljiva in kaže na to, da so zločinci v teh zadevah pravi izvedenci. Dogodki pa so potekali takole: v soboto malo po 19. uri so trije oboroženi banditi «stopili» na lastnino Franca Calissonija, zelo bogatega generala v pokoju, ki pa ga ni bilo doma, saj se je z ženo Anno odpravil po nakupih. V mreži, ki razmejuje zemljišče, so napravili luknjo in šli direktno v glavno poslopje, pred vilo pa so srečali 39-letnega paznika Angela Tranquillija. «Ne bojte se,» pravijo do zob oboroženi moške, «smo karabinjerji protiteroristične službe in iščemo nekoga ubežnika.» Paznika in vse u službenice povabijo v vilo, nekje po 20. uri pa odkrijejo svoje karte: «Smo od Barbazia Rossa in vam ne bomo naredili nič hudega». Možakar govori v dobri italijanščini s sardinskim naglasom. Nato vse zvežejo z vrvo in jih zaprejo v klet, otroke pa v neko spalnico.

Okrog 20.30 se lastniki vrnejo do-

mov. Banditi jim dajo samo čas, da izstopijo iz avtomobila in že so pri njih z orožjem v roki. Upokojeni general je skušal reagirati, a so ga udarili s puškinim kopitom. Nato so ga zvezali in zaprli v sobo: «Spet se bomo javili,» je še siknil eden izmed ugrabiteljev, do včeraj popoldne pa o njih ni bilo še duha ne sluha.

LIZBONA — Enajst mrtvih, več kot 2 tisoč brezdomcev in neprecenljiva gmotna škoda so prvi obračun silovitega neurja, ki je prejšnji konec tedna prizadel Portugalsko, predvsem pa območje pri Lizboni.

Slovesnost v Kučibregu

KOFER — V nedeljo dopoldne so se zbrali v spominskem parku Hrvoji - Kučibreg številni slovenski, hrvaški in italijanski partizani in počastili spomin padlih borcev v novembrskih bitkah proti nemškemu okupatorju pred 39 leti. Takrat so se bojevala na mejnem področju Slovenije in Hrvaške brigada Vladimira Gortana, komanda mesta Buje, mornariški odred IX. korpusa in bataljon Alma Vivoda, ki je utrpel tudi največ žrtev.

Nedeljsko srečanje so organizirali obalno-kraška in bujska zveza borcev ter odbor ANP iz Milj, prisostvovali pa so mu tudi številni domačini. Po tem ko so delegacije počile vence pred spomenik žrtvam, so govorili predsednik obalno - kraške konference socialistične zveze Boris Kralj, predstavnik miljske občine Gagliano Dona-

de in predstavnik bujske mladinske organizacije Marjan Cassetto. Poudarili so skupni boj in žrtve med NOB, s katerim so postavili temelj današnjemu sožitju Slovencev, Hrvatov in Italijanov v Istri ter tesnemu sodelovanju z zamejstvom. Govorniki so tudi poudarili današnjo vlogo nekdanjih borcev v boju proti nasilju in za mir v svetu. Obsodili so nedavne fašistične izgrede v slovenskih zamejskih vaseh ter podprli prizadevanja za sprejem zakona o globalni zaščiti Slovencev v Italiji.

V kulturnem delu programa so nastopili mešani pevski zbor Momjan - Marušiči in učenci okoliških šol. Udeleženci so prisostvovali tudi slovenskemu začetku del pri izgradnji višinskega vodovoda Hrvoji - Momjan.

L. O.

Mafijski zločin v bolnici v Cariniju

PALERMO — V Palermu se nadaljuje krvavi boj med mafijskimi družinami. Zadnji člen v verigi krvi, ki jo je zahteval spopad med nasprotnočinami si to pami, je umor Nataleja Badalamenti, ki so ga neznanici ubili v noči od nedelje na ponedeljek v bolnišnici «Santo Spirito» v Cariniju.

Po dosedanjih izsledkih preiskave je Natale Badalamenti bil v bolnišnici, da bi pomagal ženi. Malo po polnoči je peterica zakrinkanih morilcev vdrla v bolnico, onemogočila vratarja in se nato nemoteno povzpela do drugega nastropja, kjer je bil Badalamenti. Mafijec se

najbrž niti ni zavedel, kaj se dogaja, saj so ga killerji presenetili med spanjem.

Natale Badalamenti doslej ni imel veliko opravka s pravico in kazalo je, da ni «velika riba». Včerajšnji umor pa daje sumiti, da je bil vendarle dovolj visoko na lestvici mafijske tope Gaetana Badalamenti (nista pa bila v sorodstvu), nekoč mogočnega bossa iz Carinija, ki, kot kaže izgublja vojno s klanom Greco.

Ime Gaetana Badalamenti, ki je pred časom izgubil, se pojavlja v seznamu 162 bossov, ki so obtoženi združevanja v zločinske namene za tihotapstvo droge.

Miki Muster: Gusarji

(16.)

Boj za filmsko tržišče

Evropa proti ZDA

STRASBOURG — Ameriški film premočno gospodari na vseh evropskih filmskih platnih. V Veliki Britaniji na primer na 100 predvajanih filmov jih je 92 ameriških, na Nizozemskem prihaja iz ZDA 80 odstotkov vseh prikazanih filmov, v Grčiji ameriški film zasede približno 70 odstotkov celotnega repertoarja.

Tolikšna prisotnost ameriškega filma v Zahodni Evropi ni samo posledica njegove umetniške vrednosti in spektakularnosti ali drugih kvalitet, ki so za publiko privlačne, pač pa je predvsem sad politike ameriških distributerjev, ki silijo evropske programe, da vključujejo v svoj repertoar veliko več filmov iz ZDA kot bi sami želeli.

Francoski minister za kulturo Jacques Lang je lani pozival h «skrižarski vojni» proti finančnemu in kulturnemu imperializmu ameriškega filma, nekaj podobnih pozivov je bilo slišati tudi na nedavnem študu filmskih ustvarjalcev v Maderi. O vplivu in o prisotnosti ameriškega filma pa je razpravljala tudi evropski parlament, ki se je zavzel, da bi evropski film imel večjo publiko in večjo prisotnost vsaj na domačih tleh.

V svojem poročilu evropskemu parlamentu je poslanka Marie Jane Pruvot poudarila, da je politika ameriških distributerjev glavna ovira prodoru evropskega filma na evropskih trgih. Devet distributerjev, ki nadzoruje dober del celotnega ameriškega filmskega repertoarja, vsiljuje namreč evropskim kupcem tako imenovane «vezane prodaje», kar v bistvu pomeni, da kdor želi prikazati v svoji dvorani uspešno, mora odkupiti tudi druge, manj kakovostne in komercialno manj uspešne filme.

Seveda pa k slabi uveljavitvi evropskega filma prispeva tudi finančna kriza, ki pesti ta sektor, medtem ko doživlja ameriška proizvodnja pravi «boom». Čemu kriza? Nekateri jo razlagajo z nizki pristojbinami, ki jih evropski film iztrži od zasebnih TV postaj, z jezikovnimi in drugimi barijerami znotraj EGS.

Kaj ukreniti? V Strasbourgu govorijo o organizaciji velikega festivala zahodnoevropskega filma. EGS pa naj bi dal posebno podporo tistim distributerjem, ki bi zajamčili predvajanje najboljših filmov festivala v filmskih dvoranah vseh držav skupnosti.